

unesco

การประเมินสถานการณ์

เพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลและ
โอกาสสำหรับการศึกษาในระบบ
ในประเทศไทย

ยูเนสโก ฝ่ายการศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งที่ยูเนสโกให้ความสำคัญสูงสุด เพราะเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และเป็นฐานรากในการสร้างสันติภาพและขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยูเนสโกเป็นหน่วยงานเฉพาะทางของสหประชาชาติด้านการศึกษา ยูเนสโก ฝ่ายการศึกษา เป็นแกนนำระดับโลกและภูมิภาคในด้านการศึกษา ดำเนินงานส่งเสริมระบบการศึกษาระดับประเทศให้เข้มแข็ง และรับมือกับความท้าทายของโลกปัจจุบันผ่านการศึกษา โดยมุ่งเน้นด้านความเสมอภาคทางเพศและทวีปแอฟริกาเป็นพิเศษ

วาระการศึกษาโลก 2030

ยูเนสโก ในฐานะหน่วยงานเฉพาะทางของสหประชาชาติด้านการศึกษา ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำและประสานงานวาระการศึกษาโลก 2030 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนระดับโลก เพื่อจัดความยากจนด้วยเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 17 เป้าหมายภายใน ค.ศ. 2030 ทั้งนี้ การศึกษาซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ ยังมีเป้าหมายหลักเป็นของตัวเอง คือ เป้าหมายที่ 4 ซึ่งมุ่ง**สร้างการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความเสมอภาค โดยไม่แบ่งแยกก็ดกัน และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน** นอกจากนี้ ยังมีกรอบการทำงานด้านการศึกษา 2030 ที่กำหนดแนวทางในการบรรลุเป้าหมายและความมุ่งมั่นที่สูงส่งนี้

การประเมินสถานการณ์

เพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลและ โอกาสสำหรับการศึกษาในระบบ ในประเทศไทย

การประเมินสถานการณ์อย่างรวดเร็วเรื่องเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลในประเทศไทยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจโอกาสในการใช้พื้นที่ดิจิทัล และเนื้อหาเพศวิถีศึกษาในการศึกษาในระบบ รายงานจะวิเคราะห์ข้อมูลดั้งเดิมที่ได้จากคนหนุ่มสาว ครู เจ้าหน้าที่การศึกษา และตัวแทนจากองค์กรที่ขับเคลื่อนประเด็นสุขภาพและสุขภาวะของเยาวชน และรวบรวมสิ่งเหล่านี้เข้ากับการเรียนรู้จากการศึกษาก่อนหน้านี้ทั้งในประเทศและในที่ห่างไกล โดยเสนอคำแนะนำ สำหรับการเสริมสร้างศักยภาพและความพยายามอื่น ๆ ในการขยายการเข้าถึงการสอน และการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่เกี่ยวกับเพศศึกษาโดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดิจิทัลทั้งในและนอกห้องเรียน

“สงครามเริ่มที่จิตใจ
ของมนุษย์ฉันใด
ความหวังแห่งสันติภาพ
ก็ต้องสร้างที่จิตใจ
ของมนุษย์ฉันนั้น”

จัดพิมพ์โดยองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ 7, place de Fontenay, 75352 ปารีส 07 SP, ฝรั่งเศส

และ

สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ

© UNESCO 2021

สิ่งพิมพ์ฉบับนี้สามารถเข้าถึงในรูปแบบเปิด (Open Access) ภายใต้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ Attribution-ShareAlike 3.0 IGO (CC-BY-SA3.0 IGO) (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/igo/>) ในการใช้เนื้อหาของสิ่งพิมพ์นี้ ผู้ใช้ยอมรับที่จะผูกพันตามเงื่อนไขการใช้งานของคลังเอกสารแบบเปิดของยูเนสโก (UNESCO Open Access Repository) (<http://www.unesco.org/open-access/terms-use-ccbysa-en>)

ต้นฉบับภาษาอังกฤษ: Situation assessment: Comprehensive sexuality education in digital spaces – opportunities for formal education in Thailand จัดพิมพ์เมื่อปี ค.ศ. 2021 โดยสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ

ข้อมูลที่ระบุและนำเสนอในสิ่งพิมพ์ฉบับนี้ มิได้เป็นการสะท้อนความคิดเห็นใด ๆ ของยูเนสโกที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางกฎหมายของประเทศ ดินแดน เมืองหรืออาณาบริเวณ หรือของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวเนื่องกับการปกป้องพรมแดนหรือขอบเขต

การนำเสนอข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตลอดจนข้อคิดเห็นที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์ฉบับนี้เป็นของคณะผู้เขียน ซึ่งมีไม่ความเห็นของยูเนสโก อีกทั้งไม่มีผลผูกพันใด ๆ ต่อยูเนสโก

ในการจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์ฉบับนี้ UNESCO ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณ United Budget, Accountability and Results Framework (UBRAF) โดย UNAIDS

แปล และเรียบเรียง โดย กฤษสยาม อารยะวงศ์ไชย

ออกแบบรูปเล่มโดย: อุมารณณ์ แดงอ่อน

รูปภาพหน้าปก: © StarLine/Shutterstock.com

TH/DOC/HWT-IQE/21/028-THA

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	viii
บทสรุป	ix
ข้อเสนอแนะ	x
บทนำ	1
หมายเหตุวิธีดำเนินการวิจัย	2
ส่วนที่ 1: การเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา ประเทศไทยในปัจจุบัน	3
ที่มาของเพศวิถีศึกษาในประเทศไทยและพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2559	3
การฝึกอบรมการสอนเพศวิถีศึกษาสำหรับครู	4
แนวทางในการสอนเพศวิถีศึกษา	5
ทักษะ การฝึกอบรม และทัศนคติของครูในปัจจุบัน	7
ส่วนที่ 2: เยาวชน เพศวิถีศึกษา และข้อมูลเพศวิถี	10
ทัศนคติของเยาวชนต่อเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน	10
ภาพรวม	10
เนื้อหาเพศวิถีศึกษาที่เยาวชนต้องการให้มีในโรงเรียน?	12
เยาวชนมองว่าโรงเรียนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาให้ดีขึ้นได้อย่างไร?	14
การสนับสนุนเพิ่มเติมที่เยาวชนต้องการจากโรงเรียน?	15
ทัศนคติของเยาวชนต่อแหล่งข้อมูลเพศวิถี	16
เยาวชนเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีจากที่ใด?	16
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสื่อดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีของเยาวชน	18
รูปแบบแหล่งข้อมูลบนพื้นที่ดิจิทัลที่เยาวชนชื่นชอบ	22
เยาวชนเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีจากพื้นที่ดิจิทัลอย่างไร?	26
ข้อกังวลของเยาวชนเกี่ยวกับพื้นที่ดิจิทัล	27
เนื้อหาที่เยาวชนเข้าถึงบนพื้นที่ดิจิทัล?	29
พื้นที่ดิจิทัลไม่ได้เหมาะกับทุกคน	31
ส่วนที่ 3: พื้นที่ดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีออนไลน์ในประเทศไทย	33
พื้นที่ดิจิทัลในปัจจุบัน	33
ทัศนคติของครูต่อการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีของเยาวชน	33
แหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม: ทัศนคติของครู	35

ส่วนที่ 4: สื่อดิจิทัลและการศึกษาในระบบ	37
พื้นที่ดิจิทัลสำหรับเพศวิถีศึกษาและการศึกษาในระบบ	37
สื่อดิจิทัลและการเรียนรู้แบบผสมผสาน	37
เครื่องมือดิจิทัลและการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	38
ความท้าทายในการบูรณาการเครื่องมือดิจิทัลในการสอน	39
ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	40
ทักษะของครูต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ	41
ทักษะของนักเรียนต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ	43
การใช้สื่อออนไลน์กับเพศวิถีศึกษาในปัจจุบัน	44
ส่วนที่ 5: บทสรุปและข้อเสนอแนะ	48
ข้อจำกัดและคำแนะนำสำหรับการวิจัยในอนาคต	50
เอกสารอ้างอิง	51
ภาคผนวก 1: วิธีดำเนินการวิจัย	54
ระยะที่ 1: การเตรียมการและการทบทวนวรรณกรรม	54
ระยะที่ 2: การวิจัยเชิงปริมาณ	55
ระยะที่ 3: การวิจัยเชิงคุณภาพ	55
ระยะที่ 4: การเขียนรายงาน นำเสนอผล และสรุปข้อเสนอแนะ	56
ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม	56
ภาคผนวก 2: เครื่องมือเก็บข้อมูล	57
แบบสำรวจออนไลน์แบบรวดเร็วในกลุ่มเยาวชน	57
แบบสำรวจเชิงคุณภาพสำหรับครู	64
การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก	69
การสำรวจเชิงคุณภาพทางชุมชนออนไลน์	72
กล่าวต้อนรับ	72
ภาคผนวก 3: การประชุมหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	80
วาระการประชุม	80

กล่องข้อความ

กล่องข้อความ 1: (ES) ทัศนคติและความชอบต่อหลักสูตรเพศวิถีศึกษาในการศึกษาในระบบ (n=127)	5
กล่องข้อความ 2: (ES) ทัศนคติและความชอบต่อหลักสูตรเพศวิถีศึกษาในการศึกษาในระบบ (n=127)	8
กล่องข้อความ 3: (ES) การสอนเพศวิถีศึกษาในชั้นเรียน (n=127).	9
กล่องข้อความ 4: (YS) ทัศนคติของเยาวชนต่อเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน (n=600)	10
กล่องข้อความ 5: (YS) เนื้อหาที่เยาวชนต้องการเรียนรู้มากขึ้นในโรงเรียน (n=600)	12
กล่องข้อความ 6: (YS) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการหาข้อมูลเพศวิถีศึกษาเป็นประจำ (n=600)	17
กล่องข้อความ 7: (YS) ความถี่ในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลของเยาวชน (n=471)	19
กล่องข้อความ 8: (YS) เหตุผลของเยาวชนในการใช้พื้นที่ดิจิทัลหาข้อมูลเพศวิถีศึกษา (n=471).	21
กล่องข้อความ 9: (YS) ปัจจัยสำคัญที่สุดในการหาข้อมูลเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัล (n=471)	22
กล่องข้อความ 10: (YS) ระดับความต้องการในการได้รับข้อมูลเพศวิถีศึกษาจากแหล่งต่อไปนี้ (n=471).	26
กล่องข้อความ 11: (YS) สาเหตุที่เยาวชนหันมาใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพศวิถีศึกษา (n=471)	27
กล่องข้อความ 12: (YS) ทัศนคติของเยาวชนต่อข้อมูลเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัล (n=471)	28
กล่องข้อความ 13: (YS) รูปแบบสื่อดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีศึกษาที่เยาวชนชื่นชอบ (n=471)	29
กล่องข้อความ 14: (YS) รูปแบบการใช้พื้นที่ดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีศึกษาของเยาวชน (n=471).	29
กล่องข้อความ 15: (YS) เนื้อหาที่เยาวชนต้องการเรียนรู้มากขึ้นในโรงเรียน (n=600) และเนื้อหาที่มีการสืบค้นบนพื้นที่ดิจิทัล (n=471)	30
กล่องข้อความ 16: (YS) เหตุผลที่เยาวชนไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัลหาข้อมูลเพศวิถีศึกษา (n=129)	31
กล่องข้อความ 17: (ES) ทัศนคติของครูต่อการใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพศวิถีของเยาวชน (n=127).	34
กล่องข้อความ 18: (ES) ความท้าทายในการบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียน (n=127)	39
กล่องข้อความ 19: (ES) ทัศนคติของครูต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ (n=127)	41
กล่องข้อความ 20: (YS) ทัศนคติของเยาวชนต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน (n=471)	43
กล่องข้อความ 21: (ES) สื่อดิจิทัลที่ใช้ในชั้นเรียน (จากการรายงานของครู) (n=127) และ (YS) สื่อดิจิทัลที่ใช้ในชั้นเรียน (จากการรายงานของนักเรียน) (n=471).	44
กล่องข้อความ 22: (ES) สื่อที่ใช้ในการทำแผนและประกอบการสอนเพศวิถีศึกษา (n=127).	45
กล่องข้อความ 23: (YS) รูปแบบสื่อดิจิทัลที่ใช้ในชั้นเรียน (การรายงานของเยาวชน) (n=471)	46
กล่องข้อความ 24: (ES) สื่อที่ใช้ในการทำแผนและประกอบการสอนเพศวิถีศึกษา (n=127).	47

ตาราง

ตาราง 1: (OC) สิ่งที่โรงเรียนควรปรับปรุงมากขึ้นเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา (n=18).	14
ตาราง 2: (OC) สิ่งที่โรงเรียนควรสนับสนุนนักเรียนเพิ่มเติมจากวิชาเพศวิถีศึกษา (n=18)	15
ตาราง 3: (OC) รูปแบบสื่อที่เยาวชนชื่นชอบ (n=18)	23
ตาราง 4: (OC) รูปแบบสื่อที่เยาวชนชื่นชอบ (n=18)	25

ศัพท์และคำย่อ

CSE	เพศวิถีศึกษา
CYCT	สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย
DLTV	โทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์)
DISIL	การออกแบบระบบนวัตกรรมและภาวะผู้นำ
ES	การสำรวจเชิงปริมาณในกลุ่มครูและเจ้าหน้าที่การศึกษา (อ้างอิงโดยใช้ ES ในงานวิจัยนี้)
FGD	การสนทนากลุ่ม
HIV	ไวรัสเอชไอวี
ICT	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการสื่อสาร
KII	การสัมภาษณ์เยาวชนผู้ให้ข้อมูลหลัก (n=18) (อ้างอิงโดยใช้ (KII) ในงานวิจัยนี้)
OC	การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มครู เจ้าหน้าที่การศึกษา และตัวแทนจากมูลนิธิแพथูเฮลท์ (อ้างอิงโดยใช้ OC ในงานวิจัยนี้)
LGBTI	หญิงรักหญิง, เกย์, คนรักสองเพศ, คนข้ามเพศ และผู้ที่มีเพศกำกวม
MDES	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
MOE	กระทรวงศึกษาธิการ
MOPH	กระทรวงสาธารณสุข
OBEC	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
PII	ข้อมูลระบุตัวบุคคล
SEO	ย่อมาจาก Search Engine Optimization เป็นเครื่องมือทางการตลาดเพื่อให้เว็บไซต์ของเราขึ้นหน้าแรกในเครื่องมือค้นหา
SOGIE	เพศวิถี เพศสภาพ และการแสดงออกทางเพศ
STI	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
UNESCO	องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
UNICEF	กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ
UNFPA	กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ
YS	การสำรวจเชิงปริมาณในกลุ่มเยาวชน (อ้างอิงโดยใช้ YS ในงานวิจัยนี้)

แนวคิดสำคัญ

วิธีการเรียนแบบผสมผสาน	การเรียนรู้ผสมผสานระหว่างการเรียนออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียน
เพศวิถีศึกษา	เพศวิถีศึกษารอบด้าน คือ หลักสูตรการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาทั้งในด้านความรู้ อารมณ์ กายภาพ และสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กมีความรู้ ทักษะ ทศนคติ ตลอดจนค่านิยมที่จะช่วยให้ตระหนักในสุขภาพ สุขภาวะ และศักดิ์ศรีของตน; พัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมและทางเพศที่ตั้งอยู่บนความเคารพซึ่งกันและกัน; สามารถทำการตัดสินใจโดยตระหนักถึงสุขภาวะของตนเองและผู้อื่น; ตลอดจนเข้าใจและสามารถปกป้องสิทธิของตนได้
ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ความสามารถในการเข้าถึง จัดการ เข้าใจ บุรณาการ สื่อสาร ประเมิน และสร้างข้อมูลอย่างปลอดภัยและเหมาะสมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
พื้นที่ดิจิทัล	พื้นที่เสมือนจริงที่เด็กและเยาวชนใช้ในการหาข้อมูล ใช้เวลาว่าง สร้างคอนเทนต์เพื่อแบ่งปันกับคนอื่นและเรียนรู้จากผู้มีอิทธิพล เพื่อน และผู้เชี่ยวชาญบนสื่อสังคม
แหล่งข้อมูลดิจิทัล	แหล่งข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล
การเรียนรู้โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	วิธีการเรียนรู้ที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อความหลากหลายของบทเรียน การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการแลกเปลี่ยนระหว่างครูและนักเรียน
การเรียนรู้ตามอัธยาศัย	การเรียนรู้ตามอัธยาศัย เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการสนทนาผ่านสื่อทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ ฯลฯ
การศึกษานอกระบบ	การศึกษานอกระบบ คือ การเรียนรู้แบบมีโครงสร้างโดยครูหรือผู้นำกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี เช่น การเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้ชุมชนหรือชมรมนอกโรงเรียนหรือนอกหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เพศวิถีศึกษา	การสอนเรื่องเพศวิถีและความสัมพันธ์ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับอายุและบริบททางด้านสังคม วัฒนธรรมของผู้เรียน
ข้อมูลด้านเพศวิถี	ข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีและความสัมพันธ์
ทัศนคติเชิงบวกด้านเพศ	ทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับเพศและความรู้สึกสบายใจกับอัตลักษณ์ทางเพศของตนเองและพฤติกรรมทางเพศของคนอื่น
เด็กและเยาวชน	องค์การสหประชาชาติอ้างถึงเด็กและเยาวชนโดยหมายรวมถึงวัยรุ่น (อายุ 10-19 ปี) และเยาวชน (อายุ 15-24 ปี) สำหรับการประเมินผลแบบรวดเร็วในครั้งนี้ คำว่าวัยรุ่นและเยาวชนถูกใช้สลับกันเมื่ออ้างถึงเยาวชนที่มีอายุ 10-19 ปี

กิตติกรรมประกาศ

การประเมินสถานการณ์แบบรวดเร็วนี้เกิดจากความร่วมมือระหว่างฝ่ายการศึกษาภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

การประเมินสถานการณ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีโดยอาศัยการประสานงานตลอดจนการใช้คำแนะนำเชิงวิชาการโดย Jenelle Babb, ที่ปรึกษาด้านการศึกษาเพื่อสุขภาพและสุขภาวะระดับภูมิภาคประจำ UNESCO สำนักงานกรุงเทพฯ, การสนับสนุนด้านธุรการและวิชาการจาก Thanh Loan Ngo, UNESCO กรุงเทพฯ และการทบทวนและคำแนะนำทางวิชาการจาก UNESCO สำนักงานใหญ่ กรุงปารีส

การดำเนินการวิจัยเพื่อประเมินสถานการณ์และการเขียนรายงานฉบับนี้จัดทำโดยทีมบริหารโครงการจาก Love Frankie ซึ่งประกอบไปด้วย Galen Englund (ผู้อำนวยการแผนกวิจัย), Mike Wilson (ผู้จัดการฝ่ายวิจัยอาวุโส), ปริณดา คงคะจันทร์ (นักวิจัยอาวุโส) อีกทั้งการตรวจทานและแก้ไขรายงานฉบับสมบูรณ์โดย Jane Coombes

ยูเนสโกขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย, มูลนิธิแพธทูเฮลท์, กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF), กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) และบริษัทเด็กดี ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในด้านเพศวิถีศึกษาในประเทศไทยจากการสัมภาษณ์ และ/หรือการมีส่วนร่วมในการประชุมภาคี UNESCO ในวันที่ 18 ธันวาคม 2563 เพื่อหารือเกี่ยวกับข้อค้นพบจากการประเมินและสรุปข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยนี้

บทสรุป

เพชวิศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเตรียมเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับเพชวิศึกษา ปัจจุบันมีหลักฐานที่ยืนยันว่าเยาวชนใช้โลกดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพชวิศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่ออุดช่องโหว่ด้านเนื้อหาที่ไม่สามารถหาได้ในโรงเรียน และเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนโดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตน

แม้ว่าพื้นที่ดิจิทัลเหล่านี้จะช่วยหนุนเสริมการศึกษาในระบบและเร่งอัตราความก้าวหน้าต่อการบรรลุการเรียนรู้เพชวิศึกษา แต่การศึกษาที่ผ่านมาในเรื่องเพชวิศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลโดย UNICEF และบริษัทเลิฟเฟรนด์ ในฐานะตัวแทนภาคีหน่วยงานภายใต้องค์การสหประชาชาติ ได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าพื้นที่ดิจิทัลเหล่านี้ยังไม่ได้รับการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ และเป็นสิ่งที่ยังสามารถพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้อีกในประเทศไทย

การประเมินสถานการณ์อย่างรวดเร็วเรื่องเพชวิศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลในประเทศไทยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจโอกาสในการใช้พื้นที่ดิจิทัลและเนื้อหาเพชวิศึกษาในการศึกษาในระบบ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจ ชุมชนออนไลน์ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เยาวชน ครู เจ้าหน้าที่การศึกษา และตัวแทนจากองค์กรที่ขับเคลื่อนประเด็นสุขภาพและสุขภาพของเยาวชน ซึ่งข้อมูลใหม่ที่ได้จากการประเมินครั้งนี้ช่วยอุดช่องโหว่ของหลักฐานเกี่ยวกับการหาข้อมูลและเรียนรู้เกี่ยวกับเพชวิศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลของเยาวชนในประเทศไทย รายงานฉบับนี้ยังให้ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างศักยภาพและแนวทางในการขยายการเข้าถึงนวัตกรรม การเรียนการสอนเพชวิศึกษาโดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดิจิทัล นอกจากการเก็บข้อมูลปฐมภูมิแล้ว งานวิจัยนี้ยังผนวกข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือไว้ตลอดทั้งกระบวนการ และข้อค้นพบจากงานวิจัยยังได้รับการตรวจสอบความถูกต้องโดยภาคีจากภาคการศึกษา เยาวชน หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติและภาคีอื่น ๆ ในการประชุมหรือเพื่อวิพากษ์ข้อค้นพบและร่างข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนร่วมกันต่อไป

งานวิจัยระดับโลกหลายชิ้นที่ผ่านมา (เช่น UNESCO 2020a) พบว่าเยาวชนอาศัยแหล่งข้อมูลดิจิทัลเพื่อค้นหาข้อมูลเพชวิศึกษามากขึ้น ซึ่งรวมถึงเยาวชนไทย ข้อค้นพบจากรายงานฉบับนี้ชี้ว่าเยาวชนไทยมีความสนใจข้อมูลเกี่ยวกับเพชวิศึกษาจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ ดังจะเห็นได้จากการที่เยาวชนมากกว่าสี่ในห้า (80%) ในงานวิจัยนี้หาข้อมูลเพชวิศึกษาจากแหล่งข้อมูลดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสำรวจในกลุ่มเยาวชนสะท้อนว่า พื้นที่ดิจิทัลเหล่านี้ช่วยให้เยาวชนสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลของตนเองด้วยความสบายใจโดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตน เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวเข้าใจง่าย ให้ความบันเทิง มีความละเอียด และ (โดยมาก) มีความน่าเชื่อถือ ในขณะที่แหล่งข้อมูลออนไลน์หรือแหล่งข้อมูลบุคคลอาจทำให้เยาวชนรู้สึกอึดอัด โดยเฉพาะในบริบทที่อนุรักษ์นิยมซึ่งการพูดคุยเรื่องเพชวิศึกษาทำได้ยากหรือเป็นสิ่งต้องห้าม

ข้อค้นพบจากการประเมินครั้งนี้เปิดเผยว่าเยาวชนมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (34%) รู้สึกว่าเพชวิศึกษาที่ได้รับในโรงเรียนนั้นไม่เพียงพอ ด้วยเหตุนี้ แหล่งข้อมูลดิจิทัลเกี่ยวกับเพชวิศึกษาและสุขภาพทางเพศจึงมีความจำเป็นในการช่วยให้เยาวชนสามารถตัดสินใจด้วยเหตุผลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากสามารถให้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ ความสนใจ ข้อสงสัย และอัตลักษณ์ของเยาวชนได้ ยิ่งไปกว่านั้น เยาวชนจำนวนมาก (43%) รู้สึกว่าตนสามารถหาข้อมูลที่ต้องการจากพื้นที่ดิจิทัลได้ เนื่องจากพื้นที่ดิจิทัลมีส่วนสำคัญในการตอบสนองต่อความกังวลในเรื่องเพชวิศึกษาของตนได้ อย่างไรก็ตาม แม้เยาวชนจะให้ความสำคัญกับพื้นที่ดิจิทัลที่น่าเชื่อถือ แต่เยาวชนส่วนหนึ่งรายงานว่าแหล่งข้อมูลส่วนหนึ่งอาจไม่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลที่เน้นความบันเทิงมากกว่า

แม้ข้อมูลส่วนใหญ่ที่ได้จากการสำรวจจะออกมาในเชิงบวก แต่เยาวชนจำนวนหนึ่งก็แสดงความกังวลเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลเพชวิศึกษาจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ เช่น ความปลอดภัยในโลกออนไลน์, ความเสี่ยงจากการเผยแพร่ข้อมูลที่เกินเหตุ, การคุกคามทางเพศออนไลน์ และการกลั่นแกล้งรังแกทางไซเบอร์ เป็นต้น เยาวชนส่วนใหญ่จึงมีความตระหนักเกี่ยวกับข้อมูลจากแหล่งออนไลน์และเห็นด้วยว่าทักษะการคิดวิเคราะห์หรือการใช้วิจารณญาณเป็นสิ่งจำเป็นในการบริโภคข้อมูลดังกล่าวอย่างปลอดภัย

เยาวชนไม่เพียงแต่สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์ในเวลาว่างเท่านั้น แต่ยังสังเกตเห็นถึงการใช้แหล่งข้อมูลเหล่านี้ในการเรียนการสอนวิชาเพศวิถีศึกษาที่มากขึ้น และรู้สึกว่าการใช้เครื่องมือดิจิทัลไม่ว่าจะในวิชาอะไรก็ตามช่วยให้เข้าใจบทเรียนจากการมีส่วนร่วมได้ดียิ่งขึ้น โดยนักเรียน 7 ใน 10 (70%) รายงานว่าครูเพศวิถีศึกษาใช้แหล่งข้อมูลดิจิทัลในการสอนในห้องเรียนร่วมด้วย

ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาต่างสนับสนุนการใช้แหล่งข้อมูลดิจิทัลในการสอนเพศวิถีศึกษาในห้องเรียน เนื่องจากความหลากหลายของแหล่งข้อมูลออนไลน์นั้นช่วยให้ครูสามารถสอนเพิ่มเติมนอกเหนือจากหนังสือเรียนได้อย่างแทบจะไร้ขีดจำกัด ซึ่งครูมากกว่า 4 ใน 10 (43%) มีความต้องการในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัลในการเตรียมแผนการสอนเพศวิถีศึกษาในห้องเรียนมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยชี้ว่าการเลือกสื่อที่เหมาะสมในการเตรียมและดำเนินการสอนเพศวิถีศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น และต้องการได้รับการสนับสนุนให้เข้าถึงสื่อเหล่านี้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากสื่อออนไลน์ช่วยเสริมความเข้าใจ ความสนใจ และการมีส่วนร่วมในห้องเรียนได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนและลดความลำบากใจของครูในการสอนหรือพูดคุยเกี่ยวกับเพศวิถีกับนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

งานวิจัยหลายชิ้นที่ผ่านมา (เช่น McCarthy et al. 2012; Amab et al. 2013; Aragão et al. 2018; Briñez et al. 2019) และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมินนี้ เสนอแนะให้บูรณาการวิธีการสอนเพศวิถีศึกษาแบบออฟไลน์และออนไลน์เข้าด้วยกัน ซึ่งทั้งสองวิธีจะต้องหนุนเสริมกันและช่วยให้เยาวชนได้รับข้อมูลเพศวิถีศึกษาที่ถูกต้อง เพียงพอ ปราศจากการตัดสินเชิงคุณค่า และสอดคล้องกับความต้องการของเยาวชน

ข้อเสนอแนะต่อไปนี้ได้มาจากการสังเคราะห์ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินสถานการณ์และการประชุมตัวแทนจากองค์กรภาคี อาทิ UNESCO, UNFPA, UNICEF, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และเว็บไซต์เด็กดี โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะช่วยตอบสนองต่อความต้องการด้านเพศวิถีศึกษาของเยาวชนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาด้วยข้อมูลที่ครบถ้วน เข้าถึงได้ น่าสนใจ และถูกต้องได้

ข้อเสนอแนะ

การประเมินนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และองค์กรที่สนับสนุนสุขภาพและสุขภาวะของเยาวชน สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาดูข้อเสนอแนะฉบับเต็มในท้ายรายงานนี้

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

- จัดให้มีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาเอกเทศ โดยเน้นให้มีการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพทางเพศสำหรับนักเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครู และการแนะนำแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ
- จัดให้มีการฝึกอบรมความรู้และทักษะดังต่อไปนี้สำหรับครู:
 - การส่งเสริมทักษะเชิงบวกต่อข้อมูลและการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ
 - การบริหารชั้นเรียนและการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา
 - ความหลากหลายที่รวมถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ หรือการแสดงออกทางเพศ (SOGIE)
 - การใช้ทักษะความเข้าใจและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อตอบสนองต่อความกังวลของเยาวชนในเรื่องความปลอดภัยทางออนไลน์ และเสริมทักษะให้กับครู
 - การบูรณาการเครื่องมือดิจิทัลในการสอน การเลือกสื่อดิจิทัลที่เหมาะสม และการใช้เครื่องมือดิจิทัล
 - แนวปฏิบัติที่ดีในการส่งต่อเพื่อไปรับบริการและการให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญเพศวิถีศึกษา ตลอดจนจนวิธีการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุยเรื่องเพศวิถีกับนักเรียน
- ปรับรูปแบบการสอนเพศวิถีศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนมากยิ่งขึ้น
- ร่วมมือกับแพลตฟอร์มและผู้ให้บริการออนไลน์ในการให้ข้อมูลเพศวิถีที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ปรึกษาและร่วมมือกับแพลตฟอร์มเรียนรู้ออนไลน์เพื่อปรับปรุงสื่อการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในอนาคตเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและการมีส่วนร่วมของเยาวชนให้มากยิ่งขึ้น

- สรั้งแพลทฟอรึมการเรึยนรู้ทึสามารถดึตอบดึและการให้คัาปรึกษาสัหรับเยาวชนนในการเรึยนรู้เกึยวกับเพศวิถึศึกษาทึสามารถเข้าถึงดึแมึเมึอินเทอร์เน็ทเพื่อชัวยให้เยาวชนสามารถเข้าถึงดึมากทึสุด
- จััดทาัแนวทางสัหรับการบูรณาการแหล่งชัอมูลดึจึทึลเข้ากับวึชาเพศวิถึศึกษา พรึอแม็ทึงรายการแหล่งชัอมูลดึจึทึลทึครอบคูลุมและนาัเช็อถึอ
- ร่วมเมึอกับกระทรวงดึจึทึลเพื่อศเรษฐจึกและสังคึมในการฝึกอบบรมทึทึษะความเข้าใจและการใช้เทคนึนโลยีดึจึทึล หรือผนวกทึทึษะดึงกล่าวเข้ากับหลักสูตร

สัหรับองคักรทึสัับสนุนสุขภาพและสุขภาวะของเยาวชน

- พัฒนาศึอสังคึมทึงนัแง่ของจัำนวนและการเข้าถึง โดยใช้รึบบแบบและเน็อหาทึเป็นเมิตร สรั้งสรรคั และให้ความบัันเทึงเพื่อดึงดูดการเข้าถึงของเยาวชน
- จััดให้เมึการปรึกษาแบบรึกษาความลัับโดยผู้เชึยวชาญด้านสุขภาพบนดึจึทึลแพลทฟอรึมทึเป็นทึเน็ยมในกลุ่มเยาวชน
- ใช้ SEO หรือครึองเมึอทางการตลาดเพื่อทาัให้เว็บไซตึซึนหน้าแรกนัครึองเมึอคั้นหา และการชัอโฆษณาศึอเพื่อเพิ่มการเข้าถึงของเยาวชน

บทนำ

เพชวิศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับเพชวิศึกษาอย่างมีเหตุผล ซึ่งในปัจจุบันมีหลักฐานที่ยืนยันว่าเยาวชนใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพชวิศึกษาไปกับการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงอิทธิพลทางความคิด และคนในวัยเดียวกันเพิ่มมากขึ้น

แหล่งข้อมูลดิจิทัลจึงเป็นกลไกสำคัญในการให้ข้อมูลเพชวิทิกับเยาวชน (เพื่อหนุนเสริมการศึกษาในระบบ) หรือเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้นอกระบบและตามอัธยาศัย รายงานทบทวนโดย UNICEF สำนักงานภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกตะวันออก (2019) พบว่าเพชวิศึกษาและข้อมูลจากพื้นที่ดิจิทัลสามารถช่วยพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ทัศนคติ และพฤติกรรมของเยาวชนได้ในช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมาพบว่าแหล่งข้อมูลดิจิทัลเกี่ยวกับเพชวิศึกษาในประเทศไทยเพิ่มจำนวนมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการเนื้อหาดังกล่าวที่เพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน (UNESCO, UNFPA, UNICEF, และ เลิฟแฟรงก์ 2020)

พื้นที่ดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพชวิศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นในการช่วยให้เยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อาจรู้สึกลำบากใจที่จะสอบถามจากบุคคลอื่นด้วยตัวเอง เช่น พ่อแม่หรือครู อีกทั้งยังช่วยหนุนเสริมการศึกษาในระบบด้วยการเร่งอัตราความก้าวหน้าเพื่อบรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอนเพชวิศึกษาด้วยการอุดช่องโหว่ของการเรียนการสอนในห้องเรียน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังคงมีข้อสงสัยหรือความกังวลเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพชวิศึกษา ดังนั้น หากไม่มีการควบคุมความถูกต้องของข้อมูลเพชวิศึกษาอาจส่งผลให้เยาวชนตกอยู่ในความเสี่ยงจากข้อมูลที่น่าเป็นอันตรายได้ (UNESCO, 2020b)

การประเมินสถานการณ์แบบรวดเร็วเกี่ยวกับเพชวิศึกษานบนพื้นที่ดิจิทัลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1 ระบุช่องโหว่เกี่ยวกับหลักฐานการมีส่วนร่วมของเยาวชนในวิชาเพชวิศึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องบนพื้นที่ดิจิทัลที่ยังคงมีอยู่ในประเทศไทย
- 2 สร้างข้อมูลใหม่สำหรับครู นักการศึกษา และเยาวชน
- 3 ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างศักยภาพสำหรับภาคการศึกษาในระบบ ภาคที่ขับเคลื่อนประเด็นเพชวิศึกษา และสิทธิสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ของเยาวชน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงนวัตกรรมการเรียนการสอนเพชวิศึกษาโดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดิจิทัลให้มากยิ่งขึ้น

เพื่อช่วยให้การเก็บข้อมูลปฐมภูมิเกิดประโยชน์ที่ช่วยต่อยอดจากวรรณกรรมที่มีมากอยู่แล้วยิ่งขึ้น การวิจัยนี้จึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมผสาน โดยมีการเก็บข้อมูลปฐมภูมิทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อช่วยให้เข้าใจทัศนะของทั้งผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับเพชวิศึกษา การเข้าถึงข้อมูลเพชวิทบนพื้นที่ดิจิทัล และการหนุนเสริมกันระหว่างข้อมูลและเพชวิศึกษาทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยในกลุ่มเยาวชนได้มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน 600 คน ซึ่งแบ่งเป็นจำนวนเท่า ๆ กันทั้งสองเพศ และข้อมูลเชิงคุณภาพจากเยาวชนในชุมชนออนไลน์ 18 คน ส่วนในกลุ่มครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาได้มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาทั้งหมด 127 คน และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกอีก 12 คน

หลักฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของเพชวิศึกษาออนไลน์ในปัจจุบันยังคงมีจำกัด โดยงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เมื่อไม่นานมานี้ชี้ว่าการศึกษาออนไลน์ ซึ่งรวมถึงเพชวิศึกษาด้วย ไม่สามารถทดแทนการเรียนรู้ที่สอนโดยบุคคลได้อย่างแท้จริง และไม่ควรถูกนำเสนอในฐานะยาครอบจักรวาลในการแก้ไขข้อจำกัดที่หลากหลายและซับซ้อนของเพชวิศึกษาในโรงเรียน ดังนั้น งานวิจัยหลายชิ้น (เช่น McCarthy et al. 2012; Arnab et al. 2013; Aragão et al. 2018; Briñez et al. 2019) แนะนำควรใช้วิธีบูรณาการทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ในการจัดการเรียนการสอนเพชวิศึกษา “รอบด้าน” สำหรับเยาวชนรุ่นต่อไป เพื่อให้เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอ ไม่ตัดสินใจคุณค่า และสอดคล้องกับความต้องการของตน ในขณะที่ทั้งนักเรียนที่สามารถเข้าถึงข้อมูลเพชวิททางออนไลน์และนักเรียนที่ไม่มีอุปกรณ์หรือสื่อดิจิทัล ก็ควรที่จะสามารถเข้าถึงหลักสูตรเพชวิศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนได้ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรเพชวิศึกษาที่ต่ำกว่ามาตรฐานก็สามารถที่จะอุดช่องโหว่ด้านความรู้โดยการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ได้ (Jolly et al. 2020).

หมายเหตุวิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับกรอบการดำเนินงานวิจัยนี้ เลิฟแพรงก็ ได้เสนอวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการทบทวนวรรณกรรม, การสำรวจเชิงปริมาณ โดยใช้อุปกรณ์สื่อสารแบบเคลื่อนที่, การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากเยาวชนในชุมชนออนไลน์ ตลอดจนการสำรวจเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์เชิงลึกชนิดกึ่งโครงสร้างในกลุ่มครูผู้สอน

การเก็บข้อมูลปฐมภูมิแบ่งออกเป็นสี่ระยะ ดังนี้

- **การสำรวจเชิงปริมาณในกลุ่มเยาวชน (n=600) (อ้างถึงโดยใช้ (YS) ในงานวิจัยนี้):** งานวิจัยนี้มุ่งสำรวจเยาวชนอายุ 16-19 ปี ทางออนไลน์ในประเทศไทยโดยใช้แอปพลิเคชัน Pollfish เพื่อสำรวจทัศนคติของเยาวชนที่มีต่อวิธีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในปัจจุบัน, การบูรณาการเครื่องมือและแหล่งข้อมูลดิจิทัลในการศึกษาในระบบ ตลอดจนทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชนต่อการใช้แหล่งข้อมูลดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี
- **การสำรวจเชิงปริมาณในกลุ่มครูและเจ้าหน้าที่การศึกษา (n=127) (อ้างถึงโดยใช้ (ES) ในงานวิจัยนี้):** ทำโดยการกระจายแบบสำรวจผ่านทางเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และทางแพลตฟอร์มที่ผ่านการเข้ารหัสเพื่อความปลอดภัยที่เรียกว่า SurveyCTO โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลเชิงลึกและทัศนคติเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในปัจจุบัน, ประสิทธิภาพในการบูรณาการเครื่องมือและแหล่งข้อมูลดิจิทัลในหลักสูตรในระบบ ตลอดจนทัศนคติและแนวปฏิบัติของครูในการใช้ข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งดิจิทัล
- **การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่ม ครู เจ้าหน้าที่การศึกษา และตัวแทนจากมูลนิธิแพชทูเฮลท์ (n=12) (อ้างถึงโดยใช้ (KII) ในงานวิจัยนี้):** การสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของงานวิจัยในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องพื้นที่การเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อมูลเชิงปริมาณลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- **การสำรวจเชิงคุณภาพในกลุ่มเยาวชนจากชุมชนออนไลน์ (n=18) (อ้างถึงโดยใช้ (OC) ในงานวิจัยนี้):** เยาวชน 18 คน (อายุ 16-19 ปี) ได้รับการคัดเลือกจากกลุ่มเฟซบุ๊กเยาวชนที่พูดคุยเรื่องเพศวิถี เครื่องข่ายมูลนิธิแพชทูเฮลท์ และสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แพลตฟอร์มสำหรับการวิจัยออนไลน์ชื่อ Recollective ที่มีความปลอดภัย เพื่อทำความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติของเยาวชนที่มีต่อเพศวิถีศึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลมีการกระจายด้านภูมิศาสตร์, เพศ/เพศวิถี, อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศอย่างเท่าเทียมกัน (SOGIE)

หลังจากการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์เบื้องต้น ตัวแทนเจ้าหน้าที่จาก UNESCO, UNFPA, UNICEF, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และเว็บไซต์เด็กดี ได้ประชุมร่วมกันเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อค้นพบเบื้องต้นและร่างข้อเสนอแนะตามที่ปรากฏในท้ายรายงานนี้

เพื่อความสะดวกในการอ้างอิง จึงใช้อักษรย่อถัดจากแต่ละแหล่งข้อมูลข้างต้นในรายงานนี้ตลอดทั้งฉบับ (เช่น แผนภูมิข้อมูลสำรวจเชิงปริมาณในเยาวชนจะใช้ (YS) ในการอ้างอิง เป็นต้น)

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาดูวิธีดำเนินการวิจัยฉบับเต็มในภาคผนวก 1: วิธีดำเนินการวิจัย และภาคผนวก 2: เครื่องมือเก็บข้อมูล

ส่วทึ 1:

การเรึยนการสอนเพศวิถึศึคขบ

ประเทศไทยในป้จจุบึน

ทึ่มาของเพศวิถึศึคขบในประเทศไทยและพระรชบัญญติ พ.ศ. 2559

การเรึยนการสอนเพศวิถึศึคขบในประเทศไทยเรึมขึ้นในปี พ.ศ. 2481 โดยประกาศนโยบายระดึบประเทศครึ้งแรกว่าดั้วยหลั้กสตรเพศวิถึศึคขบในรเงึรยน แต่กึ่ไม่ดึ้มีการเรึยนการสอนหลั้กสตรสอนเพศวิถึศึคขบจนกระทึ้งในปี พ.ศ. 2521 (ARROW 2012; กระทรวงศึคขบการ และ UNICEF 2559) โดยในช่วงนั้นเพศวิถึศึคขบยั้งไม่ชั้วชบขบคึบ จึ้มึเพึยงการบูรณาการกั้บวชบอึนในรเงึรยนทึ่มึความพร้อมเท้านั้น (ARROW 2012) ในปี พ.ศ. 2544 มึการเรึมสอนหลั้กสตรเพศวิถึศึคขบสำหรับเยวชนไทยภายใต้ชั้อึวชบ “ชั้วคครอบครั้วศึคขบ” (Fongkaew et al. 2011) โดยเป็นส่วนหนึ้งของวชบศึคขบและพลศึคขบ (กระทรวงศึคขบการ และ UNICEF 2559)

ในปี พ.ศ. 2551 แม้สำนั้งานคณะกรรมการการศึคขบขั้นพึนฐาน กระทรวงศึคขบการ ดึ้เรึมให้มึการสอนเพศวิถึศึคขบในหลั้กสตรของประเทศ (กระทรวงศึคขบการ และ UNICEF 2559; Chaiwongroj and Khajornsak 2020) แต่กึ่ถูกวจารณั้เพราะเป็นหลั้กสตรทึ่ไม่รองรบัคความต้องการและช่วงวชบที่แตกต่ากันของนั้กเรึยน (Chaiwongroj and Khajornsak 2020)

ในระห่วางปี พ.ศ. 2543 ถึง 2555 อัตราเจริญพึนธึ้ของวชบรึ้นไทยเพึมขึ้นอย่งมาก จาก 31.1 เป็น 53.4 คนต่อประชากรหนึ้งในกลุ้มอายุ 15 -19 ปี¹ 1,000 คน (สำนั้กอนามั้การเจริญพึนธึ้ 2563) ดั้วยเหตุนี้รัฐบไทยจึ้งดึ้ตราพระรชบัญญติป้องกันและแก้ชั้ปัญหาการตึ้งครรวกั้บวชบ พ.ศ. 2559 ขึ้น โดยพระรชบัญญติ พ.ศ. 2559 นี้ (ตามทึ่อ่างถึงในรยงานฉบับนี้) ก่าหนดและบ้งคึบให้ปฏิบัติตามลั้ทึ้วชบรึ้น² ในการเข้าถึงข้อมูลข่วสารด้านเพศวิถึ้และบรึการดึ้งต้อไปนี้

- 1 ลั้ทึ้ในการตึ้ดลึนใจ
- 2 ลั้ทึ้ในการเข้าถึงข้อมูลข่วสาร
- 3 ลั้ทึ้ในการดึ้รับบรึการอนามั้การเจริญพึนธึ้
- 4 ลั้ทึ้ในการดึ้รับส่วสดีการสั้งคม
- 5 ลั้ทึ้ในการดึ้รับการปฏิบัติที่เท่าเทึยมโดยปราศจากการเล็อกปฏิบัติ
- 6 ลั้ทึ้ในการรบัคความลั้บและความเป็นส่วนตัว

ดึ้งนั้น รเงึรยนและสถาบันการศึคขบจึ้งมึหน้าทึ่

- 1 จดัให้มึการเรึยนการสอนเพศวิถึศึคขบที่เหมาะสมกั้บช่วงวชบของนั้กเรึยนหรือนั้กศึคขบ
- 2 จดัหาและพั้ฒนาครผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถึศึคขบและให้ค่าบรึกษาในเรื่งการป้องกันและแก้ชั้ปัญหาการตึ้งครรวกั้บวชบรึ้นแก่นั้กเรึยนหรือนั้กศึคขบ
- 3 จดัให้มึระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคั้มครองนั้กเรึยนหรือนั้กศึคขบที่ตึ้งครรวกั้บให้ดึ้รับการศึคขบดั้วยรบบที่เหมาะสมและต้อเนื่งรวมทึ้จดัให้มึระบบการส่งต้อให้ดึ้รับบรึการอนามั้การเจริญพึนธึ้และการจดัส่วสดีการสั้งคมอย่งเหมาะสม

1 อัตราเจริญพึนธึ้ในเยวชนหนึ้ง 1,000 คน อายุ 10-14 ปีในช่วงเด็ยวกันเพึมขึ้นจาก 0.5 เป็น 1.8 (สำนั้กอนามั้การเจริญพึนธึ้ 2563)

2 วชบรึ้นภายใต้พระรชบัญญตินี้หมายถึ้ผู้ทึ่มึอายุระห่วาง 10 ถึง 20 ปี

การฝึกอบรมการสอนเพศวิถีศึกษาสำหรับครู

หลังจากที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2559 ขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ร่วมมือกับมูลนิธิแพชทูเฮลท์ ในการพัฒนาและริเริ่มให้มีหลักสูตรการสอนเพศวิถีศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มทักษะการสอนเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตให้กับครู (ทินแพช 2561; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ม.ป.ป.)

การสนทนากับครูก่อนที่จะเริ่มมีการใช้หลักสูตรการสอนเพศวิถีศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี พ.ศ. 2561 เปิดเผยว่าหลักสูตรอบรมการสอนเพศวิถีศึกษาที่มีอยู่ในขณะนั้น “กว้างเกินไป” และไม่ช่วยให้ครูมีทักษะและความรู้ที่เพียงพอในการสอน ครูหลายคนยังรู้สึกไม่สะดวกใจที่จะสอนและบริหารชั้นเรียนเพศวิถีศึกษา

การทบทวนเพศวิถีศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการและ UNICEF (2559) พบว่ามีครูมัธยมเพียงครึ่งหนึ่งและครูอาชีวศึกษาน้อยกว่าครึ่งที่เคยได้รับการอบรมการสอนเพศวิถีศึกษา ส่งผลให้ครูมีความรู้ที่ไม่เพียงพอ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นโอกาสในการพัฒนาทักษะของครูต่อการสอนเพศวิถีศึกษาด้วยเช่นกัน

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 หลักสูตรอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับความสนใจจากครูกว่า 85,000 คน ซึ่งจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่การศึกษาพบว่าแรงจูงใจสำคัญในการเข้าร่วมหลักสูตรดังกล่าวคือครูสามารถนำ “ชั่วโมงการพัฒนา” ซึ่งจำเป็นสำหรับใช้ประกอบการเลื่อนวิทยฐานะได้ หลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ของครูที่สอนเพศวิถีศึกษา (ซึ่งมักผนวกเข้ากับวิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษา) อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าครูที่สอนวิชาอื่นเป็นหลัก เช่น คณิตศาสตร์หรือภาษาอังกฤษ ก็ได้รับการฝึกอบรมและมีโอกาสสอนเพศวิถีศึกษาเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม มีครูเพียงประมาณ 27,000 คน จากกว่า 85,000 คน ที่ลงทะเบียนสามารถเรียนสำเร็จหลักสูตรจนได้รับใบประกาศ ส่วนการที่มีครู จำนวนมากออกจากหลักสูตรกลางคืนพบว่าเกิดจากข้อกำหนดที่บังคับให้ส่งแผนการสอน³ และการที่ต้องผ่านการทดสอบหลังฝึกอบรมด้วยคะแนนไม่ต่ำกว่า 60%

การรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์ในกลุ่มผู้ตอบแบบสำรวจ⁴ มีอัตราที่สูง โดยการสำรวจในกลุ่มครูพบว่า 5 ใน 10 (51%) เคยเรียนหลักสูตรนี้จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 24% ค้นเคยกับแพลตฟอร์มดังกล่าวแต่ไม่เคยลงทะเบียนเรียน และ 9% รู้จักแพลตฟอร์มนี้แต่ไม่ค้นเคย

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในกลุ่มครูที่ได้รับการฝึกอบรมและเจ้าหน้าที่การศึกษา (n=12) พบว่าครูที่ผ่านการฝึกอบรมมีความมั่นใจในการสอนวิชานี้มากขึ้น สามารถบูรณาการเพศวิถีศึกษาในการสอน และใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้ ครูที่ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าการฝึกอบรมช่วยให้มีทักษะเกี่ยวกับวิชานี้กว้างขึ้น ทำให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการสอน และช่วยให้มีความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายในชีวิตทางเพศของนักเรียน นอกจากนี้ ครูยังรายงานว่านักเรียนมีความมั่นใจในการสอนเพศวิถีศึกษาของครูมากขึ้นด้วยเช่นกัน

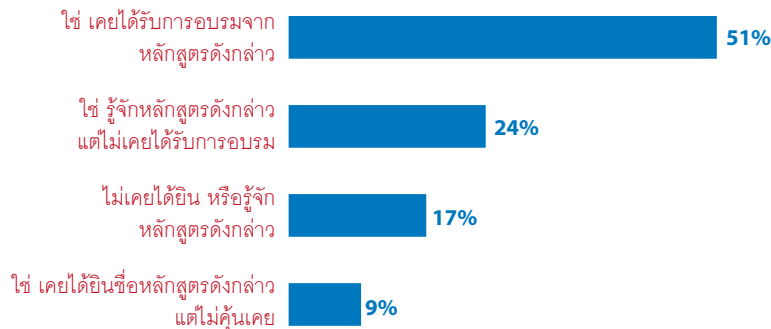
“ฉันเข้าใจประเด็นสำคัญที่จะนำไปบูรณาการ และวิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาได้”

(ครู)

3 จากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ครูที่สอนเพศวิถีศึกษาต้องส่งแผนการสอนเพศวิถีศึกษาโดยเฉพาะ ส่วนครูที่สอนวิชาอื่นต้องส่งแผนการสอนที่มีการบูรณาการเพศวิถีศึกษา

4 การสำรวจในกลุ่มครูผ่านทางเครือข่ายครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความคุ้นเคยกับการฝึกอบรมโดย คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี (มีเพียง 17% เท่านั้นที่ไม่ทราบเกี่ยวกับการฝึกอบรมนี้)

Q2. ท่านคุ้นเคย รู้จัก หรือได้รับการอบรมผ่านหลักสูตรการสอนเพศวีดีศึกษาออนไลน์ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการหรือไม่?

กล่องข้อความ 1: (ES) ทัศนคติและความชอบต่อหลักสูตรเพศวีดีศึกษาในการศึกษาในระบบ (n=127)

การสำรวจเชิงปริมาณในกลุ่มครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาชี้ให้เห็นว่าครูประมาณ 2 ใน 3 (65%) ที่ได้รับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์มากที่สุด และประมาณหนึ่งในสี่ (26%) พบว่าหลักสูตรมีประโยชน์มาก โดยเจ้าหน้าที่การศึกษาท่านหนึ่งกล่าวว่า

**“ครูหลายท่านเปลี่ยนแปลงไปมาก บทเรียนสองโมดูลแรก
เน้นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของครู... ซึ่งสำคัญอย่างยิ่ง
ต่อการสอนและการเตรียมกิจกรรมสำหรับนักเรียน”**

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

หลักฐานจากงานวิจัยมากมาย (เช่น นุชนารถ แก้วดำเกิง และคณะ 2555; กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF 2559) ชี้ว่าการพัฒนาการฝึกอบรมเพศวีดีศึกษาให้กับครูช่วยให้ครูสามารถสอนวิชานี้ได้ดีขึ้น ส่วนการฝึกอบรมการสอนเพศวีดีศึกษาในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาชีวิตทางเพศสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบและโดยหลายองค์กร เช่น โดยมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กสากล (ECPAT International), มูลนิธิแพชทูเฮลท์, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ตลอดจนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นต้น การสัมภาษณ์ยังพบว่าการฝึกอบรมช่วยให้ครูได้รับการสนับสนุนมากขึ้น ทั้งในด้านวิชาการหลักสูตร การให้ข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ และการฝึกทักษะในการสนับสนุนเยาวชนที่เปราะบางและมีความเสี่ยง จากการสำรวจพบว่า 6 ใน 10 ของครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาในการสำรวจเชิงปริมาณได้รับการฝึกอบรมเรื่องเพศวีดีศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและช่องทางอื่น ๆ⁵

แนวทางในการสอนเพศวีดีศึกษา

สถาบันการศึกษามีหน้าที่จัดให้มีการสอนและข้อมูลเกี่ยวกับเพศวีดีศึกษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยให้กับเด็กไทยตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2559 จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่การศึกษาพบว่าการสอนเพศวีดีศึกษาในปัจจุบันมีด้วยกันห้ารูปแบบ โดยขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรภายในโรงเรียน ได้แก่

- บูรณาการเข้ากับวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
- บูรณาการเข้ากับวิชาแนะแนว
- บูรณาการเข้ากับวิชาโฮมรูม

⁵ การสำรวจอีกชิ้นหนึ่งในกลุ่มเพศวีดีศึกษาโดย ศรีใจวงศ์และคณะ (2560) ได้เก็บข้อมูลจากครู 110 คน พบว่าครู 32.7% ในงานวิจัยนี้ (n=110) ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเพศศึกษาใด ๆ มาก่อน

- คาบพิเศษรายสัปดาห์
- วิชาเอกเทศ

จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในกลุ่มครูและนักเรียนพบว่าวิธีการสอนที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือการสอนเป็นวิชาเอกเทศ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF 2559) และครูที่ให้สัมภาษณ์ซึ่งกล่าวว่าวิธีการดังกล่าวช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมได้มากกว่า การสอนเป็นวิชาเอกเทศยังช่วยให้สามารถสอนเนื้อหาได้เต็มที่อีกด้วย อย่างไรก็ตาม วิธีนี้ก็กลับเป็นวิธีที่นำไปใช้น้อยที่สุดเนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาสำหรับวิชานี้ ส่วนการบูรณาการเข้ากับวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน แม้จะถูกวิจารณ์ในเรื่องของเนื้อหาที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์หรือถูกกลืนโดยเนื้อหาวิชาหลักก็ตาม

จากข้อมูลกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของครูที่ทำการสำรวจ (48.6%; n=692) รายงานว่าเพศวิถีศึกษาถูกผนวกเข้ากับวิชาอื่น เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และพุทธศาสนา แทนที่จะสอนเป็นวิชาเอกเทศ (23.4%) ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดด้านเวลาและหลักสูตรของระดับมัธยมศึกษา ส่งผลให้การสอนเพศวิถีศึกษามีความสำคัญน้อยลง ครูที่ให้สัมภาษณ์ในงานวิจัยของ Srisookho et al. (2004) และ Thampanichawat and Olanratmanee (2018) (n=8) กล่าวว่าเวลาที่ใช้สำหรับเพศวิถีศึกษาไม่เพียงพอที่จะสอนวิชานี้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ในขณะที่นักเรียนส่วนหนึ่งที่ให้ข้อมูลทางชุมชนออนไลน์สะท้อนว่าการผนวกเพศวิถีศึกษาเข้ากับวิชาอื่นคือการที่โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญกับวิชานี้

นักเรียนและครูให้ข้อคิดเห็นว่าการจัดสรรเวลาและทรัพยากรที่ไม่เพียงพอสำหรับวิชานี้ ส่งผลให้การสอนเน้นไปที่การบรรยายและการส่งงาน แต่ยากที่จะมีโอกาสอภิปรายและทำกิจกรรมในชั้นเรียน แม้ว่าทั้งนักเรียนและครูจะชอบวิธีการดังกล่าวมากกว่าก็ตาม ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) ชี้ว่าวิธีหลักที่ใช้ในการสอนวิชานี้คือการบรรยาย ซึ่งนักเรียนประมาณ 60% ก็ยืนยันเช่นนั้น นอกจากนี้ นักเรียนประมาณ 3 ใน 10 ที่ทำการสำรวจในงานวิจัยเดียวกันรายงานว่าได้เรียนวิชาเพศวิถีศึกษาด้วยวิธีการบรรยายและกิจกรรมแบบมีส่วนร่วม

**“ในการนิเทศการสอนและโรงเรียนพบว่า
ครูบูรณาการเพศวิถีศึกษาเข้ากับสุขศึกษามากที่สุด...
เนื่องจากจำนวนวิชาทั้งหมดที่นักเรียนต้องเรียน
มีค่อนข้างมาก โดยเฉพาะวิชาในสายวิทยาศาสตร์”**

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

เป็นที่น่าสังเกตว่าข้อมูลจากชุมชนออนไลน์และข้อค้นพบจากงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) พบว่าการสอนเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาเอกเทศพบมากในโรงเรียนอาชีวศึกษา งานวิจัยหลายชิ้น ซึ่งหนึ่งในนั้นได้แก่งานวิจัยของ Srijaiwong et al. (2017) และ Sirirassamee et al. (2018) ชี้ว่าการเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย โดยนักเรียนอาชีวศึกษาทุกเพศมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์แบบสอดใส่บ่อยกว่านักเรียนมัธยมประมาณสองเท่า และยังใช้วิธีการคุมกำเนิดน้อยกว่าเล็กน้อยอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF 2559) ซึ่งเป็นการตอกย้ำข้อสังเกตว่านักเรียนอาชีวศึกษามีความเปราะบางต่อความเสี่ยงทางเพศมากกว่า นี่อาจเป็นเหตุผลให้โรงเรียนอาชีวศึกษา 8 ใน 10 ให้ความสำคัญกับการสอนเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาเอกเทศมากกว่า (83.3%) (กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF 2559)

**โรงเรียน [อาชีพศึกษา] ของผมมีการสอน
เพศวิถีศึกษาเป็นวิชาเอกเทศ และเนื่องจาก
เป็นโรงเรียนชายล้วนทุกคนจึงไม่อายุที่จะเรียนรู้**

(เยาวชนชาย, อายุ 17 ปี)

นอกจากการบรรจุเพศวิถีศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในโรงเรียน เยาวชนที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยนี้ผ่านทางชุมชนออนไลน์สะท้อนว่าผู้นำเยาวชนสามารถมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา และการเติมเต็มช่องโหว่ของการศึกษาในระบบได้ กิจกรรมนอกหลักสูตรซึ่งมักนำโดยผู้นำนักเรียนหรือสถานักเรียน เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการและการฝึกอบรม เป็นตัวอย่างของกิจกรรมที่สนับสนุนเยาวชนด้วยกันเอง และสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ได้จากการสำรวจครูที่พบว่าการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนโดยองค์กรที่ทำงานด้านสุขภาพ เพื่อช่วยสร้างทักษะและให้ความรู้ที่จำเป็นในการเพิ่มทักษะและความรู้ให้กับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน หลักฐานจากงานวิจัยของ Fongkaew et al. (2011) และ Sridachati & Yamarat (2014) แสดงให้เห็นว่าแกนนำเยาวชนมีประสิทธิภาพมากกว่าครูในการให้ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของเยาวชน

แม้ว่าเพศวิถีศึกษาจะเป็นวิชาบังคับตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2559 แต่นักเรียนที่ให้ข้อมูลทางชุมชนออนไลน์ส่วนหนึ่งรายงานว่าไม่เคยเรียนวิชานี้ในโรงเรียนแม้จะปรากฏเนื้อหาวิชานี้ในข้อสอบก็ตาม

**“โรงเรียนของหนูยกเลิกวิชาพลศึกษา [และเพศวิถีศึกษา] ทั้งหมด
หนูไม่เคยเรียนวิชานี้ แต่ข้อสอบมีเนื้อหาวิชานี้ด้วย”**

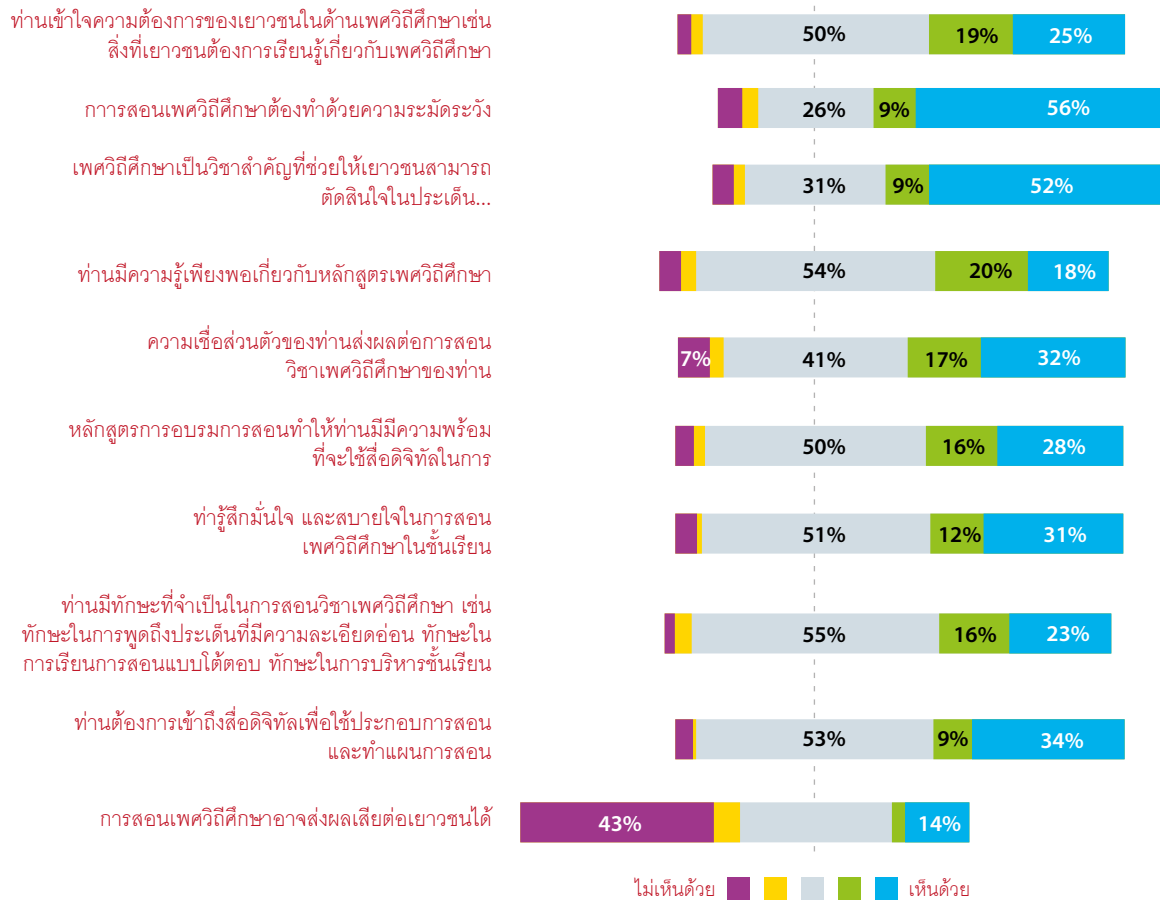
(เยาวชนหญิง, อายุ 18 ปี)

ทักษะ การฝึกอบรม และทักษะของครูในปัจจุบัน

งานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) พบว่าครูและผู้อำนวยการโรงเรียนเห็นว่าเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาที่มีความสำคัญในการลดความเสี่ยงทางเพศในกลุ่มเยาวชน โดยการให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับนักเรียนที่อาจหาข้อมูลดังกล่าวจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือในปัจจุบัน เช่น อินเทอร์เน็ตหรือเพื่อน เป็นต้น

งานวิจัยในครั้งนี้พบว่า ครูมีทักษะเชิงบวกต่อเพศวิถีศึกษา โดยมากกว่า 6 ใน 10 เห็นด้วยว่าวิชานี้มีความจำเป็นในการช่วยให้เยาวชนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับเพศวิถีของตนได้อย่างมีเหตุผล (61%) ดังนั้น จึงเป็นวิชาที่ควรสอนด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง (65%) แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่าครูกลับไม่รู้สึกแน่ใจในทักษะและความรู้ของตน หลายคนไม่แน่ใจเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่ได้รับการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีศึกษาจากแหล่งข้อมูลดิจิทัล มีความกังวลในการสอน และความต้องการของเยาวชน

Q8. โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด ในประเด็นเรื่องมุมมองและความเห็นของท่านเกี่ยวกับวิชาเพศวิถีศึกษาในการศึกษาในระบบ

กล่องข้อความ 2: (ES) ทักษะและความชอบต่อหลักสูตรเพศวิถีศึกษาในการศึกษาในระบบ (n=127)

แม้การเข้าใจความต้องการของเยาวชนและการเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนการสอนเพศวิถีศึกษาจะมีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพการสอนวิชานี้ (Chaiwongroj and Buaraphan 2020) แต่กลับมีครูเพียง 44% เท่านั้นที่เข้าใจความต้องการของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพศวิถีศึกษา

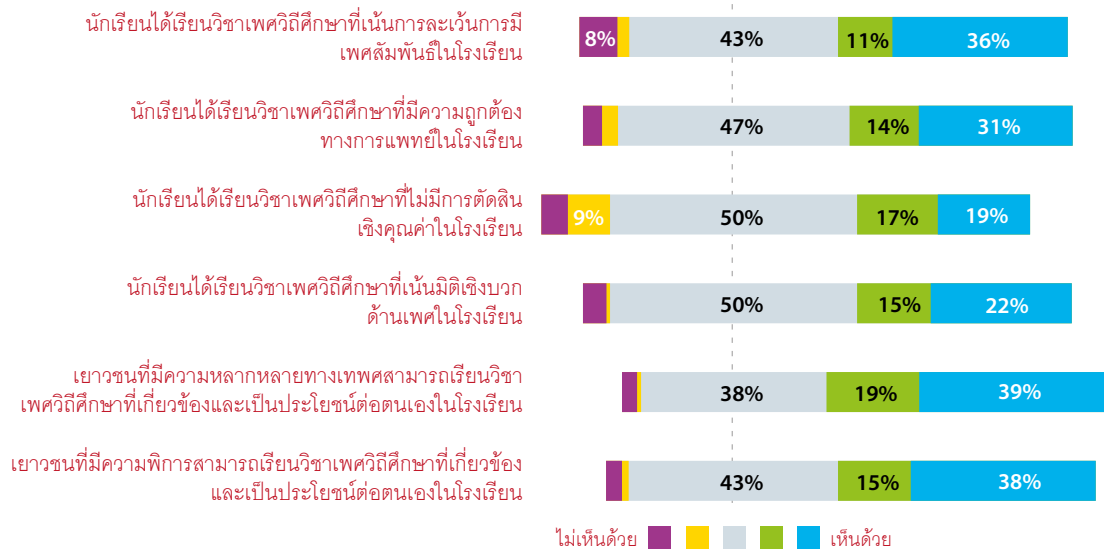
ส่วนในเรื่องของระดับทักษะ ครูมากกว่า 3 ใน 5 เล็กน้อยไม่เห็นด้วยว่ามีต้นทักษะที่จำเป็นในการสอนวิชานี้ (61%) และไม่เห็นด้วยว่าตนมีความรู้ในหลักสูตร (62%) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaedumkoeng et al. (2012) และงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) ที่พบว่าครูขาดความตระหนักในอุปสรรคที่ทำให้ครูไม่สามารถสอนเพศวิถีศึกษาอย่าง “รอบด้าน” ได้ ครูส่วนหนึ่งในงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) กล่าวในลักษณะเดียวกันว่าตนมีความรู้จำกัดในรายวิชานี้ และหลายคนไม่เคยได้รับการฝึกอบรม

จากการสัมภาษณ์ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาพบว่าความรู้สึกอึดอัดในการสอนเพศวิถีศึกษาดูจะไม่ใช่วิธีเปลี่ยนแปลงในกลุ่มครูชาวไทย สอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจที่พบว่าครู 42% รู้สึกมั่นใจและสะดวกใจที่จะสอนวิชานี้ ในขณะที่ 58% ที่เหลือไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว นอกจากนี้ความรู้สึกลำบากใจแล้ว เกือบครึ่งหนึ่งของครู (49%) ที่ทำการสำรวจกล่าวว่าความเชื่อส่วนบุคคลของครูอาจส่งผลต่อการสอนของตัวเอง ซึ่งการสัมภาษณ์ครูในงานวิจัยของ Vuttanont et al. (2006) มีข้อค้นพบในลักษณะเดียวกัน โดยครูกล่าวว่ารู้สึกลำบากใจในการสอนวิชานี้ และบางครั้งยังทำการปรับเปลี่ยนหรือปิดกั้นหลักสูตรมากเกินไปเพราะค่านิยม ความเชื่อ ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ และประสบการณ์ของตน

ข้อมูลจากครู เจ้าหน้าที่มูลนิธิแพธทูเฮลท์ และเยาวชนจากชุมชนออนไลน์ ทำให้ทราบว่าทัศนคติของครูคืออุปสรรคที่สำคัญที่สุดต่อการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา โดยเยาวชนจากชุมชนออนไลน์ต่างเห็นด้วยว่าทัศนคติของครูเป็นสิ่งจำเป็นในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้นำเยาวชนในปี พ.ศ. 2561 ในหัวข้อ UNICEF และการออกแบบนวัตกรรมระบบและภาวะผู้นำ พบว่าหลักสูตรเพศวิถีศึกษาควรใช้วิธีเชิงบวกด้านเพศในการสื่อ ถึงความสำคัญของพื้นที่ปลอดภัยและปราศจากการตัดสินคุณค่า เพื่อให้เยาวชนได้พูดคุยเกี่ยวกับเพศวิถีได้ (DISIL & UNICEF 2018) ข้อมูลจากการสำรวจในกลุ่มครูดังที่แสดงใน กล่องข้อความ 3 ชี้ว่า 64% ของครูและนักการศึกษาที่ทำการสำรวจไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่าโรงเรียนมีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาที่ปราศจากการตัดสินเชิงคุณค่า ครูมากกว่าครึ่ง (56%) ไม่แน่ใจว่านักเรียนสามารถเข้าถึงเพศวิถีศึกษาเชิงบวกในโรงเรียนได้หรือไม่ ในขณะที่ครู 47% เห็นด้วยว่าเพศศึกษาในโรงเรียนเน้นหนักในเรื่องการงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์

Q8. โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด ในประเด็นเรื่องนักเรียนและการเรียนวิชาเพศวิถีศึกษา

กล่องข้อความ 3: (ES) การสอนเพศวิถีศึกษาในชั้นเรียน (n=127)

งานวิจัยอื่น ๆ พบว่าครูจำนวนไม่น้อยมองว่าเพศวิถีศึกษาเปรียบเสมือนกับดาบสองคมที่อาจปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF 2559; Thampanichawat and Olanratmanee 2018) ในทางตรงกันข้าม หลักฐานส่วนหนึ่งชี้ว่าหลักสูตรและข้อมูลเพศวิถีศึกษานำมาซึ่งผลลัพธ์ด้านสุขภาพทางเพศที่ดีสำหรับเยาวชน โดยงานวิจัยชิ้นหนึ่งที่วิเคราะห์ผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนการสอนหลักสูตรเพศวิถีศึกษาในประเทศไทยพบว่า สามารถช่วยลดความเสี่ยงด้านเพศของวัยรุ่นได้ (Chokprajakchad and Phuphaibul 2018)

ครูเกือบ 6 ใน 10 ในงานวิจัยนี้เห็นด้วยว่าบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถเข้าถึงเพศวิถีศึกษาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของตนในโรงเรียน (58%) และ 53% เห็นด้วยว่าบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายมีโอกาสเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในโรงเรียน⁶ ที่เหมาะสมกับตนเองได้ อย่างไรก็ตามครูส่วนใหญ่และกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศสะท้อนว่าทัศนคติที่เลือกปฏิบัติต่อเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศของครูนั้นยังคงปรากฏอยู่มาก

“ครูแทบไม่ได้สอนอะไรเลย และก็ยังเหยียดเพศนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย”

(เยาวชนชาย, กรุงเทพฯ, อายุ 19 ปี)

ข้อค้นพบเชิงคุณภาพจากงานวิจัยโดยกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) สะท้อนในทำนองเดียวกันว่าครูอาจมีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศจึงตีตราเช่นนั้น โดยครูที่ให้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่งมักบอกกับนักเรียนเสมอว่า “ไม่ให้แสดงออก [ทางเพศ] มากเกินไป” หรือมักพูดเน้นย้ำว่าคนที่มีความหลากหลายทางเพศ “อ่อนแอกว่าและ [น่าสงสาร].”

6 ครูระหว่าง 9% และ 29% ที่สำรวจโดยกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) เชื่อว่าความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ดี

ส่วนที่ 2:

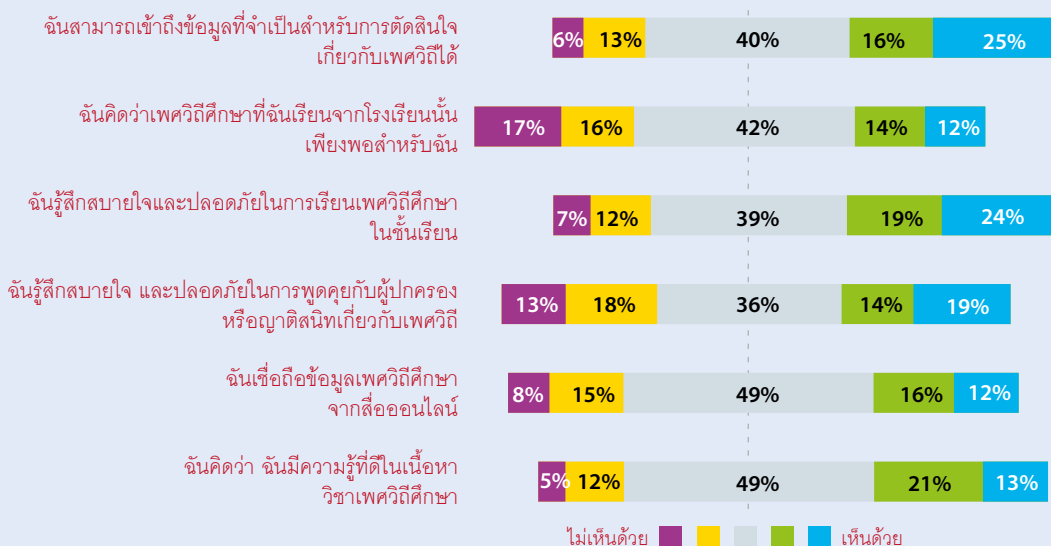
เยาวชน เพศวิถีศึกษา และข้อมูลเพศวิถี

ทัศนคติของเยาวชนต่อเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน

ภาพรวม

เยาวชนมักมีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีสักเท่าไรต่อเพศวิถีศึกษาในระบบ โดยเยาวชน 34% ที่ทำการสำรวจไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “เพศวิถีศึกษาที่ข้าพเจ้าได้รับนั้นเพียงพอแล้ว” ส่วนเยาวชนที่เห็นด้วยมีเพียง 26% (กล่องข้อความ 4)

Q1. โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของน้องที่สุด

กล่องข้อความ 4: (YS) ทัศนคติของเยาวชนต่อเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน (n=600)

ทัศนคติต่อความสอดคล้องกับผู้เรียนของหลักสูตรเพศวิถีศึกษามีความแตกต่างกันมาก ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้เรียน โดยเยาวชนในชุมชนออนไลน์รายงานว่ารู้สึกสนุกกับการเรียนและมองว่าหลักสูตรมีประโยชน์ในภาพรวม เนื่องจากสะท้อนแง่บวกด้านเพศและช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับตัวเองและผู้อื่นมากขึ้น โดยเฉพาะการที่หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง (อาทิ การปกป้องตัวเองจากสถานการณ์ไม่ปลอดภัย) และเนื้อหาเกี่ยวกับมิติทางชีววิทยาของเพศวิถีที่เข้มข้นนั้นได้รับคำชื่นชมเป็นพิเศษ นักเรียนสองสามคนสะท้อนประสบการณ์เชิงบวกที่ไม่แบ่งแยกกีดกันนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศว่า

“ การเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศและเพศวิถี
 เหมือนได้เปิดโลกทัศน์ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยทฤษฎี
 เราสามารถตามคำถามอะไรก็ได้
 ทำให้ผมมั่นใจที่จะจัดการกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้”

(เยาวชนชาย, อายุ 17 ปี)

**“ถึงครุจะอายุมากแล้วแต่ครูก็นับว่าความหลากหลาย
ไม่ใช่สิ่งผิด ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย
เปิดกว้าง และปราศจากการตีตราให้นักเรียน
ที่มีความหลากหลายทางเพศกลายเป็นคนชายขอบ”**

(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 16 ปี)

อย่างไรก็ตาม เพศวิถีศึกษาอาจสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนชายมากกว่า เนื่องจากนักเรียนหญิง (41%) และนักเรียนที่นิยมตัวเองว่ามีความหลากหลายทางเพศ (44%) มีแนวโน้มที่จะรู้สึกว่าการเรียนในโรงเรียนไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่สอดคล้องกับตนเอง นักเรียนกลุ่มนี้จึงมีแนวโน้มที่จะใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลสำหรับตัวเองมากกว่า

นอกจากนี้ หลักฐานและวิธีการสอนถูกวิจารณ์ไม่น้อยจากเยาวชน ดังที่ปรากฏในงานวิจัยหลายชิ้นก่อนหน้านี้ โดยแม้เยาวชน 2 ใน 5 ในการสำรวจจะรู้สึกสบายใจกับการเรียนเพศวิถีศึกษาในห้องเรียน แต่นักเรียนที่เหลือทั้งหมดตลอดจนปฏิกิริยาของเยาวชนในชุมชนออนไลน์กลับไม่เห็นด้วย โดยได้ยกตัวอย่างความล้มเหลวของครูในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากความอึดอัดใจในการเรียนเพศวิถี ซึ่งส่งผลให้นักเรียนไม่ได้รับประโยชน์จากการเรียน นอกจากนี้ นักเรียนยังถูกข่มขู่คุกคามและกลั่นแกล้งรังแกจากครูหรือเพื่อนร่วมชั้น เพราะเพศวิถี อัตลักษณ์ และการแสดงออกทางเพศของตน และต้องเผชิญกับครูที่ตรงเกินไปหรือขาดความละเอียดอ่อน นักเรียนส่วนหนึ่งรู้สึกว่าตนไม่มีโอกาสในการอภิปรายหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้เรียน ซึ่งการศึกษาโดย Tipwareerom et al. (2011) พบว่าการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอภิปรายและเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา ดังนั้น ครูควรพยายามหากรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องและหลีกเลี่ยงประเด็นอ่อนไหวที่อาจทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจในการเรียนรู้

จากข้อมูลที่ได้พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศในแง่ของความรู้สึกสบายใจในการเรียนเพศวิถีศึกษาในกลุ่มเยาวชนจากชุมชนออนไลน์ค่อนข้างชัดเจน โดยนักเรียนหญิงรู้สึกสบายใจกับการเรียนวิชานี้ในห้องเรียนน้อยกว่าเนื่องจากครูและเพื่อนร่วมชั้นไม่ค่อยจริงจังสักเท่าไร ส่วนนักเรียนชายรู้สึกสบายใจและกล้าที่จะตั้งคำถามในชั้นเรียนมากกว่า

แม้ผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยในชุมชนออนไลน์จะมีความพึงพอใจกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา แต่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับทัศนคติดังกล่าว เนื่องจากผิดหวังกับเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุมมิติอื่น ๆ ของเพศวิถี ขาดความลึกซึ้ง การเน้นบทบาทของเพศชายหญิงมากเกินไป อีกทั้งยังขาดความละเอียดอ่อนและเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศอีกด้วย จากการสำรวจพบว่าเยาวชนที่นิยมตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (43%) มีแนวโน้มที่จะไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่าเพศวิถีศึกษาที่สอนนั้นเพียงพออยู่แล้ว ในขณะที่ผู้ไม่เห็นด้วยนั้นอยู่ที่ (33%)⁷ โดยเฉพาะในประเด็นนี้ นักเรียนหญิงคนหนึ่งสะท้อนว่า

**“เนื้อหาเพศวิถีในประเทศไทยขาดความลึกซึ้ง
การสอนที่จริงจัง ไม่มีรายละเอียดที่เพียงพอ ไม่เปิดกว้าง
และมีความจำกัด บางทีหนูก็คิดว่าเนื้อหาที่สอนก็ไม่ค่อยถูก”**

(เยาวชนหญิง, อายุ 19 ปี)

ข้อวิจารณ์ข้างต้นไม่น่าประหลาดใจแต่อย่างใด และยังคงสอดคล้องกับข้อวิจารณ์ที่ปรากฏในงานวิจัยก่อนหน้านี้ เช่น งานวิจัย ARROW (2012) ที่ได้แสดงถึงข้อตำหนิเกี่ยวกับหลักสูตรเพศวิถีศึกษาในประเทศไทย โดยเฉพาะเนื้อหาที่เน้นการป้องกันวัยรุ่นจากการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมแทนการให้เนื้อหาที่ครอบคลุมและส่งเสริมทัศนคติแบบบวกด้านเพศมากขึ้น และนอกจากนั้น การสอนยังเน้นไปที่บทบาทของหญิงชายและตอกย้ำภาพเหมารวมทางเพศ เช่น ผู้หญิงดีกว่าผู้ชาย หรือเนื้อหาที่เน้นค่านิยมว่าผู้หญิงจะต้องสงบเสงี่ยมเจียมตน รักษาพรหมจรรย์ และไม่ข้องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์นั้นก็ยังพบได้โดยทั่วไป เป็นต้น ส่วนรายงานจากการวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) เปิดเผยว่าการสอนเพศวิถีศึกษานั้นมักได้รับอิทธิพลจากมุมมองเชิงลบ

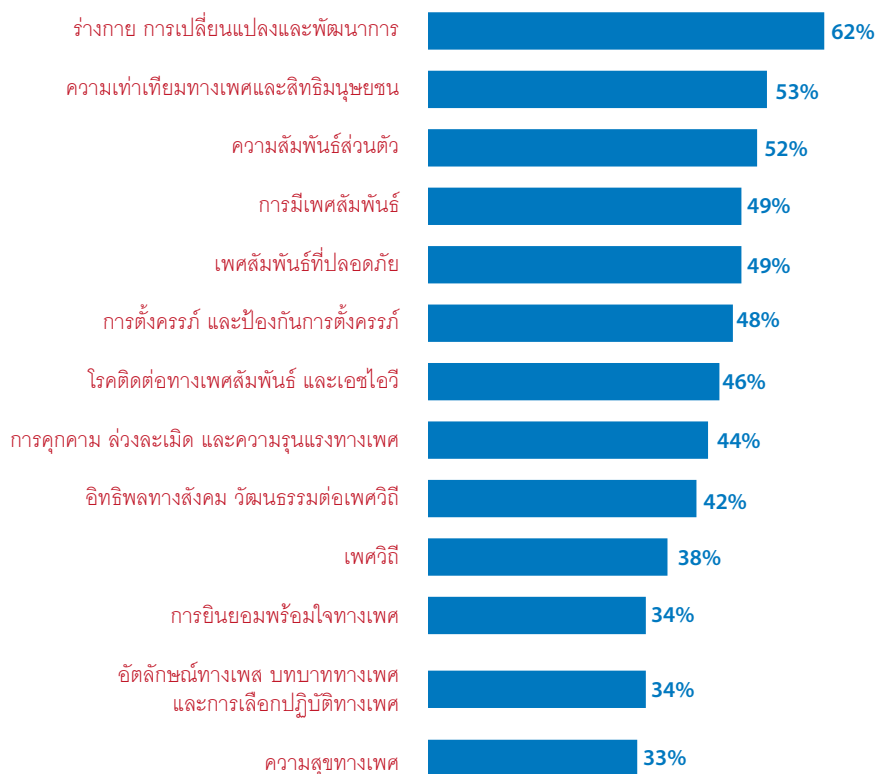
7 ในทางตรงกันข้าม 58% ของครูเห็นด้วยว่าเยาวชนหลากหลายทางเพศสามารถเรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเองในวิชาเพศวิถีศึกษา

ด้านเพศ โดยการเน้นผลด้านลบของการมีเพศสัมพันธ์และมองข้ามแง่มุมเชิงบวกเกี่ยวกับเพศวิถี ส่งผลให้เนื้อหาหลายหัวข้อถูกลดทอนความสำคัญ เช่น เพศสภาวะ, สิทธิทางเพศและความเป็นพลเมือง, ความหลากหลายทางเพศและเพศสภาวะ, ความไม่เท่าเทียมทางเพศ, การทำแท้งที่ปลอดภัย, การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยสำหรับคู่เพศเดียวกัน และการกลั่นแกล้งรังแก เป็นต้น

เนื้อหาเพศวิถีศึกษาที่เยาวชนต้องการให้มีในโรงเรียน?

เมื่อถามว่าเยาวชนต้องการให้มีเนื้อหาใดเกี่ยวกับเพศวิถีมากขึ้นในโรงเรียน คำตอบที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ ร่างกายของมนุษย์, การเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา และพัฒนาการของมนุษย์ (62%) อย่างไรก็ตาม เยาวชนในชุมชนออนไลน์กลับมีความเห็นที่แตกต่าง โดยมีเพียง 2 ใน 18 คนเท่านั้นที่อยากเรียนเนื้อหาข้างต้นมากขึ้น ส่วนใหญ่มองว่าเนื้อหาดังกล่าวมีความสำคัญน้อยที่สุด เนื่องจากมีความครอบคลุมอยู่แล้วในโรงเรียน⁸

Q2. น้อง ๆ อยากเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาเพศวิถีศึกษาจากโรงเรียนในหัวข้อใดมากขึ้นโปรดเลือกหัวข้อที่อยากเรียน

กล่องข้อความ 5: (YS) เนื้อหาที่เยาวชนต้องการเรียนรู้มากขึ้นในโรงเรียน (n=600)

งานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) พบว่าทั้งนักเรียนและครูมองว่ามีการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับพัฒนาการสุขภาพ และพฤติกรรมทางเพศในชั้นเรียนอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ แต่ค่านิยมทางศาสนาและประเพณีของคนไทยส่วนใหญ่ ทำให้มีการสอนเนื้อหาบางอย่างที่มีความละเอียดอ่อนในชั้นเรียนน้อยกว่า เช่น “การทำแท้งอย่างปลอดภัย” และ “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยระหว่างคูรักร่วมเพศเดียวกัน” เป็นต้น (เรื่องเดียวกัน) ในทางตรงกันข้าม เยาวชนในการสำรวจเกือบทั้งหมดกลับต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการตั้งครรรค์และการป้องกันการตั้งครรรค์ (48%) และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (49%) มากขึ้น

8 ลักษณะของประชากรเยาวชนในการสำรวจเชิงปริมาณและชุมชนออนไลน์มีความแตกต่างกันเล็กน้อย ซึ่งอาจเป็นเหตุผลของความเห็นที่แตกต่างดังกล่าว เยาวชนในชุมชนออนไลน์ได้รับการสรรหาจากกลุ่มเฟซบุ๊กของเยาวชนที่สนใจเกี่ยวกับเพศวิถี ในขณะที่เยาวชนที่ตอบแบบสอบถามมาจากเยาวชนทั่วไปที่ใช้แพลตฟอร์มสำรวจออนไลน์ สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดดูหมายเหตุวิธีดำเนินการวิจัย

ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชนเป็นหัวข้อที่เยาวชนต้องการเรียนรู้มาก (53%) โดยงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) เปิดเผยว่านักเรียนมองว่าเนื้อหาเกี่ยวกับความเท่าเทียมทางเพศ ความรุนแรงเนื่องจากเพศภาวะ ตลอดจนความรับผิดชอบในการยุติความไม่เท่าเทียมทางเพศได้รับความสำคัญในระดับต่ำ⁹ และยังสะท้อนทัศนคติของครูที่มองว่า “ความรับผิดชอบในการยุติความไม่เท่าเทียมทางเพศ” เป็นหนึ่งในเนื้อหาที่มีการเรียนการสอนน้อยที่สุด ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากเยาวชนในงานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นทัศนคติของสังคมไทยที่ยังขาดความเข้าใจในเรื่องนี้อยู่มาก

**“เนื้อหาเหล่านี้ไม่เพียงพอในปัจจุบัน และ
[เนื้อหาความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชนก็ไม่เพียงพอ]
อาจทำให้ทักษะที่ไม่ถูกต้องในเรื่องนี้ถูกส่งต่อไปเรื่อย ๆ”**

(เยาวชนหญิง, อายุ 19 ปี)

เยาวชนในการสำรวจมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (52%) ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ส่วนตัวในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยของ UNESCO (2559) แสดงให้เห็นว่า “การเข้าใจและสามารถวางแผนรูปแบบความสัมพันธ์ได้” เป็นหนึ่งในเนื้อหาที่มีการสอนน้อยที่สุดในวิชาเพศวิถีศึกษา

จากข้อมูลการสำรวจพบว่า เนื้อหาที่เยาวชนต้องการเรียนรู้มากขึ้นนั้นมีความแตกต่างกันในแง่ของเพศและอายุอย่างชัดเจน โดยเยาวชนที่อายุ 18-19 ปี มีแนวโน้มต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับความเท่าเทียมและสิทธิทางเพศ (54%), การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (49%), โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี (47%), ตลอดจนการตั้งครรรภ์และการป้องกันการตั้งครรรภ์ (48%) มากกว่านักเรียนที่มีอายุ 16-17 ปี (36-43%)¹⁰

เยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม และเพศวิถี (45%) ความเท่าเทียมทางเพศ และสิทธิ (58%) มากกว่าเยาวชนชาย (31% และ 41% ตามลำดับ)¹¹ ส่วนเยาวชนหญิงรักต่างเพศต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม และเพศวิถี (46%), ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิ (52%), โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี (49%), การตั้งครรรภ์และการป้องกันการตั้งครรรภ์ (58%), และการคุกคามทางเพศ (47%) มากกว่านักเรียนชาย (31-41%)¹²

เยาวชนหญิงมากกว่า 4 ใน 10 (42.5%) ในการสำรวจรายงานว่ามีความรู้ไม่เพียงพอในเรื่องการตั้งครรรภ์ไม่พร้อม โดยมีเพียงร้อยละ 38.2% เท่านั้นที่รู้จักใช้วิธีการคุมกำเนิดฉุกเฉิน ข้อค้นพบนี้ตอกย้ำข้อค้นพบในงานวิจัยของ Sirirat et al. (2015) ในกลุ่มนักศึกษาหญิงระดับมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ ซึ่งพบว่านักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันการตั้งครรรภ์ที่เพียงพอ

ในแง่ของการคุกคาม ล่วงละเมิด และความรุนแรงทางเพศ งานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF (2559) พบว่านักเรียน 28-41% เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “สามีมีสิทธิทุบตีภรรยาหากภรรยาออกใจได้” ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการให้ความสำคัญกับเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงเนื่องจากเพศภาวะแม้ว่าเยาวชนน้อยกว่าครึ่งในการสำรวจครั้งนี้ (44%) เห็นว่าควรมีการสอนเนื้อหาดังกล่าวในโรงเรียนก็ตาม

หนึ่งในสามของเยาวชนในการสำรวจรู้สึกว่เพศวิถีศึกษาที่ได้รับในโรงเรียนนั้นยังไม่เพียงพอ¹³ จึงหันไปใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาความรู้เกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาที่สอดคล้องกับตัวเองแต่ไม่มีสอนในหลักสูตรของโรงเรียน¹⁴

9 ภายใต้หัวข้อเรื่องเพศภาวะ เยาวชนชายงานว่ามีภาระเน้นความหลากหลายทางเพศที่ต่ำ (นักเรียน 75% รายงานว่ามีเนื้อหาดังกล่าวในโรงเรียน) ตามมาด้วยความไม่เท่าเทียมทางเพศและความรุนแรงเนื่องจากเพศภาวะ (76.7%) นอกจากนี้มีนักเรียนมองว่าเนื้อหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการยุติความไม่เท่าเทียมทางเพศที่ไม่เพียงพอ (78.8%) (กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย และ UNICEF 2559).

10 มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

11 มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

12 มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

13 26% เห็นด้วยว่ามีการสอนเพศวิถีศึกษาอย่างเพียงพอในโรงเรียน

14 ดู กล้องข้อความ 8

เยาวชนมองว่าโรงเรียนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาให้ดีขึ้นได้อย่างไร?

เยาวชนจากชุมชนออนไลน์มองว่ามีสองสามเรื่องเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาที่โรงเรียนควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยข้อที่ความต้องการมากที่สุดคือ เนื้อหาที่สอดคล้องกับผู้เรียนมากขึ้น ตามมาด้วยการปรับปรุงพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นที่มักไม่ค่อยให้ความสนใจและ “รบกวน” การสอน อีกทั้งการล้อเลียนหรือกลั่นแกล้งรังแกในห้องเรียน เยาวชนจากชุมชนออนไลน์มองว่าหากโรงเรียนสามารถจัดการเรื่องเหล่านี้ และปรับปรุงบรรยากาศในการเรียนรู้ได้ก็จะช่วยให้นักเรียนสนใจและได้รับประโยชน์จากวิชานี้มากขึ้น

เยาวชนมองเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาที่จำเป็นในการตัดสินใจเกี่ยวกับเพศวิถี (37%) โดยเยาวชนจากชุมชนออนไลน์สะท้อนว่าหลักสูตรและการสอนเพศวิถีในโรงเรียนควรได้รับการพัฒนาให้มีความหลากหลาย ไม่แบ่งแยก และเน้นบรรทัดฐานรักต่างเพศให้น้อยลง ซึ่งในประเด็นนี้ เยาวชนหลากหลายทางเพศคนหนึ่งกล่าวว่า การสอนยังสะท้อนมิติเชิงลบด้านเพศและยึดโยงกับบรรทัดฐานรักต่างเพศอย่างเหนียวแน่น

“ครูให้ดูคลิปที่อธิบายข้อเสียของ การมีเพศสัมพันธ์

ก่อนแต่งงาน บางครั้ง เหมือนครูจะมีแนวคิดเกี่ยวกับ

ค่านิยมรักต่างเพศที่ยึดมั่นในบรรทัดฐานทางเพศสภาวะที่ชัดเจน”

(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 16 ปี)

เยาวชนต้องการให้ชั้นเรียนเพศวิถีมีความน่าสนใจ และมีการใช้สื่อและทัศนูปกรณ์ประกอบในชั้นเรียน เช่น สื่อออนไลน์ การอภิปราย และการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

“ครูมักสอนแบบบรรยาย

ซึ่งมันนานมากและหนูรู้สึกว่ามันไม่น่าสนใจ”

(เยาวชนหญิง, อายุ 19 ปี)

ตาราง 1: (OC) สิ่งที่โรงเรียนควรปรับปรุงมากขึ้นเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา (n=18)

คำตอบ	จำนวน
สื่อที่ใช้ในชั้นเรียนไม่เพียงพอและล้าสมัย	4
สื่อที่ใช้ในชั้นเรียนไม่น่าสนใจ	3
ครูรู้สึกไม่สะดวกใจในการสอน	2
เนื้อหาบทเรียนไม่เกี่ยวข้องกับเยาวชน	6
วิธีการสอนไม่น่าสนใจ	4
เพื่อนร่วมชั้นไม่สนใจเรียน	5
วิชาเพศวิถีศึกษาดีอยู่แล้ว	2

วิธีการสอนแบบมีส่วนร่วมที่ผสมผสานความบันเทิงช่วยให้การเรียนรู้การสอนเพศวิดิศึกษามีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเมื่อมีการปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Fongkaew et al. (2011) เยาวชนคนหนึ่งสะท้อนว่าหากการสอนเน้นความต้องการของเยาวชนก็จะช่วยส่งผลต่อนักเรียนดีขึ้นและยังช่วยลดปัญหาสังคม เช่น การกลั่นแกล้งรังแก, การคุกคาม หรือการเลือกปฏิบัติทางเพศได้อีกด้วย

การสนับสนุนเพิ่มเติมที่เยาวชนต้องการจากโรงเรียน?

นอกจากการสอนเพศวิดิศึกษา เยาวชนในชุมชนออนไลน์ยังต้องการเห็น การสนับสนุนด้านอื่น ๆ จากโรงเรียนด้วย ซึ่งสิ่งที่ระบุว่าเป็นที่ต้องการมากที่สุดคือ การส่งต่อไปรับบริการหรือความช่วยเหลือจากแหล่งออนไลน์อื่น ๆ ความต้องการดังกล่าวสะท้อนความสำคัญของทรัพยากรออนไลน์ต่อการเรียนการสอนเพศวิดิศึกษา เพราะการที่มีเยาวชนเพียง 28% ที่เชื่อมั่นในข้อมูลเพศวิดิจากแหล่งออนไลน์¹⁵ และ 31% ที่มองว่าพื้นที่ดิจิทัลให้ข้อมูลเพศวิดิที่น่าเชื่อถือ¹⁶ สะท้อนว่าการส่งต่อหรือแนะนำแหล่งข้อมูลออนไลน์ สามารถช่วยให้ เยาวชนเข้าถึงข้อมูลที่ช่วยตอบคำถามของตนเองได้

ตาราง 2: (OC) สิ่งที่โรงเรียนควรสนับสนุนนักเรียนเพิ่มเติมจากวิชาเพศวิดิศึกษา (n=18)

คำตอบ	จำนวน
การปรึกษาเป็นการส่วนตัวกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ	6
การปรึกษาเป็นการส่วนตัวกับครู	7
คาบพิเศษกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ	5
แผ่นพับหรือสื่อที่มีเนื้อหาเพศวิดิศึกษาในโรงเรียน	5
การแนะนำแหล่งข้อมูลออนไลน์	12
การส่งต่อไปรับบริการด้านสุขภาพ	4
อื่น ๆ	2

การปรึกษากับครูหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเป็นการส่วนตัว ช่วยให้เยาวชนได้รับความเป็นส่วนและความสบายใจในการขอคำแนะนำเกี่ยวกับเพศวิดิ เนื่องจากเยาวชนอาจรู้สึกไม่สะดวกใจที่จะพูดคุยกับพ่อแม่หรือญาติสนิท¹⁷ เยาวชน 7 ใน 18 คนจากชุมชนออนไลน์สะท้อนว่าวิธีการดังกล่าวมีประโยชน์ และรู้สึกว่าจะสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่พัฒนาศักยภาพในการสอนเพศวิดิศึกษาและการให้คำปรึกษาของครู ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2559 อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความกังวลในความเชื่อมั่นต่อครูและความสามารถว่าครูจะสามารถรักษาความลับของนักเรียนได้หรือไม่ โดยเฉพาะเยาวชนหญิงและเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศต้องการได้รับการปรึกษากับครูเป็นการส่วนตัวมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนชาย

15 ดู กล้องข้อความ 4 ในบทนี้: 29% ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “ฉันรู้สึกสะดวกใจที่จะพูดคุยกับพ่อแม่หรือญาติสนิทเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้เรียนในเพศวิดิศึกษา”

16 ดู กล้องข้อความ 4 ในบทนี้

17 ดู กล้องข้อความ 4 ในบทนี้

**“ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพสามารถให้ข้อมูลที่
ที่น่าเชื่อถือ และทำให้พวกเรารู้สึกมั่นใจ
ในการเข้าถึงข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้น”**

(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 19 ปี)

เยาวชนส่วนหนึ่งต้องการให้มีการสอนเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาเอกเทศเพื่อให้สามารถสอนเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้ง

เยาวชน 4 ใน 18 คนจากชุมชนออนไลน์รู้สึกว่ายี่สิบโรงเรียนควรให้การสนับสนุนการส่งต่อเพื่อไปรับบริการสุขภาพ ซึ่งในการทบทวนโครงการเพศวิถีศึกษาออนไลน์ของ เลิฟแคร์สเดชั่น โดย Universalia and UNICEF (2020) พบว่าการส่งต่อเยาวชนไปยังผู้ให้บริการออนไลน์ช่วยให้เยาวชนได้รับคำตอบที่ครอบคลุมเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศของตน และประสบการณ์จากโครงการเลิฟแคร์สเดชั่นชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการเชื่อมโยงที่ไร้รอยต่อระหว่างผู้ให้บริการสุขภาพทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์

ทัศนคติของเยาวชนต่อแหล่งข้อมูลเพศวิถี

เยาวชนเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีจากที่ใด?

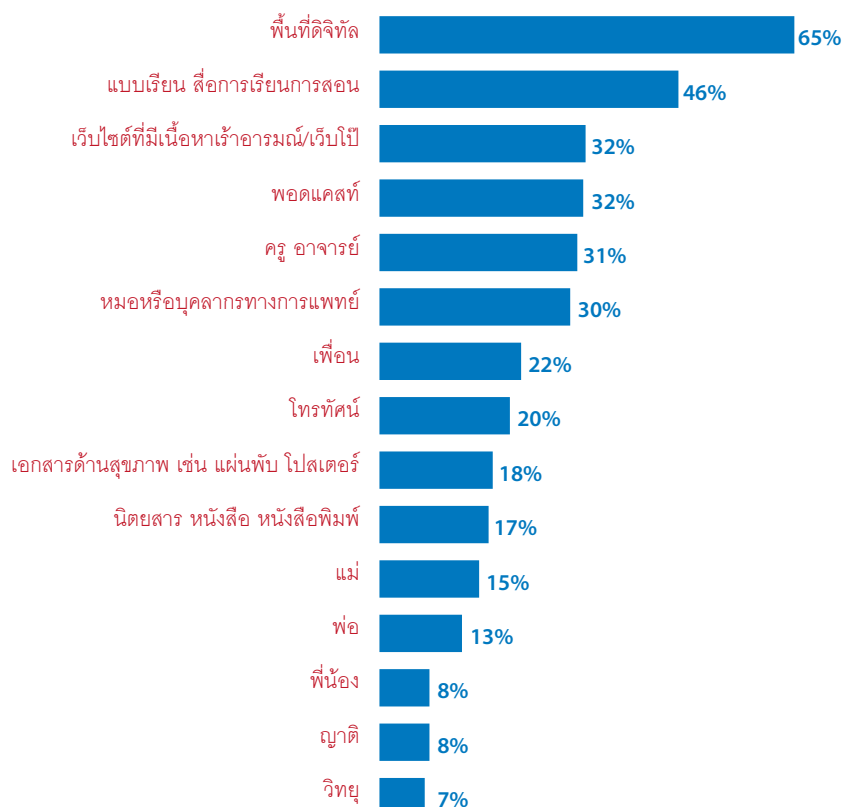
แม้พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2559 จะกำหนดให้เพศวิถีศึกษาเป็นวิชาบังคับ แต่เยาวชนมากกว่า 4 ใน 10 (41%) ในการสำรวจเห็นว่าตนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับเพศวิถีอย่างเพียงพอ ในขณะที่มีเพียง 1 ใน 4 (26%) เท่านั้นที่เห็นว่าเพศวิถีศึกษาที่ได้รับนั้นเพียงพออยู่แล้ว¹⁸ สะท้อนว่าเยาวชนต้องการแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อช่วยระบุช่องโหว่ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถีที่อาจไม่ได้รับจากการศึกษาในระบบ

พื้นที่ดิจิทัลเป็นแหล่งข้อมูลด้านเพศวิถีศึกษาที่เยาวชนใช้มากที่สุด โดยมากกว่า 6 ใน 10 (65%) ของเยาวชนที่ใช้พื้นที่ดิจิทัลเคยใช้พื้นที่ดังกล่าวในการหาข้อมูลด้านเพศวิถี และ 8 ใน 10 เคยใช้พื้นที่ดิจิทัลในการเรียนรู้และหาข้อมูลเพศวิถีศึกษาในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา

เยาวชนใช้สื่อและการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นแหล่งอ้างอิงเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องมากเป็นอันดับสอง (46%) ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่าเยาวชนหญิงรักต่างเพศ (52%) มีแนวโน้มที่จะใช้สื่อและบทเรียนของโรงเรียน มากกว่าเยาวชนชายรักต่างเพศ (40%) และเยาวชนหลากหลายทางเพศ (37%) แม้ว่าเยาวชนหญิงรักต่างเพศจะรู้สึกสบายใจกับการเรียนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนน้อยกว่าเยาวชนอีกสองกลุ่มก็ตาม นอกจากนี้ เยาวชนหญิงรักต่างเพศ (37%) มีแนวโน้มที่จะเรียนรู้จากครูมากกว่าเยาวชนชาย (19%) และเยาวชนหลากหลายทางเพศ (23%) อีกด้วย

18 ดู *กล่องข้อความ 4* ในบทนี้

Q2. น้อง ๆ ใช้แหล่งข้อมูลใดต่อไปนี้ในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีมากที่สุด โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง

กล่องข้อความ 6: (YS) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการหาข้อมูลเพศวิถีศึกษาเป็นประจำ (n=600)

ที่สำคัญ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาปลุกเร้าอารมณ์และเว็บโป๊ พอดแคสต์ ถูกใช้ในการหาข้อมูลเพศวิถีเป็นอันดับสาม (32%) และมักถูกกล่าวถึงในคำถามปลายเปิด ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจากชุมชนออนไลน์สองสามคนระบุว่าชอบฟังพอดแคสต์ที่พูดคุยเกี่ยวกับเพศวิถีเป็นประจำเช่นกัน¹⁹

การศึกษาเพื่อหาขอบเขตความต้องการด้านเพศวิถีศึกษาของนักเรียนในกรุงเทพฯ โดย Thampanichawat and Olanratmanee (2018) พบว่าเยาวชนขอคำแนะนำและข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีจากเพื่อน (82%), ตามมาด้วยแม่ (63%), พี่น้อง (39%), รุ่นพี่ในโรงเรียน (32.1%), ครู (30.5%) และพ่อ (30.1%) ซึ่งขัดแย้งกับข้อค้นพบจากงานวิจัยชิ้นนี้เล็กน้อยที่พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ (30%) และครู (31%) เป็นแหล่งข้อมูลด้านเพศวิถีที่เยาวชนเข้าหามากที่สุด ในขณะที่เยาวชนหญิงรักต่างเพศในการสำรวจ (33%) มีแนวโน้มที่จะขอคำแนะนำจากแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพมากกว่าเยาวชนชาย (20%) ในภาพรวมเยาวชนปรึกษากับพ่อแม่และญาติพี่น้องเกี่ยวกับเรื่องเพศวิถีที่น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเยาวชนส่วนใหญ่ทั่วโลกและการวิจัยโดย Fongkaew et al. (2012) ที่พบว่าเยาวชนมักเก็บข้อสงสัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของตนเองไว้กับตัวเองเพื่อหลีกเลี่ยงปฏิกิริยาเชิงลบจากพ่อแม่ ส่วนเยาวชนที่อายุมากกว่า (18-19 ปี) มีแนวโน้มที่จะใช้พื้นที่ดิจิทัล (72%) โดยแบ่งเป็น วิทยุ (8%), นิตยสาร (19%), เอกสารข้อมูลด้านสุขภาพ (21%) และแพทย์ (34%) มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนอายุ 16-17 ปี (3-56%)

19 ตัวอย่างเช่น พอดแคสต์ [Echo SEXed](#), พอดแคสต์ [ChorWorCast](#) และ พอดแคสต์ [#Doc_Pleas](#)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสื่อดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีของเยาวชน

พื้นที่ออนไลน์มีบทบาทสำคัญยิ่งในการอุดช่องโหว่ด้านความรู้เรื่องเพศวิถีที่เยาวชนไม่ได้รับจากโรงเรียนหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ Vuttanont et al. (2006) เยาวชนกล่าวว่ายูทูป การค้นหาโดยใช้กูเกิ้ล เว็บไซต์พันทิป บทความออนไลน์ และสื่อสังคมเป็นแหล่งข้อมูลที่เยาวชนใช้ในการหาข้อมูลเป็นประจำ เนื่องจากแหล่งข้อมูลเพศวิถีออนไลน์ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนและสามารถเข้าถึงได้ง่ายเมื่อไหร่และที่ใด (อย่างเป็นทางการส่วนตัว) ก็ได้ ในขณะที่แหล่งข้อมูลออฟไลน์หรือแหล่งข้อมูลบุคคลอาจทำให้รู้สึกอึดอัดได้ เยาวชนส่วนใหญ่เลือกแหล่งข้อมูลออนไลน์เพราะเป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลเชิงลึกที่สอดคล้องกับความสนใจ ข้อสงสัย หรืออัตลักษณ์ของตน อินเทอร์เน็ตช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างไร้ขีดจำกัดจากทั่วโลก อีกทั้งยังให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัวอีกด้วย สื่อดิจิทัลช่วยให้เยาวชนพัฒนาและเข้าใจเพศวิถี บรรทัดฐาน ค่านิยม หรืออัตลักษณ์ของตนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทที่ยังคงมีความอนุรักษ์นิยมและเพศวิถียังคงเป็นสิ่งต้องห้าม (UNESCO 2020a; UNFPA 2020) ด้วยเหตุนี้ สื่อดิจิทัลจึงเป็นแพลตฟอร์มเพศวิถีศึกษาที่เข้าถึงได้, น่าสนใจ และสามารถโต้ตอบได้สำหรับเยาวชน

เยาวชนชอบแหล่งข้อมูลดิจิทัลที่เข้าใจง่าย ให้ความบันเทิง มีความละเอียด และน่าเชื่อถือที่สอดคล้องกับความต้องการของตน แหล่งข้อมูลที่สามารถโต้ตอบ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และได้รับคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เยาวชนชื่นชอบ ปัจจัยที่ช่วยให้เยาวชนใช้แหล่งข้อมูลเหล่านี้ในการสืบค้นข้อมูล ได้แก่ เนื้อหาที่เป็นมิตรและให้ความบันเทิง, ข้อมูลที่ชัดเจนและใช้ประโยชน์ได้, ข้อมูลที่ปราศจากอคติ, ทันสมัย, สร้างสรรค์, มีความน่าเชื่อถือหรือมีประสบการณ์ส่วนบุคคล และเปิดกว้างสำหรับการอภิปราย

“กวิตเตอร์เปิดกว้างในการพูดคุย

และมีผู้ใช้งานหลากหลายกว่าเฟซบุ๊ก

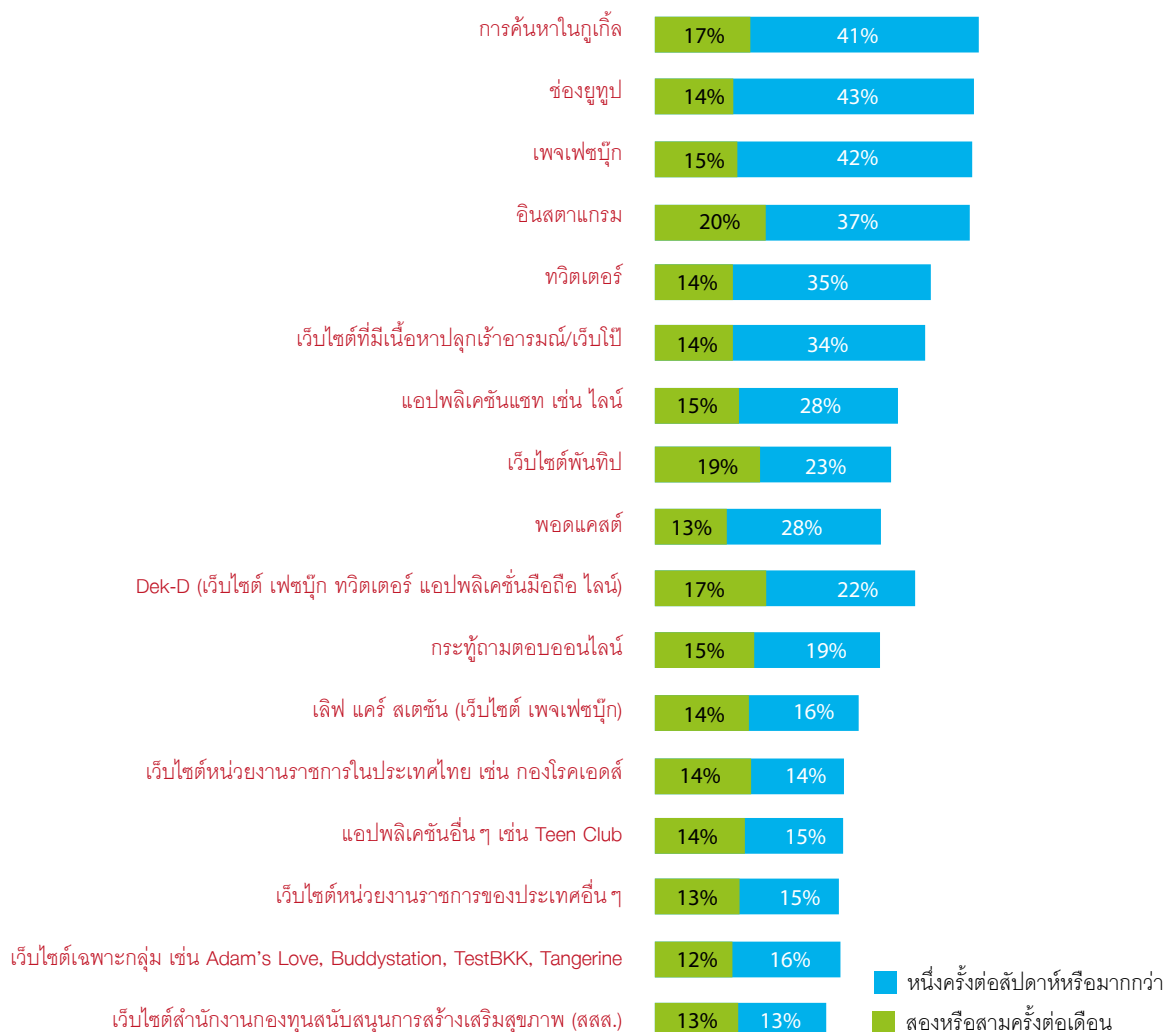
ผู้ใช้กวิตเตอร์มักแลกเปลี่ยนทัศนคติกันอย่างสร้างสรรค์”

(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 16 ปี)

เยาวชนส่วนใหญ่ในการสำรวจมักเข้าถึงข้อมูลจากการค้นหาในกูเกิ้ล ยูทูป สื่อสังคม (เฟซบุ๊ก อิน스타그램 ทวิตเตอร์) และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาปลุกเร้าอารมณ์ ซึ่งเหตุผลที่เยาวชนใช้สื่อสังคมและการค้นหาโดยกูเกิ้ลในชีวิตประจำวันเพราะเข้าถึงได้ง่าย²⁰ ส่วนยูทูปมีการใช้บ่อยที่สุดเพราะเนื้อหาที่ให้ความบันเทิงและการสืบค้นที่ทำได้ง่าย ตัวอย่างของช่องที่เป็นที่นิยม ได้แก่ ANO and Friends (ไหนเล่าชิ show) Hiwwee Official (หิวหิว), Thep Leela (เทพลีลา), Echo (เอ็กโค่), และ OuixZ ในขณะที่เฟซบุ๊กเพจ เช่น Thaiconsent, Echo, และ Aro/Ace-clusionist เป็นเพจที่ใช้กันในกลุ่มผู้ตอบแบบสำรวจจากชุมชนออนไลน์

20 คำถามนี้ถามกับเยาวชนที่รายงานว่ามีการใช้พื้นที่ดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา (n=471)

Q5. น้อง ๆ ใช้พื้นที่ดิจิทัลต่อไปนี้ในการเข้าถึงข้อมูลด้านเพศวิถีมากน้อยเพียงใด

กล่องข้อความ 7: (YS) ความถี่ในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลของเยาวชน (n=471)

นอกจากเนื้อหาและกระทู้ในเว็บไซต์เด็กดี กระทู้ในเว็บไซต์พันทิปก็เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเยาวชน แม้ว่าจะเป็นแหล่งข้อมูลแบบเปิดก็ตาม ส่วนผู้ตอบแบบสำรวจจากชุมชนออนไลน์สะท้อนว่ารู้สึกกังวลกับกระทู้สนทนาในพันทิปเพราะมีลักษณะเป็นรูปแบบเปิดที่ทุกคนสามารถเข้าไปพูดคุยได้ ซึ่งหมายความว่าข้อมูลในกระดานสนทนาอาจไม่ถูกต้องในทางการแพทย์ก็เป็นได้

งานวิจัยของ UNESCO (2020a) พบว่ามีความแตกต่างในด้านเพศของเยาวชนที่เข้าถึงข้อมูลเพศวิถีจากสื่อออนไลน์ โดยเยาวชนที่นิยามตนเองนอกเหนือจากเยาวชนชายและหญิงมีแนวโน้มที่จะเข้าถึงข้อมูลออนไลน์มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ (87%) ซึ่งสะท้อนว่าในชั้นเรียนหรือแหล่งข้อมูลออฟไลน์อาจมีข้อมูลสำหรับเยาวชนกลุ่มนี้ไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ข้างต้นไม่ชัดเจนเท่าไรนักสำหรับเยาวชนไทยในงานวิจัยนี้ แม้ว่าเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศการสำรวจชุมชนออนไลน์จะติดตามเนื้อหาที่สอดคล้องกับกลุ่มของตนจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ก็ตาม²¹

แม้เยาวชนจากชุมชนออนไลน์จะมีความพึงพอใจในแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี แต่ เลิฟแคร์สเตชัน เว็บไซต์ของ สสส. เว็บไซต์ของภาครัฐ กลับเป็นที่นิยมน้อยที่สุด การศึกษาทบทวนเว็บไซต์ เลิฟแคร์สเตชัน โดย UNICEF (2020) พบว่าการเป็นที่รู้จักของ เลิฟแคร์สเตชันค่อนข้างต่ำเนื่องจากยังขาดยุทธศาสตร์การตลาดออนไลน์ ดังนั้น เว็บไซต์เลิฟแคร์สเตชัน เว็บไซต์ของภาครัฐ และเว็บไซต์ของ สสส. จึงควรพัฒนายุทธศาสตร์การตลาดออนไลน์ เช่น การใช้ SEO เพื่อเพิ่มการมองเห็นให้มากขึ้น เป็นต้น เยาวชนจากชุมชนออนไลน์สะท้อนว่ารูปแบบเนื้อหาในสื่อเหล่านี้มีความน่าสนใจน้อยกว่าเนื้อหาในสื่อสังคมหรือเนื้อหาในรูปแบบวิดีโอ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้การเข้าถึงและการใช้สื่อเหล่านี้ลดลงตามไปด้วย

21 ตัวอย่างเช่น เฟซเฟซบุ๊ก New Gen Network - Enby อนาคตใหม่ ภาคอินบีนาวรี เฟซเฟซบุ๊ก Aro/Ace-clusionist: Aromantic & Asexual Exist. ช่องยูทูป Nisamane.Nutt และช่องยูทูป Hiwwee Official

ผู้ตอบแบบสำรวจหาข้อมูลจากสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศค่อนข้างบ่อย แต่น้อยกว่าทวิตเตอร์เล็กน้อย โดยชายรักต่างเพศมีแนวโน้มที่จะใช้สื่อประเภทนี้มากกว่า (42%) หญิงรักต่างเพศ (28%) ในขณะที่เยาวชนจากชุมชนออนไลน์มีความกังวลว่าสื่อเหล่านี้ อาจผิดกฎหมาย เต็มไปด้วยความรุนแรง และมีเนื้อหาที่ละเมิดได้

“หนูไม่แนะนำสื่ออีโรติกเพราะมันเต็มไปด้วยจินตนาการ

และทำให้เกิดความเชื่อและค่านิยมที่ผิด ๆ

ผู้ชมจะต้องใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูลให้มาก”

(เยาวชนหญิง, อายุ 19 ปี)

การใช้สื่อในการหาข้อมูลเพศวิทยังมีความแตกต่างกันในแง่ของความหลากหลายทางเพศและภูมิภาคศาสตร์ เช่น มีการใช้อินสตาแกรมในเขตเมืองมากกว่าชนบท โดยเยาวชน 37% ในเขตเมืองใช้อินสตาแกรมอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้งมากกว่าเยาวชนในเขตชนบท (22%) เยาวชนในเขตเมืองมีแนวโน้มที่จะใช้เว็บเพจของ สสส. (17%) อย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนในเขตชนบท (8%) เยาวชนหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มที่จะใช้ทวิตเตอร์ (43%) และฟังกอดแคสต์ (36%) อย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้งมากกว่าเยาวชนหญิงรักต่างเพศ (ซึ่งมีอัตราการใช้ทวิตเตอร์และพอดแคสต์ที่ 28% และ 21% ตามลำดับ) นอกจากนี้เยาวชนหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มที่จะใช้เว็บไซต์ของภาครัฐน้อยกว่า โดย 47% รายงานว่าไม่เคยใช้เลยเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนชายรักต่างเพศ (32%)²²

เยาวชน 4 ใน 5 ที่ทำการสำรวจเคยใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพศวิถีในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โดยให้เหตุผลว่า เพราะต้องการเรียนรู้ด้วยความเป็นส่วนตัว (47%) โดยเยาวชนที่อายุมากกว่า (18–19 ปี) มีแนวโน้มที่ต้องการเรียนรู้เพียงคนเดียว (53%) และหาคำตอบในสิ่งที่สงสัยเกี่ยวกับเพศวิถี (23%) มากกว่าเยาวชนที่มีอายุ 16–17 ปี (ซึ่งมีสัดส่วน 36% และ 12% ตามลำดับ)

เนื่องจากเพศวิถีเป็นเรื่องต้องห้ามในสังคมไทย เยาวชน 46% จึงรู้สึกอายที่จะพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัว โดยเกือบ 1 ใน 5 รายงานว่าไม่สามารถพูดเรื่องนี้กับสมาชิกในครอบครัวได้ งานวิจัยของ Fongkaew et al. (2012) ชี้ว่าเยาวชนต้องการหลีกเลี่ยงการทำให้พ่อแม่ผิดหวังและทำลายบรรยากาศของครอบครัว จึงไม่พูดเรื่องนี้ ซึ่งในเรื่องนี้เยาวชนจากชุมชนออนไลน์คนหนึ่งอธิบายว่า

“ผมยอมรับว่ารู้สึกอึดอัดที่จะพูดคุยเรื่องเพศ

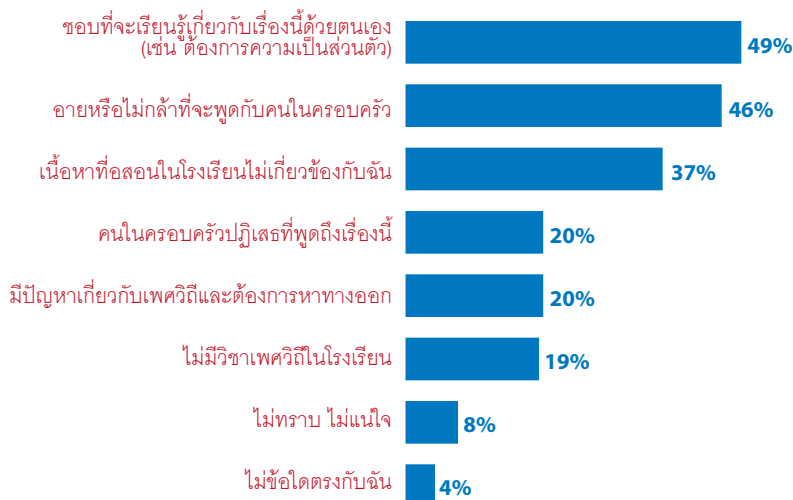
กับผู้ใหญ่หรือคนในครอบครัว ผมก็เลยใช้สื่อ

เช่น เว็บไซต์ ห้องแชท หรือเว็บไซต์อีโรติกในการหาข้อมูล”

(เยาวชนชาย, อายุ 18 ปี)

22 มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

Q8. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้น้อง ๆ ใช้พื้นที่ดัจทลในการหาข้อมูลเพศวิดิโปรดเลอกทุกข้อที่กบน้อง ๆ

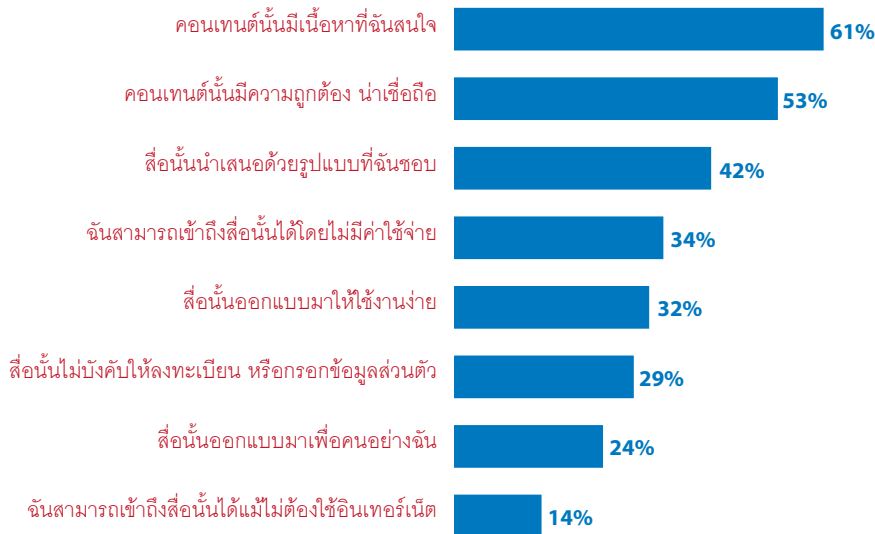
กล่องข้อความ 8: (YS) เหตุผลของเยาวชนในการใช้พื้นที่ดัจทลหาข้อมูลเพศวิดิศึกษา (n=471)

จากที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ ข้อมูลจากการประเมณสถานการณนี้ชี้ว่าเพศวิดิศึกษาในโรงเรียนค่อนข้างที่จะสอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนชายรักต่างเพศมากกว่าความต้องการของเยาวชนหญิงรักต่างเพศและเยาวชนหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะรู้สึกวเนือหาในโรงเรียนไม่มีเนือหาที่เกี่ยวข้องกับตนมากกว่า ดังนั้น เยาวชนกลุ่มนี้จึงใช้พื้นที่ดัจทลมากขึ้น ข้อมูลจาก (2020a) เปดเผยวามีความแตกต่างในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิดิจากสื่อออนไลน์ของกลุ่มเยาวชนหลากหลายทางเพศ โดยนักเรียนที่นิยามตนเองด้วยอัตลัษณที่นอกเหนือจากชายหญิงมีแนวโน้มที่จะหาข้อมูลจากแหล่งออนไลน์มากกว่ากลุ่มอื่น (87%) (UNESCO 2020a) แม้ว่าการศึกษาครั้งนี้จะไม่พบข้อสรุปเดียวกันจากข้อมูลเชิงปริมาณ แต่เยาวชนจากชุมชนออนไลน์ก็รู้สึกวามีข้อมูลสำหรับเยาวชนหลากหลายทางเพศอาจมีไม่เพียงพอในชั้นเรียนหรือในบริบทออฟไลน์

เยาวชนพิจารณาปัจจัยหลายอย่างในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิดิออนไลน์ โดยเกือบ 2 ใน 3 (61%) เลอกแหล่งข้อมูลที่ตรงกับความสนใจของตน ส่วนเยาวชนจากชุมชนออนไลน์ชอบข้อมูลจากผู้ที่มีประสพการณคล้ายกันหรือจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมากกว่า

ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นปัจจัยที่สำคัญมากเป็นอันดับสองสำหรับเยาวชน (53%) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ UNESCO ในปี 2563 ที่พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ชอบหาข้อมูลจากองค์กรหรือหน่วยงานที่ทำงานในประเด็นสุขภาพทางเพศและเยาวชนมากที่สุด (UNESCO 2020a)

Q13. ปัจจัยข้อใดต่อไปนี้เป็นสำคัญที่สุดในการใช้พื้นที่ดิจิทัลสำหรับน้อง โปรดเลือกทุกข้อที่กับน้อง ๆ

กล่องข้อความ 9: (YS) ปัจจัยสำคัญที่สุดในการหาข้อมูลเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัล (n=471)

เยาวชน 4 ใน 10 (42%) ในการสำรวจเลือกใช้ข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์ โดยใช้รูปแบบสื่อที่ตนชื่นชอบ ทั้งนี้ ประมาณ 1 ใน 3 (34%) ให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่าย ดังนั้น จึงชอบแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า ในขณะที่เยาวชนจำนวนเท่า ๆ กัน (32%) ชอบพื้นที่ดิจิทัลที่ใช้งานง่าย

การสำรวจทั่วโลกเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ดิจิทัลของเยาวชนในการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศวิถี (UNESCO 2020a) เปิดเผยว่าเยาวชนให้ความสำคัญกับการรักษาความลับในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ร่างกาย และความสัมพันธ์จากแหล่งออนไลน์มากที่สุด ดังนั้น ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีโดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตนจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับแหล่งข้อมูล (หรือสื่อ) ออนไลน์ โดยไม่ต้องกรอกข้อมูลส่วนตัวหรือสมัครเข้าใช้งาน อย่างไรก็ตาม เยาวชนเพียง 29% ในการประเมินสถานการณ์แบบรวดเร็วนี้ให้ความสำคัญกับปัจจัยข้อนี้ในการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์

เมื่อมองถึงความแตกต่างในแง่ของความหลากหลายทางเพศพบว่า เยาวชนหญิงรักต่างเพศและเยาวชนหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มที่จะชอบเนื้อหาที่มีความถูกต้อง (57% ทั้งสองกลุ่ม) สามารถเข้าถึงได้โดยไม่ต้องลงทะเบียน (36% และ 32% ตามลำดับ) และไม่มีค่าใช้จ่าย (45% และ 36% ตามลำดับ) ซึ่งปัจจัยทั้งหมดข้างต้นนี้สำคัญกับเยาวชนชายน้อยกว่า (18-43%)

รูปแบบแหล่งข้อมูลบนพื้นที่ดิจิทัลที่เยาวชนชื่นชอบ²³

เยาวชน 4 ใน 10 พิจารณารูปแบบของสื่อหรือข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์ โดยบทความและบล็อก (46%), กระจุกสนทนา (42%), และวิดีโอ (42%) เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ซึ่งรูปแบบของสื่อเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบการใช้สื่อในการหาข้อมูลเพศวิถีบนพื้นที่ดิจิทัลของเยาวชน โดยเยาวชนหญิงรักต่างเพศ (52%) และเยาวชนหลากหลายทางเพศ (53%) มีแนวโน้มที่จะอ่านบทความและบล็อกมากกว่าเยาวชนชายรักต่างเพศ (32%) เยาวชนมากกว่า 6 ใน 10 (66%) ชอบอ่านเนื้อหาเพศวิถีบนพื้นที่ดิจิทัลมากกว่า ตามมาด้วยการดู (43%) และการฟัง (40%) ส่วนเยาวชนที่อายุมากกว่า (18-19 ปี) มีแนวโน้มที่จะชอบอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับเพศวิถีมากกว่าเยาวชนที่มีอายุ 16-17 ปี (70% และ 59% ตามลำดับ)²⁴

เมื่อเยาวชนให้ความสำคัญกับแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ จึงอาจเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมบทความและบล็อกจึงเป็นรูปแบบที่เยาวชนชื่นชอบมากที่สุด เนื่องจากข้อมูลที่น่าเชื่อถือมักอยู่ในรูปแบบของบทความนั่นเอง อีกทั้งยังสามารถสืบค้นทางออนไลน์ได้ง่ายอีกด้วย สื่อโซเชียลมีเดียที่น่าสนใจก็เป็นทางเลือกหนึ่งที่เยาวชนชื่นชอบ (42%) ตามมาด้วยโพสต์ทางสื่อสังคม (34%) และกลุ่มสนทนา (28%) ส่วนการที่เยาวชนชื่นชอบ vlogs และวิดีโอก็เป็นสิ่งที่ไม่น่าแปลกใจ ดังจะเห็นได้จากการที่ YouTube เป็นพื้นที่ดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีที่เข้าถึงมากที่สุดเป็นอันดับสอง เมื่อถามว่าหากให้เยาวชนออกแบบแหล่งข้อมูลด้านเพศวิถีที่ต้องการเอง เยาวชนในชุมชนออนไลน์ตอบว่าชอบรูปแบบโซเชียลมีเดียมากกว่าเนื่องจากเข้าใจง่ายและให้ความบันเทิง

23 คำถามนี้ถามกับเยาวชนที่รายงานว่ามีการใช้พื้นที่ดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา (n=471)

24 มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตาราง 3: (OC) รูปแบบสื่อที่เยาวชนชื่นชอบ (n=18)

คำตอบ	จำนวน
บทความ	7
ห้องแชท	7
เกม	6
วิดีโอ	11
ซีรีส์ออนไลน์	7
ชั้นเรียนออนไลน์	4
ทอล์คโชว์	6
แพลตฟอร์มเรียนรู้อที่สามารถโต้ตอบได้	2
อื่น ๆ	2

แม้ว่าเยาวชนจะชอบเนื้อหาในรูปแบบตัวอักษรมากกว่าเล็กน้อย (46%) แต่เนื้อหาในรูปแบบวิดีโอก็เป็นที่ยอมรับมาเป็นอันดับสอง (42%) ดังจะเห็นได้จากการที่วิดีโอมักเป็น รูปแบบที่ถูกเลือกหากเยาวชนสามารถที่จะออกแบบแหล่งข้อมูลเพศวีดีได้ด้วยตนเอง เช่น วิดีโอที่หาได้ตาม ยูทูบ หรือ ดิกด็อก เป็นต้น ซึ่งสะท้อนว่าเนื้อหาในรูปแบบวิดีโอที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจไม่ตอบสนองต่อความต้องการข้อมูลด้านเพศวีดีอย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพึ่งพาข้อมูลในรูปแบบบทความแทน ในทางตรงกันข้าม เนื้อหาในรูปแบบวิดีโอมักให้ความบันเทิงและเข้าใจง่ายมากกว่า ในขณะที่เนื้อหาในรูปแบบบทความมักให้ข้อมูลที่ถูกต้องและกระชับได้ใจความ ซึ่งเป็นปัจจัยที่เยาวชนให้ความสำคัญมาก นอกจากนี้ บทความยังเป็นรูปแบบที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเยาวชนจากชุมชนออนไลน์อีกด้วย พุดง่าย ๆ ก็คือ เยาวชนต้องการแหล่งข้อมูลที่มีคุณลักษณะทั้งสองข้อนั้นเอง ได้แก่ ข้อมูลที่ใช้งานง่ายและมีความถูกต้อง

**“สื่อที่ดีต้องมีลักษณะสร้างสรรค์ เพราะเยาวชน
อย่างพวกเราชอบเนื้อหาสร้างสรรค์ที่เป็นไวรัล
และจะต้องเข้าถึงง่ายและน่าเชื่อถือด้วย”**

(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 16 ปี)

เยาวชนส่วนใหญ่ชอบสื่อดิจิทัล (วิดีโอ ซีรีส์ออนไลน์ และทอล์คโชว์) เพราะรูปแบบที่น่าสนใจ ให้ความบันเทิง และสร้างสรรค์ โดยเฉพาะทอล์คโชว์นั้นเป็นที่ชื่นชอบเป็นพิเศษเพราะมีการสื่อสารสองทาง ส่วนซีรีส์ออนไลน์อาจช่วยให้การนำเสนอเนื้อหาที่ทำท่ายง่ายขึ้น หรือช่วยให้สามารถพุดคุยสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงในรูปแบบที่คนไทยชื่นชอบได้

**“ซีรีส์ออนไลน์และทอล์คโชว์ช่วยนำเสนอข้อมูลเพศวิถีที่
เยาวชนและผู้ใหญ่อาจไม่ได้รับจากสื่ออื่น ๆ เนื่องจากผู้ใหญ่
บางคนอาจดูเฉพาะทีวีและไม่ใช้สื่อออนไลน์ หรือเยาวชนบางคน
อาจใช้สื่อสังคมเพื่อความบันเทิงเท่านั้น ดังนั้น สื่อประเภทนี้
จึงเข้าถึงคนกลุ่มนี้ได้ดีโดยเฉพาะละครทีวี ซีรีส์ และทอล์คโชว์
น่าจะช่วยสร้างแนวความเชื่อให้กับผู้ชมได้”**

(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 18 ปี)

รูปแบบเนื้อหาที่สามารถโต้ตอบได้ เช่น ห้องสนทนาและเกม ได้รับความสนใจจากเยาวชนในชุมชนออนไลน์เป็นพิเศษ เนื่องจากลักษณะที่ให้ความบันเทิง ชวนให้มีส่วนร่วมและน่าสนใจ นอกจากนี้ห้องสนทนาและเกมยังช่วยให้ผู้ใช้สามารถแลกเปลี่ยนความคิดและความเห็น ทำให้เกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนที่หลายคนชื่นชอบได้

เป็นที่น่าสังเกตว่าแพลตฟอร์มการเรียนรู้ (ห้องเรียนออนไลน์และแพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์) ไม่ได้ได้รับความสนใจจากเยาวชน ซึ่งอาจเป็นเพราะเยาวชนให้ความสำคัญกับสื่อที่ให้ความบันเทิงมากกว่า

การเข้าถึงได้ง่ายเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ส่งผลให้ ยูทูบ/ติ๊กต็อก แอปพลิเคชันมือถือ และเฟซบุ๊ก/อินสตาแกรมเป็นที่นิยมมากที่สุด ดังจะเห็นได้จากการที่เยาวชนใช้สื่อเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน โดยแต่ละสื่อนั้นเข้าถึงได้ง่ายและมีเนื้อหาที่น่าสนใจที่นำสนใจคือ พอดแคสต์ได้รับความนิยมค่อนข้างน้อย โดยมีเยาวชนเพียง 3 จาก 18 คนเท่านั้นที่เลือกข้อนี้ แม้ว่าพอดแคสต์จะเป็นสื่อที่มีการเข้าถึงมากเป็นอันดับสามในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีในกลุ่มที่ทำการสำรวจก็ตาม²⁵ ในส่วนของเนื้อหานั้นเยาวชนต้องการข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับความเท่าเทียมทางเพศมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำตอบที่เยาวชนระบุในชุมชนออนไลน์ก่อนหน้านี้²⁶

**“ผมอยากได้ข้อมูลที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ
ระหว่างชาย หญิง และเยาวชนหลากหลายทางเพศแบบ
ไม่ตรงไปตรงมา ผมคิดว่าการส่งเสริมเรื่องนี้ทางอ้อม
เช่นในซีรีส์ออนไลน์น่าจะช่วยได้มากกว่า”**

(เยาวชนชาย, อายุ 16 ปี)

จากข้อค้นพบในการสำรวจโดย UNESCO (2020a) สะท้อนว่าเยาวชนไม่สามารถหาข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์ที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเองได้เสมอไป ดังนั้น การพิจารณาความต้องการ และการทำให้เยาวชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในขั้นตอนการออกแบบสื่อหรือรูปแบบเนื้อหา จึงมีส่วนสำคัญยิ่งเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้จริง (UNICEF, 2020) เนื่องจากสื่อเพศวิถีศึกษาออนไลน์สามารถช่วยอุดช่องโหว่ในหลักสูตรออฟไลน์ ซึ่งอาจมองข้ามความต้องการของเยาวชนไปได้ เช่น เยาวชนหลากหลายทางเพศ เป็นต้น

25 เยาวชน 1 ใน 3 (32%) ในการสำรวจรายงานว่าเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีจากพอดแคสต์บ่อย (ดู กล้องข้อความ 6, บทที่ 2) ซึ่งความแตกต่างของกลุ่มประชากรอาจเป็นสาเหตุของความแตกต่างข้างต้น

26 เนื้อหาที่เข้าถึงจากแหล่งออนไลน์มากที่สุดได้แก่ ร่างกายและพัฒนาการของมนุษย์ (69%) ซึ่งอาจเป็นเพราะความแตกต่างระหว่างประชากรจากชุมชนออนไลน์และประชากรจากการสำรวจดังที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้

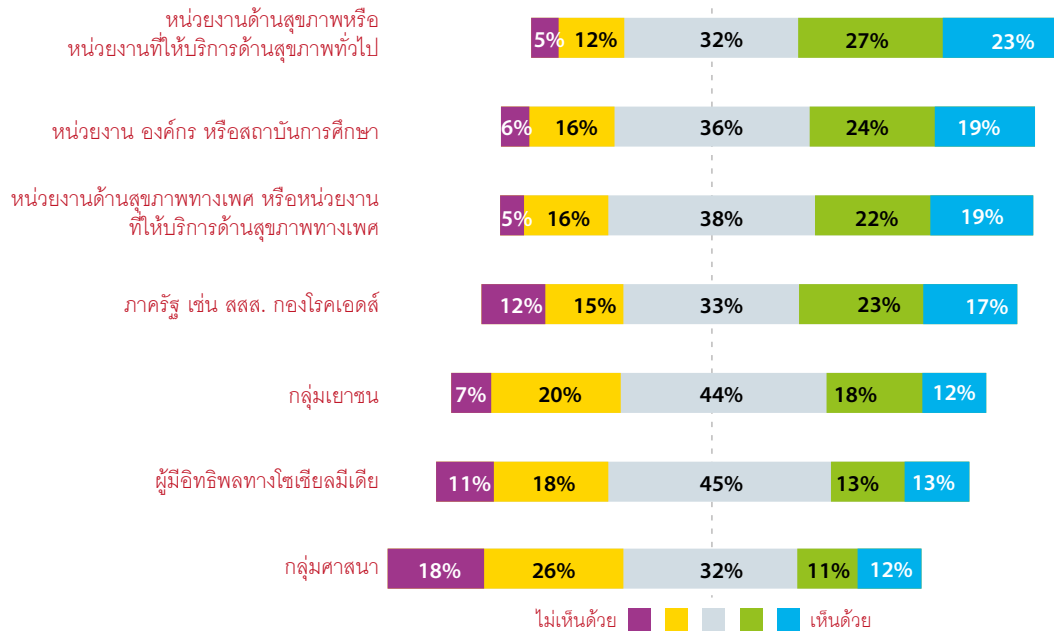
ตาราง 4: (OC) รูปแบบสื่อที่เยาวชนชื่นชอบ (n=18)

คำตอบ	จำนวน
แอปพลิเคชันมือถือ	9
เพจเฟซบุ๊ก/อินสตาแกรม	9
ช่องยูทูป/ติ๊กต็อก	12
เว็บไซต์	4
พอดแคสต์	3
หลักสูตรออนไลน์	1
แอปพลิเคชันส่งข้อความ เช่น ไลน์	4
อื่น ๆ	3

ความเห็นจากงานวิจัยหลายชิ้นชี้ว่า ความเป็นมิตรกับเยาวชนและนวัตกรรมที่สร้างสรรค์เป็นปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญของสื่อดิจิทัล ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างจากการศึกษาทบทวนเว็บไซต์ เลิฟแคร์สเตชัน โดย UNICEF (2020) ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ที่ให้ข้อมูลเพศวิถีโดยมูลนิธิแพथูเฮลท์ เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้แน่ใจว่าสื่อมีรูปแบบที่เป็นมิตรกับเยาวชน การมีส่วนร่วมของเยาวชนในขั้นตอนการออกแบบหรือการเผยแพร่สื่อจึงมีความสำคัญมาก (Fongkaew et al. 2011, Sridachati and Yamarat 2014, and UNICEF 2020) สาเหตุสำคัญอาจเป็นเพราะเยาวชนมีแนวโน้มที่จะสะดวกใจในการพูดคุยเรื่องเพศวิถีกับคนรุ่นราวคราวเดียวกันและสามารถเข้าใจสิ่งที่ตนต้องเจอในชีวิตประจำวันได้มากกว่านั่นเอง

จากที่กล่าวมามาก่อนหน้านี้ เยาวชนให้ความสำคัญกับองค์กรที่น่าเชื่อถือในการหาข้อมูลเพศวิถี ด้วยเหตุนี้ องค์กรหรือหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพทั่วไปจึงเป็นที่นิยมที่สุดสำหรับการหาข้อมูลด้านเพศวิถี (50% ชอบมากที่สุด), ตามมาด้วยองค์กรหรือหน่วยงานด้านการศึกษา (43%) (กล่องข้อความ 10)

Q10. น้อง ๆ ชอบหรือเชื่อมั่นแหล่งข้อมูลเหล่านี้มากเพียงใด โปรดเลือกข้อที่กับน้อง ๆ

กล่องข้อความ 10: (YS) ระดับความต้องการในการได้รับข้อมูลเพศวิถีศึกษาจากแหล่งต่อไปนี้ (n=471)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแหล่งข้อมูลที่เยาวชนใช้ในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีศึกษาจริง ๆ พื้นที่ดิจิทัลเป็นทางเลือกที่ได้รับความนิยมมากที่สุด (65%)²⁷ ตามมาด้วยบทเรียนและสื่อการสอนในโรงเรียน (44%) และเว็บไซต์ที่มีข้อมูลปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ (32%) ส่วนการหาข้อมูลจากแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพนั้นมีสัดส่วนน้อยกว่าที่ 28%

ในขณะที่สื่อสังคมเป็นหนึ่งในแพลตฟอร์มที่เยาวชนใช้ในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีบนพื้นที่ดิจิทัลมากที่สุด²⁸ แต่ความชื่นชอบผู้มีอิทธิพลทางสื่อในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีกลับอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ (26%) สะท้อนว่าเยาวชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลมากที่สุด ในขณะที่ความบันเทิงก็ยังคงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการตัดสินใจว่าจะเลือกเข้าถึงแหล่งข้อมูลแบบใด ดังนั้น องค์กรหรือหน่วยงานที่ทำงานในประเด็นสุขภาพอาจพิจารณาการให้ข้อมูลบนพื้นที่ดิจิทัลด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ เพื่อให้เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่น่าเชื่อถือในรูปแบบที่ตนชื่นชอบได้

เยาวชนเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีจากพื้นที่ดิจิทัลอย่างไร?²⁹

โดยมากแล้ว เยาวชนรู้จักแหล่งข้อมูลเพศวิถีศึกษาออนไลน์จากการใช้คำสำคัญในการสืบค้นมากกว่า (82%) ส่วนเยาวชนจากชุมชนออนไลน์เข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มีเนื้อหาที่ตนสนใจหรือเนื้อหาที่สามารถตอบคำถามของตนได้ ด้วยเหตุนี้ การสืบค้นโดยใช้คำสำคัญจึงช่วยให้เยาวชนสามารถตอบข้อกังวลหรือคำถามของตนได้ เมื่อได้ผลจากการสืบค้นแล้ว เยาวชนจะเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับความต้องการของตนจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ใช้งานง่าย และสร้างสรรค์

**“หนูใช้กูเกิ้ลบ่อยเพราะ
หนูสามารถหาข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว”**

(เยาวชนหญิง, อายุ 19 ปี)

27 ดู กล่องข้อความ 6

28 ดู กล่องข้อความ 7

29 คำถามนี้ถามกับเยาวชนที่รายงานว่ามีการใช้พื้นที่ดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา (n=471)

หลายคนชอบแหล่งข้อมูลที่สามารถสอบถามหรือปรึกษาได้โดยตรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าข้อมูลที่ต้องการนั้นคืออะไร ส่วนบางคนมีแนวโน้มที่จะหาข้อมูลจากแหล่งที่สามารถพูดคุยหรืออ่านประสบการณ์และสนทนากับคนอื่นได้ เช่น ฟันทิปหรือทวิตเตอร์

“แอกเคาท์ของผู้ใช้หลายคนให้ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง และมีรายละเอียดที่เข้าใจง่าย”

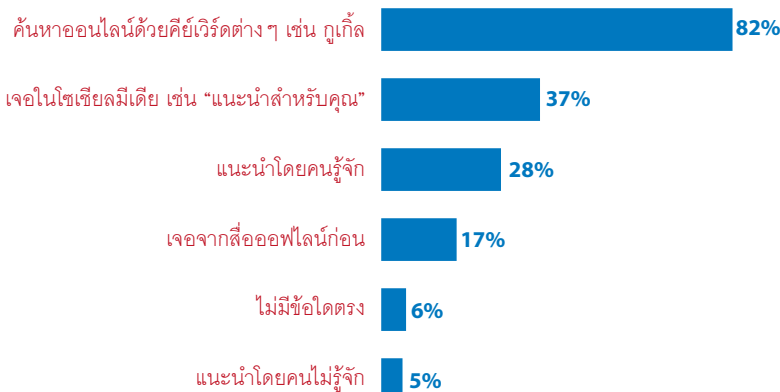
(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 18 ปี)

เยาวชนมากกว่า 1 ใน 3 (37%) เจอข้อมูลเพศวิดิโดยบังเอิญจากอัลกอริทึมหรือระบบประมวลผลอัตโนมัติของสื่อสังคม (เช่น “แนะนำสำหรับคุณ” ใน ยูทูป อินสตาแกรม และสื่อที่มีลักษณะคล้ายกัน) ส่วนเยาวชนจากชุมชนออนไลน์กล่าวว่ามักดู เนื้อหาไวรัลบนสื่อสังคม

เยาวชนมากกว่า 1 ใน 4 เล็กน้อยหันมาใช้พื้นที่ดิจิทัล ในการหาข้อมูลเพศวิดิจากคำแนะนำของคนรู้จัก (27%) และเยาวชนเองก็แนะนำแหล่งข้อมูลที่ตนคิดว่ามีคุณภาพ ถูกต้อง และเข้าใจง่ายให้กับเพื่อน

เยาวชนน้อยกว่า 1 ใน 5 รายงานว่ารู้จักแหล่งข้อมูลด้านเพศวิดิจากแหล่งออฟไลน์ก่อนที่จะเริ่มสืบค้นข้อมูลจากแหล่งออนไลน์ โดยเยาวชนอายุ 18-19 ปี (20%) มีแนวโน้มที่จะรู้จักกับแหล่งข้อมูลเพศวิดิแบบออฟไลน์ก่อนแบบออนไลน์มากกว่าเยาวชนที่มีอายุ 16-17 ปี (12%)

Q7. น้อง ๆ รู้จักพื้นที่ดิจิทัลที่เกี่ยวกับเพศวิดิได้อย่างไร โปรดเลือกทุกข้อที่กับน้อง ๆ

กล่องข้อความ 11: (YS) สาเหตุที่เยาวชนหันมาใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพศวิดิศึกษา (n=471)

ข้อกังวลของเยาวชนเกี่ยวกับพื้นที่ดิจิทัล

ข้อค้นพบจากการสนทนากลุ่มโดย UNESCO (2020a)³⁰ เปิดเผยว่าเยาวชนจำนวนมากชอบหาข้อมูลเพศวิดิศึกษาจากแหล่งออนไลน์มากกว่าตัวบุคคล โดยเฉพาะเมื่อเพศวิดิถูกมองว่าเป็นเรื่องต้องห้าม ซึ่งตอกย้ำว่าการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิดิศึกษาจากสื่อออนไลน์เป็นวิธีที่สะดวกเพราะไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับมนุษย์ ในงานวิจัยนี้พบว่าแม้เยาวชนกว่า 80% ในการสำรวจจะหันมาใช้พื้นที่ดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา แต่ก็ดูเหมือนว่าเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้รู้สึกตื่นเต้นกับสื่อดังกล่าวเท่าไรนัก

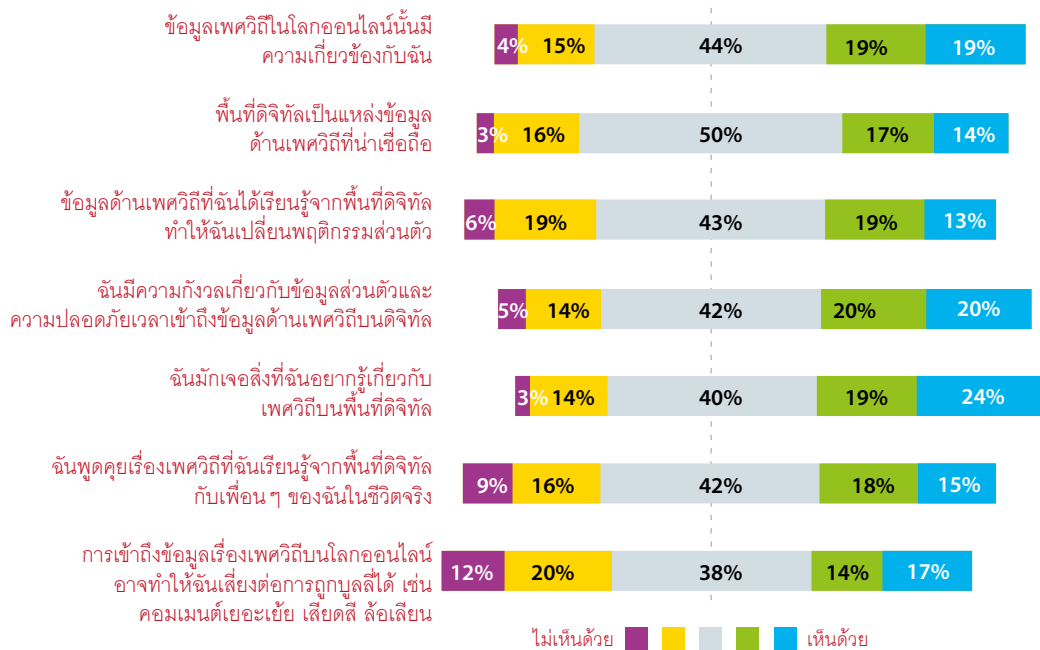
เยาวชนจำนวนไม่น้อย (43%) สามารถหาข้อมูลที่ต้องการจากพื้นที่ดิจิทัลได้ โดยระบุว่าพื้นที่ดิจิทัลมีส่วนสำคัญในการจัดการกับความกังวลด้านเพศวิดิของตน อย่างไรก็ตาม มีเยาวชนมากกว่า 1 ใน 3 เล็กน้อยเท่านั้นที่สามารถหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเองจากสื่อออนไลน์ได้ (38%) ในขณะที่อีก 44% ไม่แน่ใจว่าข้อมูลเพศวิดิจากสื่อออนไลน์มีความเกี่ยวข้องกับตัวเองหรือไม่ ส่วนเยาวชนที่อายุ 18-19 มีแนวโน้มที่จะเชื่อว่าสามารถหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเองได้ (41%) มากกว่าเยาวชนที่อายุ 16-17 ปี (31%) และเยาวชนมากกว่านั้นเล็กน้อยเห็นด้วยว่าข้อมูลเพศวิดิจากสื่อออนไลน์ช่วยให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (เห็นด้วย 32% และไม่เห็นด้วย 25%)

30 การสนทนากลุ่ม 25 ครั้งในกลุ่มเยาวชนอายุ 10-24 ปี (n=293) ในการศึกษาโดย UNESCO 2020a

เยาวชนมีความกังวลเกี่ยวกับข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคลในขณะที่เข้าถึงข้อมูลจากสื่อออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับตัวอย่างจากงานวิจัยของ Gabarron et al. (2017) ที่ชี้ว่าเยาวชนชาวดิจิทัลโดยกำเนิดมีความกังวลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางออนไลน์และร่อยรอยบนโลกดิจิทัลของตัวเอง ดังนั้นแหล่งข้อมูลเพศวิถีที่เชื่อมโยงกับร่อยรอยบนโลกดิจิทัลหรือสื่อสังคมของเยาวชนอาจส่งผลให้การเข้าถึงและผลสัมฤทธิ์ของสื่อดังกล่าวมีความยากขึ้นไปอีกนอกจากนี้ เยาวชนจากชุมชนออนไลน์ยังมีความกังวลเกี่ยวกับการแพร่กระจายข้อมูลอันเป็นเท็จบนโลกออนไลน์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของข้อมูลออนไลน์ว่าอาจจะเป็นได้ทั้งข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น อีกทั้งเนื้อหาอาจมีการละเมิดสิทธิของผู้อื่นก็ได้ ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของ Jolly et al. (2020) ชี้ว่าเพศวิถีศึกษาทางออนไลน์นั้นมีความหลากหลายมาก และไม่มีมาตรฐานของเนื้อหาอย่างชัดเจน นั้นย่อมหมายความว่าสื่อดิจิทัลอาจให้ทั้งข้อมูลที่ต้องการและเป็นเท็จ ในประเด็นนี้ งานวิจัยของ UNESCO (2020b) ชี้ว่าหากไม่มีการควบคุมความถูกต้องของข้อมูลเพศวิถีอาจทำให้เยาวชนเสี่ยงต่อการรับข้อมูลที่เป็นอันตรายได้

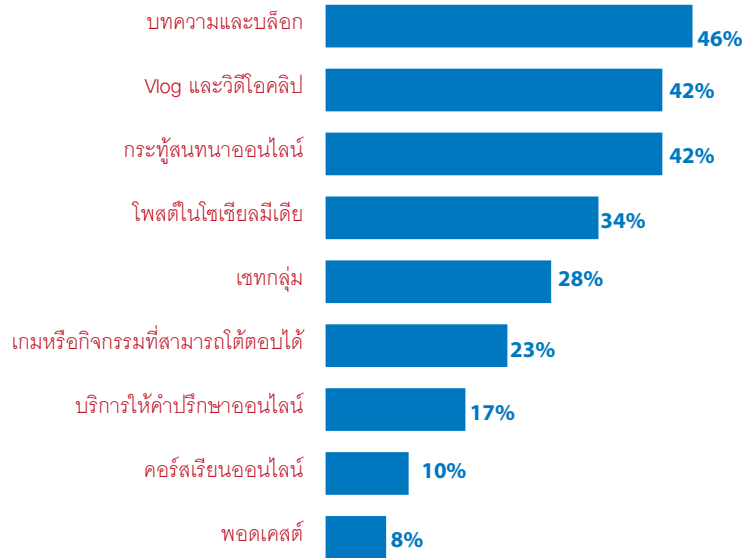
เยาวชนจากชุมชนออนไลน์แสดงความกังวลว่าตนเองอาจตกเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศหรือการกลั่นแกล้งรังแกทางไซเบอร์ได้โดยประมาณ 1 ใน 3 รู้สึกกังวลกับการกลั่นแกล้งรังแกในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์

Q14. โปรดเลือกที่ตรงกับความคิดของน้อง ๆ มีสุด

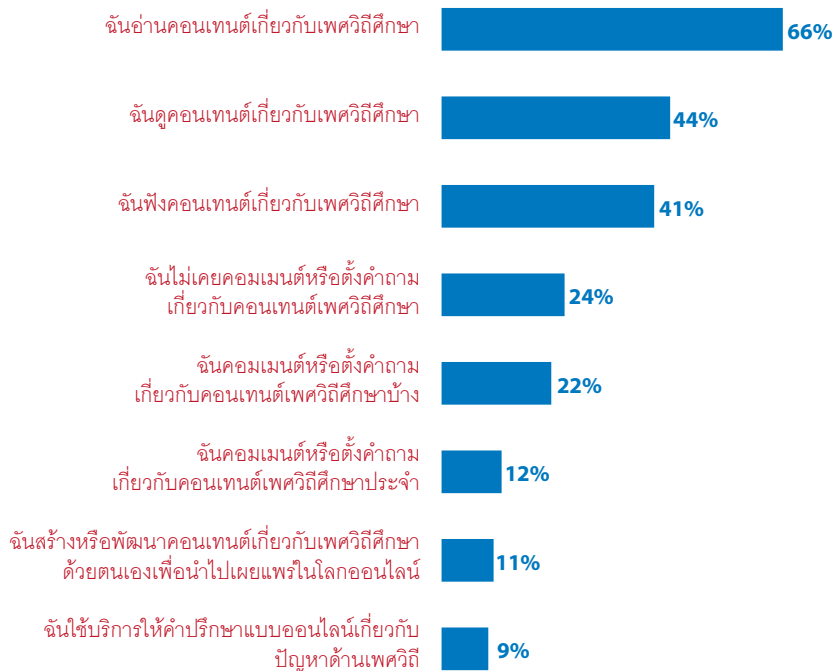
กล่องข้อความ 12: (YS) ทักษะของเยาวชนต่อข้อมูลเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัล (n=471)

Q9. น้อง ๆ ชอบเรียนรู้เกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาจากสื่อรูปแบบใด โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

กล่องข้อความ 13: (YS) รูปแบบสื่อดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีศึกษาที่เยาวชนชื่นชอบ (n=471)

Q12. ข้อใดต่อไปนี้อธิบายถึงการใช้พื้นที่ดิจิทัลในหัวข้อเพศวิถีของน้อง ๆ โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

กล่องข้อความ 14: (YS) รูปแบบการใช้พื้นที่ดิจิทัลสำหรับข้อมูลเพศวิถีศึกษาของเยาวชน (n=471)

เนื้อหาที่เยาวชนเข้าถึงบนพื้นที่ดิจิทัล?³¹

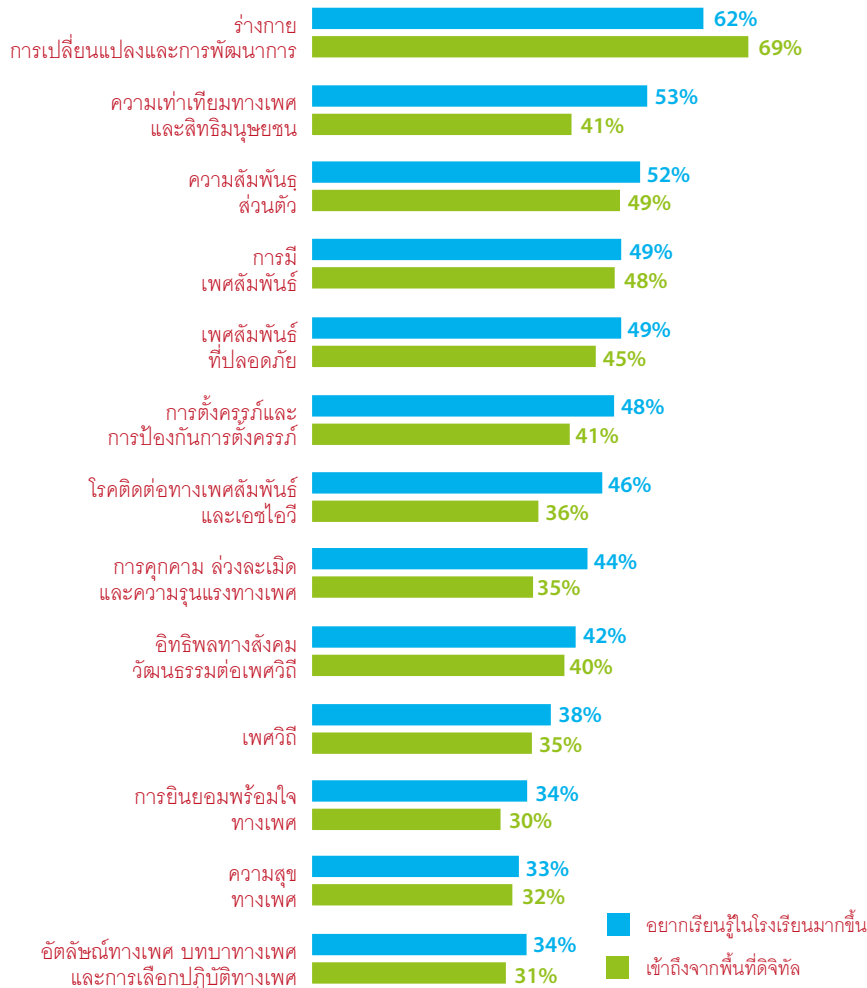
เยาวชนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับร่างกายของมนุษย์และพัฒนาการจากแหล่งออนไลน์มากที่สุด (69%) ซึ่งเป็นหัวข้อที่เยาวชนต้องการเรียนรู้จากชั้นเรียนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนมากที่สุดอีกด้วย (62%) โดยเยาวชนชายรักต่างเพศ (74%) มีแนวโน้มว่าเคยเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับร่างกายของมนุษย์และสรีรวิทยามากกว่าเยาวชนหลากหลายทางเพศ (60%)³²

31 คำถามนี้ถามกับเยาวชนที่รายงานว่ามีการใช้พื้นที่ดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา (n=471)

32 มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

นอกจากหัวข้อที่เยาวชนเข้าถึงบนพื้นที่ดิจิทัลจะสะท้อนความต้องการข้อมูลเพศวิถีของเยาวชนเองแล้ว ยังอาจสะท้อนถึงปริมาณของข้อมูลที่มีอยู่ในแหล่งออนไลน์ด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่เยาวชนจากชุมชนออนไลน์สะท้อนว่า เพศวิถีศึกษาและข้อมูลด้านเพศในประเทศไทย มักเน้นไปที่มิติด้านชีววิทยามาก จึงไม่น่าแปลกใจที่เยาวชน 7 ใน 10 (69%) ในการสำรวจรายงานว่าเคยเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวบนพื้นที่ดิจิทัลด้วย

หัวข้อที่อยากเรียนรู้ในโรงเรียนมากขึ้น และหัวข้อที่เข้าถึงจากพื้นที่ดิจิทัล

กล่องข้อความ 15: (YS) เนื้อหาที่เยาวชนต้องการเรียนรู้มากขึ้นในโรงเรียน (n=600) และเนื้อหาที่มีการสืบค้นบนพื้นที่ดิจิทัล (n=471)

เป็นที่น่าสนใจว่าเยาวชนจำนวนมาก (90%) ในการสำรวจทั่วโลกเมื่อเร็ว ๆ นี้ (UNESCO 2020a) รายงานว่าสามารถหาข้อมูลเพศวิถีที่เกี่ยวข้องกับตนเองจากแหล่งออนไลน์ได้บางครั้งเท่านั้น ซึ่งสะท้อนว่าในขณะที่ข้อมูลออนไลน์สามารถเข้าถึงได้ง่ายและให้สาระประโยชน์ แต่ก็อาจจะยังไม่ตรงกับความต้องการของเยาวชนสักเท่าไรหรอก

แม้ว่าความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชนจะเป็นหัวข้อที่เยาวชนต้องการเรียนรู้มากเป็นอันดับสองในโรงเรียน (53%) แต่การหาข้อมูลดังกล่าวจากแหล่งออนไลน์กลับเป็นที่นิยมน้อยกว่า (41%) สะท้อนว่าข้อมูลในหัวข้อนี้ที่มีอยู่อาจไม่น่าสนใจ ชวนให้มีส่วนร่วมหรือให้ความบันเทิงมากเพียงพอสำหรับเยาวชน ดังนั้น ควรห้ข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์ในหัวข้อดังกล่าวมากกว่านี้ ตลอดจนหัวข้ออื่น ๆ เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี และความรุนแรง (46% ต้องการเรียนรู้มากขึ้น, ในขณะที่เพียงแค่ 36% เคยเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวจากแหล่งออนไลน์) หรือการคุกคาม ล่วงละเมิด และความรุนแรงทางเพศ (44% ต้องการเรียนรู้มากขึ้น, แต่มีเพียง 35% ที่เคยเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวจากแหล่งออนไลน์)

เยาวชนหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มว่าเคยเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชน (52%) และเพศวิถี (43%) มากกว่าเยาวชนชายรักต่างเพศ (แต่ละหวัข้อคิดเป็น 30% และ 28% ตามลำดับ) ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่น่าแปลกใจเพราะเยาวชนมีแนวโน้มที่จะค้นหาข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวเอง

ความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นเนื้อหาที่มีการสืบค้นทางออนไลน์มากเป็นอันดับสอง (49%) โดยเยาวชนหญิงรักต่างเพศ (51%) และเยาวชนหลากหลายทางเพศ (52%) มีแนวโน้มที่จะสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ส่วนตัวมากกว่าเยาวชนชาย (38%)

ข้อมูลที่ยังสะท้อนว่าเยาวชนที่มีอายุมากกว่า (18-19 ปี) ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยมากถึง 48% เมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่อายุ 16-17 ปี ที่ค้นหาข้อมูลดังกล่าวเพียง 37% ส่วนเยาวชนหญิงรักต่างเพศมีแนวโน้มที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพหากมีความเสี่ยง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี (41%) และการป้องกันการตั้งครรภ์ (48%) มากกว่าเยาวชนชาย (แต่ละหวัข้อคิดเป็น 27% และ 29% ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่าเยาวชนในเขตชนบทมีแนวโน้มที่จะสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวีจากแหล่งออนไลน์ (45%) มากกว่าเยาวชนในเขตเมือง (31%)³³

พื้นที่ดิจิทัลไม่ได้เหมาะกับทุกคน

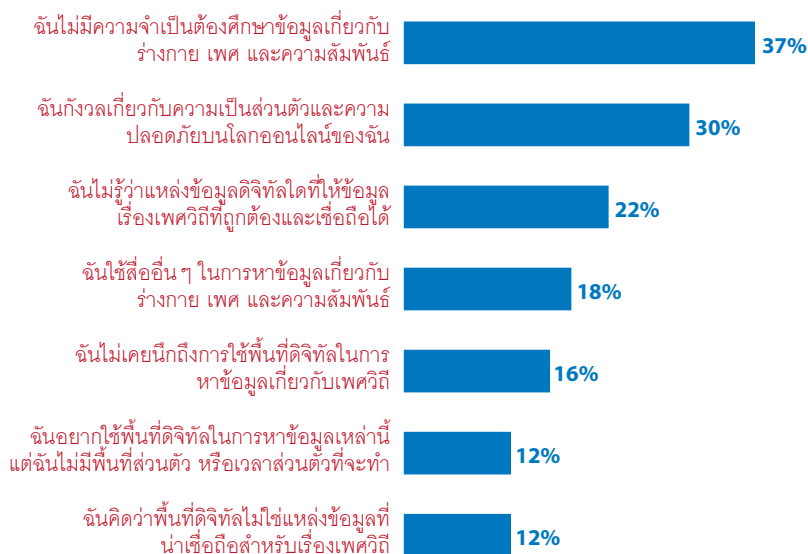
แม้ว่าแหล่งข้อมูลออนไลน์จะช่วยให้เยาวชนค้นหาข้อมูลได้อย่างสบายใจและเป็นส่วนตัว แต่เยาวชนก็ไม่สามารถเข้าถึงความเป็นส่วนตัวออนไลน์ได้ทุกคน เช่น เยาวชนที่ต้องใช้อุปกรณ์ดิจิทัลร่วมกับสมาชิกในครอบครัวมีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลที่ตนต้องการ และก็ไม่ใช่ว่าทุกคนที่สามารถเข้าถึงการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่เสถียรอีกด้วย โดยเฉพาะเยาวชนที่มีความเปราะบาง (UNESCO 2020a) อย่างไรก็ตาม อุปสรรคดังกล่าวไม่ปรากฏชัดในงานวิจัยนี้เนื่องจากการเก็บข้อมูลกับเยาวชนทางออนไลน์เท่านั้น

เยาวชนไม่ได้เชื่อมั่นในข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์ทุกคน โดยเยาวชนที่ใช้สื่อดิจิทัลเพียง 28% เท่านั้นที่เชื่อแหล่งข้อมูลออนไลน์ส่วน 31% คิดว่าพื้นที่ดิจิทัลเป็นแหล่งข้อมูลเพศวิถีที่น่าเชื่อถือ³⁴

เยาวชน 1 ใน 5 (20%) ไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพศวิถีในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา ส่วนจำนวนของเยาวชนในประเทศไทยที่ไม่ใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพศวิถีมีน้อยกว่าเยาวชนในการสำรวจระดับโลกโดย UNESCO (2020a) อย่างเห็นได้ชัด โดย 35% ของเยาวชนไทยในการสำรวจไม่ใช้เนื้อหาเพศวิถีจากแหล่งดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา และครึ่งหนึ่งในจำนวนนั้นกล่าวว่าแหล่งข้อมูลดิจิทัลสำหรับเพศวิถีไม่ใช่แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

เนื่องจากข้อจำกัดของการสำรวจทางออนไลน์ การประเมินสถานการณ์แบบรวดเร็วนี้อาจไม่ครอบคลุมทัศนคติของเยาวชนที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เป็นเหตุให้ไม่สามารถแสดงทัศนคติของตนเองเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีได้

Q4.1 อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้น้อง ๆ ไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี โปรดเลือกทุกข้อที่กับน้อง ๆ

กล่องข้อความ 16: (YS) เหตุผลที่เยาวชนไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัลหาข้อมูลเพศวิถีศึกษา (n=129)

33 มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

34 คำถามนี้ถามกับเยาวชนที่รายงานว่ามีการใช้พื้นที่ดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา (n=471)

เยาวชน 20% ที่ไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัล³⁵ ไม่มีความจำเป็นในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศ (37%) และเป็นที่น่าสนใจว่าเยาวชนชายรักต่างเพศ (65%) มีแนวโน้มที่จะไม่ต้องการข้อมูลมากกว่าเยาวชนหญิงรักต่างเพศ (39%) และเยาวชนหลากหลายทางเพศ (28%) มากกว่าเท่าที่มีอยู่ ซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างในแง่ของความมั่นใจ แม้ว่าความมั่นใจนั้นจะไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และการเก็บข้อมูลจะไม่มีข้อสรุปในเรื่องนี้ก็ตาม

เยาวชนในเขตชนบท (33%) มีแนวโน้มที่จะไม่เคยพิจารณาแหล่งข้อมูลดิจิทัลมากกว่าเยาวชนในเขตเมือง (10%)

มากกว่า 1 ใน 4 ของเยาวชนที่ไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัล (30%) แสดงความกังวลต่อความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล เพศวิถีบนพื้นที่ดิจิทัล

นอกจากนี้ ข้อคิดเห็นจากชุมชนออนไลน์ยังสะท้อนว่า เยาวชนรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นเท็จ, การที่ข้อมูลออนไลน์สามารถแพร่กระจายไปได้อย่างรวดเร็ว, มัลแวร์ และการขาดกฎระเบียบหรือการบังคับใช้กฎหมายกับเนื้อหาที่เป็นอันตราย

ยังมีเยาวชนอีก 22% ที่ไม่แน่ใจในความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลดิจิทัล โดยเยาวชนหญิงรักต่างเพศ (36%) มีแนวโน้มที่จะมีความไม่มั่นใจว่าแหล่งข้อมูลใดมีความถูกต้องมากกว่าเยาวชนชายรักต่างเพศ (2%) และเยาวชนหลากหลายทางเพศ (11%) ส่วนเยาวชนจากชุมชนออนไลน์ระบุว่าแหล่งข้อมูล เช่น เลิฟแอนด์สแตชัน, แฟนเพจของเอคโค และแฟนเพจชิฟเตอร์ สามารถตอบสนองต่อปัญหาหรือข้อสงสัยของตนได้

35 คำถามนี้ถามกับเยาวชนที่รายงานว่ามีการใช้พื้นที่ดิจิทัลในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา (n=129)

ส่วนที่ 3:

พื้นที่ดิจิทัลสำหรับ

ข้อมูลเพศวิถีออนไลน์ในประเทศไทย

พื้นที่ดิจิทัลในปัจจุบัน

เพศวิถีศึกษาทางออนไลน์ได้รับความนิยมในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา (Kasatpibul et al. 2014; UNICEF สำนักงานภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ตะวันออก 2019) เนื่องจากการสอนเพศวิถีศึกษาทางออนไลน์เป็นวิธีที่คุ้มค่าและสามารถขยายผลได้เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีแบบออฟไลน์ (Jolly et al. 2020) ดังที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ พื้นที่ดิจิทัล (65%) เป็นสื่อที่ใช้ในการหาข้อมูลและสอนเพศวิถีศึกษามากที่สุด ตามมาด้วยการเรียนและสื่อการสอนในโรงเรียน (46%) เพราะช่วยให้เยาวชนจำนวนไม่น้อยรู้สึกว่าจะสามารถเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีที่ตนต้องการได้ (41%)

รายงานเชิงลึกเกี่ยวกับการสอนเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลในทวีปเอเชีย (UNESCO, UNFPA, UNICEF, and เลิฟแฟรงก์ 2020) ได้สะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของการสอนเพศวิถีศึกษาทางออนไลน์ในประเทศไทย โดยการเก็บข้อมูลในปี 2561 ช่วยให้เห็นถึงฐานข้อมูลการสอนเพศวิถีศึกษาทางออนไลน์ในประเทศไทย และพบว่ามีสื่อดิจิทัล 19 สื่อที่เน้นวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างน้อยหนึ่งด้านตามแนวปฏิบัติสากลของสหประชาชาติว่าด้วยเนื้อหาการเรียนรู้อันเกี่ยวข้องกับเพศวิถีศึกษา (UN International Technical Guidance Learning domains on sexuality education, Love Frankie [ข้อมูลดิบที่ไม่ได้ตีพิมพ์] 2561)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา การพูดคุยเกี่ยวกับเพศวิถีทางช่องทางออนไลน์ในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะทางสื่อสังคม และสื่อทางเลือกอื่น ๆ อาทิ [The Standard](#) ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ที่เผยแพร่บทความเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ด้วยเนื้อหาที่ถูกต้องทางการแพทย์ และนำเสนอด้วยแง่มุมเชิงบวกด้านเพศอย่างสม่ำเสมอที่เป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนจากชุมชนเมือง

[Spectrum](#) เป็นสื่อสังคมที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถีในประเทศไทยด้วยการเชื่อมโยงเพศสภาวะและเพศวิถีเข้ากับประเด็นอื่น ๆ เป็นแพลตฟอร์มที่สนับสนุนความหลากหลายทางเพศและมุมมองเชิงบวกด้านเพศอย่างชัดเจน โดยการนำเสนอในรูปแบบที่ไม่ตัดสินเชิงคุณค่า ส่วน [Echo](#) เป็นสื่อข่าวและไลฟ์สไตล์ทางเลือกคล้ายกับ Spectrum ที่กำลังได้รับความนิยมในกลุ่มเยาวชน และมีการเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศเป็นประจำ เพื่อให้การพูดคุยเกี่ยวกับกลุ่มคนหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องปกติ

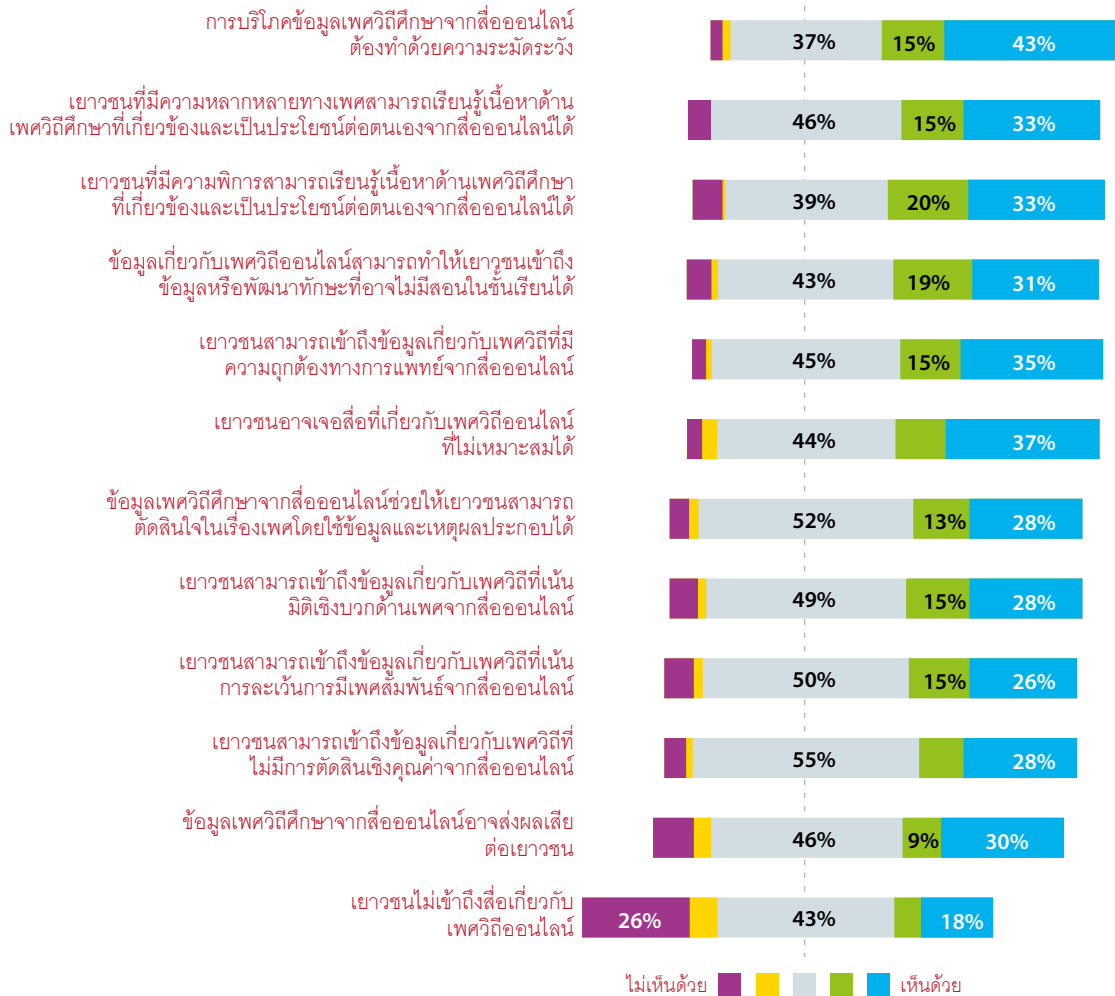
[Little Sis Care](#) เป็นเพจเฟซบุ๊กสำหรับเยาวชนที่มีเพศกำเนิดเป็นหญิง ที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับมุมมองเชิงบวกด้านเพศสำหรับเยาวชนไม่ว่าจะมีอัตลักษณ์ทางเพศแบบใดก็ตาม และเนื้อหาเกี่ยวกับหญิงที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงด้วยกัน ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ไม่สามารถหาได้ตามสื่อกระแสหลักทั่วไปและหลักสูตรเพศวิถีศึกษาในประเทศไทย โดยแพลตฟอร์มเหล่านี้ล้วนมีวัตถุประสงค์เพื่ออุดช่องโหว่ในด้านเนื้อหาเชิงบวกด้านเพศในประเทศไทย

ทักษะของครูต่อการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีของเยาวชน

ในขณะที่เยาวชนโดยทั่วไปชอบข้อมูลเพศวิถีจากแหล่งออนไลน์มากกว่า แต่ครูที่ให้สัมภาษณ์มองว่าการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นดาบสองคม แม้ว่าครูจะตระหนักในข้อดีของแหล่งข้อมูลดังกล่าว แต่ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาที่ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชน โดยเกรงว่าอาจนำไปสู่การตัดสินใจทางเพศที่ไม่ปลอดภัยหรือส่งผลในทางลบได้

โดยทั่วไปแล้วครูในการสำรวจครั้งนี้มีทัศนคติเห็นด้วยกับเพศวิถีศึกษาว่ามีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ข้อมูลที่เป็นแก่นแก่เยาวชนในการตัดสินใจด้วยเหตุผลและข้อมูลรอบด้านได้ (61% เห็นด้วย)

Q17. โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสื่อดิจิทัลที่เยาวชนใช้ในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี

กล่องข้อความ 17: (ES) ทัศนคติของครูต่อการใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพศวิถีของเยาวชน (n=127)

เมื่อพิจารณาข้อมูลเพศวิถีบนพื้นที่ดิจิทัล ผู้ให้ข้อมูลหลักชี้ว่าการเข้าถึงข้อมูลจากแหล่งออนไลน์ได้ดีขึ้นจะช่วยให้เยาวชนสามารถหาคำตอบให้กับตัวเองได้ โดยเฉพาะในกรณีที่เยาวชนอาจไม่กล้าถามครูหรือสมาชิกในครอบครัว พื้นที่ดิจิทัลก็จะช่วยให้ข้อมูลที่เยาวชนไม่ได้รับจากโรงเรียนได้

“นักเรียนที่ไม่เข้าใจหรืออายที่จะถามสามารถถามคำถามที่ต้องการได้ด้วยตัวเอง หากคำตอบที่ได้ถูกต้องก็ไม่มีปัญหาอะไร”

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษา มองว่าความสามารถของเยาวชนในการแยกแยะข้อมูลที่เหมาะสมจากข้อมูลมหาศาลที่มีอยู่นั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งในเรื่องนี้ครูสามารถที่จะเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเลือกสื่อที่เป็นประโยชน์ให้กับเยาวชนได้

**“เราไม่สามารถจำกัดสิ่งที่เยาวชนเข้าถึงได้
ทุกอย่างล้วนเข้าถึงได้หมด แต่เราสามารถ
พัฒนาทักษะในการแยกแยะสื่อที่เหมาะสมได้”**

(เจ้าหน้าที่มูลนิธิแพชทูเฮลท์)

ครูบางส่วนเชื่อว่าหากไม่สามารถห้ามได้ก็ควรมีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลเพชวิจากแหล่งออนไลน์ของเยาวชน เพราะครูคิดว่าเยาวชนอาจไม่สามารถตัดสินใจทางเพศอย่างเหมาะสมได้ การเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศอาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย ผู้ให้ข้อมูลหลักท่านหนึ่งสะท้อนว่าควรมีกฎระเบียบที่เข้มงวดมากขึ้นในการจำกัดการเข้าถึงเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศและเนื้อหาที่ละเอียดอ่อน

**“นักเรียนบางคนอาจไม่สามารถควบคุมความต้องการ
ของตัวเองได้ และไม่รู้ว่าจะทำตัวอย่างไร หรืออาจ
แสดงความก้าวร้าวต่อเพศตรงข้ามหรือนักเรียนคนอื่น ๆ ได้”**

(ครู)

แหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม: ทักษะของครู

ครูส่วนหนึ่งมีทัศนคติที่ชัดเจนต่อแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่เยาวชนควรหรือไม่ควรเข้าถึง โดยมองว่าเยาวชนไม่ควรได้รับอนุญาตให้เข้าถึงสื่อปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศเพราะอาจเป็นอันตรายต่อเยาวชน อีกทั้งยังมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะกับวัย และอาจส่งผลให้เยาวชนลอกเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศที่ “ไม่เหมาะสม” ได้

อย่างไรก็ตาม ครูบางส่วนที่ให้สัมภาษณ์เชื่อว่าการจำกัดการเข้าถึงแหล่งข้อมูลของเยาวชนไม่ได้สำคัญเท่ากับการมีทักษะการคิดวิเคราะห์ในการแสดงออกบนความรับผิดชอบและสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเพชวิได้

เมื่อถามว่าแหล่งข้อมูลแบบใดที่เยาวชนควรเข้าถึงในการหาข้อมูลเพชวิ ทั้งครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาต่างให้ความสำคัญกับแหล่งข้อมูลหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือ เช่น ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข และองค์กรอื่น ๆ ที่ทำงานในประเด็นสุขภาพ กระทรวงศึกษาธิการ มูลนิธิแพชทูเฮลท์ เว็บไซต์ไลฟ์แคร์สเดชั่น และเว็บไซต์ของ สสส. (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) แต่ในทางปฏิบัติ การเข้าถึงแหล่งข้อมูลเหล่านี้ให้มากขึ้นเกิดขึ้นได้ยากมาก

**“ฉันบอกให้นักเรียนหาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือ
เช่น เว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการ
หรือเว็บไซต์ของภาครัฐ เช่น กระทรวงสาธารณสุข
เพราะแหล่งข้อมูลเหล่านี้มีความน่าเชื่อถือ”**

(ครู)

**“คิดว่าไม่น่ามีอะไร เราควรเปิดกว้างให้เยาวชน
เข้าถึงทุกอย่าง สิ่งสำคัญคือทักษะการคิดวิเคราะห์”**

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

ส่วนที่ 4:

สื่อดิจิทัลและการศึกษาในระบบ

พื้นที่ดิจิทัลสำหรับเพชวดีศึกษาและการศึกษาในระบบ

งานวิจัยโดย Chen (2017, อ้างถึงใน Jolly et al. 2020) พบว่าเพชวดีศึกษาออนไลน์ช่วยอุดช่องโหว่ของหลักสูตรเพชวดีศึกษาในการศึกษาในระบบ โดยเฉพาะในกรณีที่ขาดครูที่ได้รับการฝึกอบรมในด้านนี้เป็นการเฉพาะหรือไม่มีครูที่เต็มใจสอนวิชานี้ ดังนั้นแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่มีความเป็นส่วนตัวจึงช่วยให้เยาวชนสามารถหาคำตอบที่ต้องการรู้ได้มากขึ้น (UNESCO 2020b) เนื่องจากไม่ต้องผ่านคนกลาง (ผู้ใหญ่) ทำให้การเข้าถึงเนื้อหาที่มีความน่าสนใจสำหรับเยาวชนมากขึ้น (UNICEF EAPRO 2019)

ในขณะเดียวกัน การพึ่งพาแหล่งข้อมูลออนไลน์แต่เพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถช่วยให้เยาวชนเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับเพชวดีที่ถูกต้องและเพียงพอได้ เนื่องจากยังคงมีข้อกังวลเกี่ยวกับความถูกต้อง ตลอดจนระดับความเชื่อถือในแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่ต่ำกว่าอยู่นั่นเอง และจากที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้ เยาวชนที่เปราะบางอาจเผชิญกับอุปสรรคอื่น ๆ นอกเหนือจากความน่าเชื่อถือของข้อมูล เช่น ในการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตและการขาดทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น (Jolly et al. 2020; UNESCO 2020a)

ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยหลายชิ้นจึงแนะนำการผสมผสานระหว่างเพชวดีศึกษาทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ (เช่น McCarthy et al. 2012; Arnab et al. 2013; Aragão et al. 2018; Briñez et al. 2019) เพื่อช่วยให้เยาวชนสามารถเข้าถึงเนื้อหาเพชวดีศึกษาที่ถูกต้อง เพียงพอ และไม่ตึงเครียดเกินไป เช่น เยาวชนที่ไม่สามารถเข้าถึงโทรศัพท์สมาร์ตโฟนหรือสื่อดิจิทัลควรจะสามารถที่จะเข้าถึงเพชวดีศึกษาจากหลักสูตรในโรงเรียนได้ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรเพชวดีที่ไม่ได้มาตรฐานก็สามารถอุดช่องโหว่ด้านความรู้ด้วยการเข้าถึงหลักสูตรออนไลน์ได้ (Jolly et al. 2020) เป็นต้น

สื่อดิจิทัลและการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การเรียนรู้แบบผสมผสานคือการบูรณาการการเรียนรู้ออนไลน์ ด้วยการผนวกการเรียนรู้และสื่อการสอนออนไลน์เข้ากับการเรียนในชั้นเรียน โดยทั่วไปแล้ว ครูที่ให้สัมภาษณ์ชอบใช้เครื่องมือและสื่อดิจิทัลในชั้นเรียน ครู (50%) ในการสำรวจนี้เคยใช้วิธีการสอนและการเรียนรู้แบบผสมผสาน และครู 37% เคยได้รับการอบรมในวิธีดังกล่าว ซึ่งสำหรับวิธีนี้ สื่อมีประโยชน์ในการช่วยให้ครูเตรียมแผนการสอนและทำการสอนเนื้อหาบางส่วนโดยใช้สื่อการเรียนที่น่าสนใจได้

ทั้งครูและนักเรียนต่างรู้สึก่วิธีดังกล่าวสามารถช่วยเพิ่มประสบการณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเยาวชนได้ สื่อดิจิทัลช่วยทำให้ชั้นเรียนน่าสนใจและน่าตื่นตาตื่นใจมากขึ้น ทำให้การเรียนรู้อย่างชอบเขตจากหนังสือไปยังสื่อการเรียนที่เร้าใจจำกัด เช่น คลิปวิดีโอ, ดนตรี, บทความออนไลน์ และสื่อสังคม รวมทั้งสื่อแบบปฏิสัมพันธ์ที่สามารถโต้ตอบได้ เช่น โปรแกรม Kahoot สามารถช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมโดยการโต้ตอบในห้องเรียนได้

จากทัศนคติของทั้งครูและนักเรียนพบว่า วิดีโอเป็นสื่อที่ใช้มากที่สุด เพราะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

“แม้ว่าโรงเรียนของหนูจะไม่มีการใช้เครื่องมือดิจิทัลเท่าไร

แต่ครูก็ใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้ดี

ซึ่ง[ครู]ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น”

(เยาวชนหญิง, อายุ 17 ปี)

**“ปัจจุบันมีแหล่งข้อมูลมากมายที่สามารถนำมาใช้ในชั้นเรียน
เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และช่วยให้นักเรียนจดจ่อกับการเรียนรู้ได้”**

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องมือดิจิทัลในห้องเรียนก็มีอุปสรรคบางประการ ดังที่ได้อธิบายต่อไปนี้

เครื่องมือดิจิทัลและการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วิธีการเรียนการสอนแบบนี้คือการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อหนุนเสริมการสอน การมีส่วนร่วมของนักเรียน และการแลกเปลี่ยนระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนจากที่ไหนและเวลาใดก็ได้ – โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19

การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 เป็นตัวกระตุ้นที่กดดันให้ครูต้องใช้เทคโนโลยีในการสอนโดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในกลุ่มครูและนักเรียนพบว่า มีการนำเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการสอนมากขึ้น เช่น Microsoft Teams, Google Classroom, Zoom, และแอปพลิเคชัน DSchool ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและชั้นเรียนที่นักเรียนอายุน้อยก็มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งวิธีการดังกล่าวช่วยให้การเรียนการสอนไม่หยุดชะงักแม้จะมีการแพร่ระบาดก็ตาม

**“ครูจะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่เกิดโควิด
ครูกว่า 90% ได้หันมาใช้เครื่องมือเหล่านี้ในการสอน”**

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

**“มีการใช้กูเกิ้ล [เพิ่มมากขึ้น] ใน [ห้องเรียน]
ในการมอบหมายและส่งงานหรือการบ้าน ซึ่งครูประมาณ 90%
รู้วิธีการใช้เครื่องมือนี้ ช่วยให้ประหยัดเวลา
และการเตรียมสื่อที่ต้องใช้กระดาษมากขึ้น”**

(ครู)

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็มีข้อเสียอยู่บ้าง เช่น ทำให้ลดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เป็นต้น การเก็บข้อมูลในกลุ่มครูสะท้อนว่าการใช้สื่อสังคมและแพลตฟอร์มการส่งข้อความที่หลากหลายมีส่วนสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของเยาวชนชายคนหนึ่งที่ว่า

**“การเรียนออนไลน์ช่วงโควิดมีอุปสรรคหลายอย่าง
ถึงผมจะเรียนที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้ แต่เวลาที่นักเรียนมีคำถาม
หรือคอมเมนต์ในห้องเรียนกูเกิ้ลครูก็ไม่ได้ตอบทุกครั้ง”**

(เยาวชนชาย, อายุ 17 ปี)

ความท้าทายในการบูรณาการเครื่องมือดิจิทัลในการสอน³⁶

ความท้าทายหลักในการบูรณาการเครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนสำหรับครูและนักการศึกษาที่ทำการสำรวจคือ การขาดทรัพยากรและงบประมาณสนับสนุนจากโรงเรียน (45%) ตามมาด้วยการขาดความเข้าใจในเทคโนโลยี (38%) จากข้อมูลเชิงคุณภาพในการสำรวจทั้งในกลุ่มครูและนักเรียนพบว่า ครูส่วนใหญ่สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอน แม้ว่าจะมีส่วนน้อยที่ไม่ถนัดในการใช้เทคโนโลยีก็ตาม โดยเฉพาะครูที่อายุมาก

Q15. ในความเห็นของท่าน อะไรคืออุปสรรคสำคัญในการนำเทคโนโลยี เช่น สื่อดิจิทัล มาใช้ในชั้นเรียน โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับท่าน

กล่องข้อความ 18: (ES) ความท้าทายในการบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียน (n=127)

ข้อจำกัดด้านเวลาก็เป็นปัญหาสำคัญสำหรับครู โดยครู 1 ใน 3 (32%) สะท้อนว่าเวลาสำหรับวิชานี้ไม่เพียงพอในการแนะนำเครื่องมือใหม่ ๆ ในชั้นเรียน

ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนหนึ่งสะท้อนว่าไม่ใช่ทุกโรงเรียนที่มีจะเครื่องมือดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดย เฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลมักประสบกับปัญหาการใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นพิเศษ

“การเข้าถึงเทคโนโลยีมีข้อแตกต่างหลายประการ

ในปัจจุบันช่องว่างระหว่างคนที่มีและไม่มีเครื่องมือนั้นกว้างมาก”

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

สำหรับคำถามเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน เยาวชนจากชุมชนออนไลน์ที่ตอบแบบสำรวจแสดงความไม่พอใจเกี่ยวกับสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่ไม่ดี ฮาร์ดแวร์ที่เก่า และปัญหาด้านเทคนิคในห้องเรียน นอกจากนี้การใช้สื่อที่ไม่สอดคล้องกับวัย (เช่น การ์ตูน) อาจทำให้ลดความสนใจของนักเรียนลง แม้ว่าวิธีแบบผสมผสานจะเป็นวิธีที่สามารถนำไปขยายผลมากขึ้น แต่ครูก็สะท้อนว่าต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอนที่มากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบเดิม ส่วนในแง่ของทักษะและความ สามารถของครูในการใช้สื่อดิจิทัลก็ดูเหมือนจะยังเป็นข้อกังวลสำหรับนักเรียนและครูหลายคน

หนึ่งในปัญหาของการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็คือ นักเรียนที่มีข้อจำกัดด้านพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่มีเครื่องมือดิจิทัลหรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เสถียร ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ได้ นอกจากนี้วิชาที่จำเป็นต้องมีการโต้ตอบหรือปฏิสัมพันธ์ทางกายก็ไม่สามารถที่จะใช้วิธีนี้ได้ เช่น การทดลองทางวิทยาศาสตร์ หรือสุขศึกษาและพลศึกษา ด้วยเหตุนี้ เพศวิดิศึกษาซึ่งมักถูกผนวกเข้ากับสุขศึกษาและพลศึกษาจึงแทบไม่มีการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบทางไกลเลย

36 เนื้อหาที่เหลือในบทนี้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ ทั้งสำหรับครูเรียนรู้แบบผสมผสาน และ การศึกษาที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการสื่อสาร เว้นเสียแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

ปัญหาด้านเทคนิคมักจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ตั้งแต่สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่แรงพอ ข้อจำกัดของนักเรียนในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และคอมพิวเตอร์ และทักษะที่ไม่เพียงพอในการใช้เครื่องมือสารสนเทศและการสื่อสารของครู เป็นต้น นอกจากนี้ นักเรียนยังรู้สึกว่าไม่สามารถถามคำถามในการเรียนออนไลน์ได้มากเท่ากับการเรียนในห้องเรียน และทั้งครูและนักเรียนสะท้อนว่าการใช้เทคโนโลยียังทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนลดลง

ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อจำกัดด้านความเข้าใจในเทคโนโลยีเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับครู (38%) โดยครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาที่ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า การเรียนรู้การใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญที่สุดหากครูต้องการที่จะสอน “แบบดิจิทัล”

ครูบางท่านกล่าวว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พยายามที่จะจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือดิจิทัลในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 แต่บางท่านที่ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า การฝึกอบรมดังกล่าวมีให้สำหรับครูที่สอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์เท่านั้น ดังนั้น การสนับสนุนโดยครูสารสนเทศของโรงเรียนจึงจำเป็นในการช่วยให้ครูพัฒนาทักษะในการบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียนได้

“บางครั้งสำหรับครูโดยเฉพาะครูที่อายุมาก

ก็ลำบากที่จะใช้เทคโนโลยี

และจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ”

(ครู)

สำหรับนิยามของคำว่า digital literacy หรือ “ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล” ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาส่วนใหญ่ที่ให้สัมภาษณ์ตอบว่า หมายถึง “ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อช่วยในการเรียนรู้” ซึ่งสะท้อนว่าครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาอาจไม่เข้าใจขอบเขตนิยามของคำ ๆ นี้อย่างชัดเจน การเพิ่มทักษะด้านนี้ให้กับครูจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

“[Digital Literacy] น่าจะหมายถึง

การใช้เทคโนโลยีและสื่อซึ่งรวมถึง

สื่อออนไลน์ในการสอน

(ครู)

นอกจากทักษะทางด้านเทคนิค ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาสะท้อนว่าการคิดเชิงวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความสามารถในการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมก็มีความสำคัญในการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

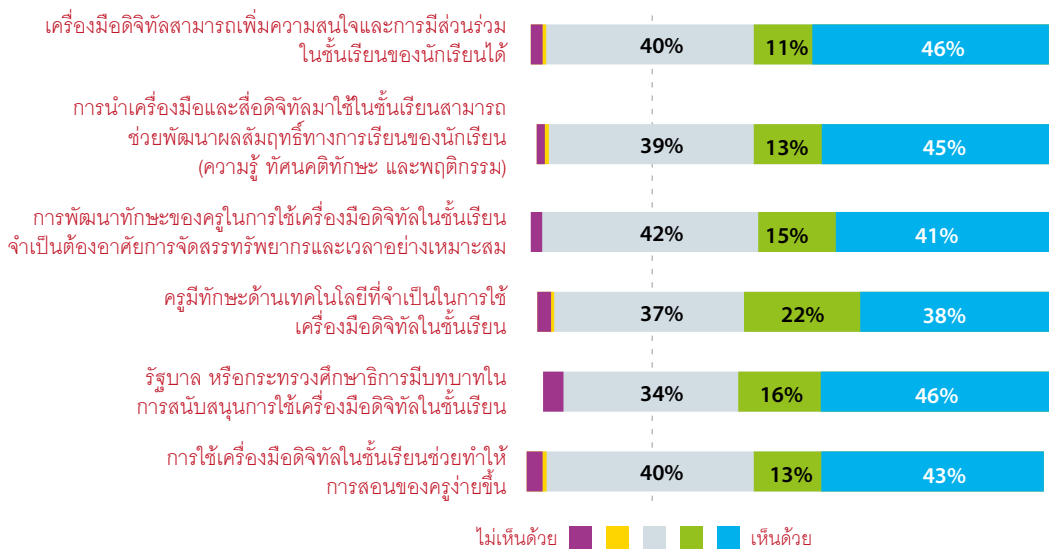
“Digital Literacy” หมายถึงอะไร?

UNESCO (2018) ให้นิยาม digital literacy ว่าหมายถึง “ความสามารถในการเข้าถึง, บริหารจัดการ, เข้าใจ, บูรณาการ, สื่อสาร, ประเมิน และสร้างข้อมูลอย่างปลอดภัยและเหมาะสมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจ้างงาน งานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งรวมถึงความสามารถที่หลากหลาย เช่น การใช้คอมพิวเตอร์, เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, และการใช้สื่อ”

ทัศนคติของครูต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ

โดยทั่วไปแล้ว ครูมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เทคโนโลยีในการศึกษา โดยเกือบครึ่งเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเครื่องมือดิจิทัลช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วม (46%)³⁷ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (45%)³⁸ ได้อีก 43% เห็นด้วย³⁹ กับข้อความที่ว่า “การใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนทำให้การสอนของครูง่ายขึ้น” ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ยังสะท้อนว่าเครื่องมือดิจิทัลช่วยให้บทเรียนมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนที่มีการใช้เครื่องมือประกอบการสอนได้อย่างรวดเร็วมากกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว ครูในการสำรวจสะท้อนว่ากระทรวงศึกษาธิการควรมีบทบาทในการสนับสนุนการใช้เครื่องมือดิจิทัล (62% เห็นด้วย) และปรับปรุงการสรรหาทรัพยากร (58% เห็นด้วย) เพื่อช่วยให้ครูสามารถบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียนได้ดียิ่งขึ้น

Q11. ในปัจจุบัน ครูใช้สื่อและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อประกอบการสอนในชั้นเรียนมากขึ้น โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด ในประเด็นเรื่องการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กล่องข้อความ 19: (ES) ทัศนคติของครูต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ (n=127)

ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาแสดงความกังวลเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน เนื่องจากเครื่องมือเหล่านี้อาจเบี่ยงเบนความสนใจของนักเรียนหรือถูกใช้ในการเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้ แต่ก็เป็นที่น่าแปลกใจว่ามีครูเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่คิดว่านักเรียนไม่ควรใช้เทคโนโลยีในชั้นเรียน โดยให้เหตุผลว่าการใช้เครื่องมือเหล่านี้มากเกินไปอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพของนักเรียน อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการถูกกลั่นแกล้งรังแกทางไซเบอร์ด้วย และครูอีกส่วนหนึ่งยังกังวลว่าการพึ่งพาสื่อมากเกินไปอาจส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

แม้ครูจะมีความเห็นแตกต่างกันว่าควรให้เยาวชนควรเข้าถึงข้อมูลเพศวิจากแหล่งออนไลน์ได้หรือไม่ แต่ครูก็สนับสนุนการใช้สื่อและทรัพยากรดิจิทัลประกอบการสอนเพศวิในชั้นเรียน โดยครูมากกว่า 4 ใน 10 (43%) ต้องการเข้าถึงทรัพยากรดิจิทัลในการเตรียมแผนและการสอนเพศวิในชั้นเรียนมากกว่าที่เป็นอยู่⁴⁰ เนื่องจากทรัพยากรออนไลน์ที่มีอยู่มากมายจะช่วยให้ครูขยายขอบเขตการสอนที่นอกเหนือจากหนังสือเรียนได้อย่างไร้ขีดจำกัด

37 เห็นด้วยกับข้อความนี้ 57%

38 เห็นด้วยกับข้อความนี้ 58%

39 เห็นด้วยกับข้อความนี้ 56%

40 ดู กล่องข้อความ 2

สื่อออนไลน์ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในชั้นเรียน เพิ่มความสนใจในชั้นเรียน และช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น สื่อออนไลน์ยังช่วยลดความรู้สึกลำบากใจของครูในการสอนและพูดคุยเรื่องเพศวิถีกับนักเรียน เพราะครูสามารถใช้สื่อในการสื่อสารกับนักเรียนหรือแนะนำแหล่งข้อมูลที่ต้องการให้นักเรียนได้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้กิจกรรมทำความรู้จักกันหรือกิจกรรมเพื่อเปิดการสนทนาได้

“เครื่องมือดิจิทัลมีประโยชน์สำหรับครู

ที่อาจไม่มีความรู้ อยุ่ หรือลำบากใจในการพูดเรื่องเพศวิถี”

(เจ้าหน้าที่การศึกษา)

ที่สำคัญ ครูต้องการเลือกสื่อที่เหมาะสมในการวางแผนและการสอนเพศวิถีศึกษาในชั้นเรียนได้ เนื่องจากการเลือกสื่อที่เหมาะสมกับหลักสูตรนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมแผนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพลีน ศรีสุขโข และคณะ (2547) และ วลัยยา ธรรมพนิชวัฒน์ และ เบญจมาศ โภพารัตน์มณี (2561) ที่รายงานว่าการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับเพศวิถีศึกษา เช่น กรณีศึกษา หรือ ตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ครูสอนเพศวิถีศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งในประเด็นนี้ครูและเจ้าหน้าที่มูลนิธิแพชทูเฮลท์ที่ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า

“ครูน่าจะมีความเข้าใจในสิ่งเหล่านี้ ก่อนที่จะ

นำเสนอกับนักเรียน โดยปกติตัวครูเองจะศึกษาสิ่งเหล่านี้

ก่อนและดูว่าเหมาะสมกับอายุของนักเรียนมั๊ย เพราะนักเรียน

แต่ละช่วงอายุมีความสามารถไม่เหมือนกัน”

(ครู)

“ข้อมูลที่ครูนำเสนอกับนักเรียนมีปัญหา

ในแง่ของความเกี่ยวข้องกับผู้เรียน

นักเรียนมักจะคิดว่ามันล้าสมัยและไม่เกี่ยวข้องกับพวกเขา”

(เจ้าหน้าที่แพชทูเฮลท์)

อย่างไรก็ตาม ความกังวลในการใช้สื่อดิจิทัลในชั้นเรียนเพศวิถีศึกษายังคงมีอยู่ เช่น ครูคนหนึ่งกังวลว่านักเรียนอาจมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมหลังจากได้เรียนจากสื่อดิจิทัลแล้ว และครูคนอื่น ๆ ตั้งข้อสังเกตว่าครูอาจเลือกสื่อดิจิทัลที่ไม่สอดคล้องกับแนวการสอนเพศวิถีศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งในประเด็นนี้เยาวชนจากชุมชนออนไลน์ได้อธิบายว่า

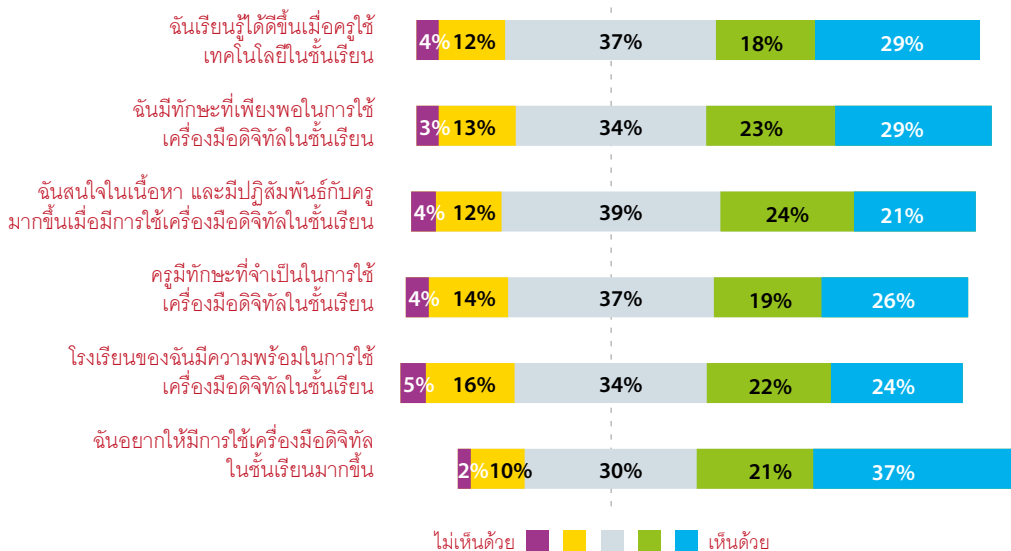
**“ครูเลือกคลิปวิดีโอให้เห็นในชั้นเรียน
 หนูเห็นคลิปเกี่ยวกับกรรมจากการทำแก๊งด้วย
 ถึงหนูจะชอบดูวิดีโอในชั้นเรียน แต่หนูว่า
 การยึดเยียดสังคมที่มีศีลธรรมในเชิงอุดมคติแบบนี้มันบ้าไปแล้ว”**

(เยาวชนหญิง, อายุ 18 ปี)

ทัศนะของนักเรียนต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ

เมื่อมองจากทัศนะของเยาวชนพบว่า เยาวชนชอบใช้เครื่องมือดิจิทัลในการศึกษาในระบบ โดยเกือบ 3 ใน 5 (57%) ต้องการให้มีการใช้เครื่องมือดังกล่าวในหลากหลายวิชามากขึ้น เยาวชนจากชุมชนออนไลน์รู้สึกสนุกกับวิชาที่ใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นพิเศษเพราะช่วยให้ชั้นเรียนมีความน่าสนใจมากกว่าการสอนแบบปกติ นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (47%) เห็นด้วยว่าสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อครูใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน อีกทั้งยังเข้าใจและสนใจชั้นเรียนมากขึ้น (45%) ตลอดจนมองเห็นภาพและขยายขอบเขตการเรียนรู้จากหนังสือเรียนได้มากขึ้น

Q15. ในปัจจุบัน ครูใช้สื่อและเครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนเพื่อช่วยในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของน้อง ๆ ที่สุด ในประเด็นเรื่องการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กล่องข้อความ 20: (YS) ทัศนะของเยาวชนต่อการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน (n=471)

การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการเรียนรู้ทางไกลโดยใช้เครื่องมือดิจิทัลช่วยให้เยาวชนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นส่วนตัวตามเวลาที่สะดวก การบูรณาการการฟังบรรยายและการวัดผลเข้ากับแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น Google Classroom ช่วยให้เยาวชนสามารถติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของตนได้ทันทีและทุกที่ทุกเวลา

แม้ว่าเยาวชน 46% จะคิดว่าโรงเรียนมีความพร้อม⁴¹ ในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสอน แต่ข้อมูลคุณภาพเชิงลึกจากเยาวชนในชุมชนออนไลน์ชี้ว่าทั้งปริมาณและคุณภาพของฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตยังคงเป็นปัญหาที่ทำให้ท้อ ในขณะที่ยัง 60% เห็นด้วยว่าครูมีทักษะเพียงพอในการใช้เครื่องมือดิจิทัล แต่ข้อคิดเห็นจากทั้งครูและเยาวชนสะท้อนว่าการใช้เครื่องมือดังกล่าวอาจสร้างความลำบากให้กับครูที่มีทักษะน้อยกว่า โดยข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าเยาวชนเพียง 45% คิดว่าครูมีทักษะในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ (กล่องข้อความ 20)

41 เยาวชนอายุ 18 และ 19 ปีมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยว่าโรงเรียนมีความพร้อมในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน (22%) มากกว่าเยาวชนที่มีอายุ 16-17 ปี (14%)

การใช้สื่อออนไลน์กับเพศวิถีศึกษาในปัจจุบัน

โดยทั่วไป ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาสนับสนุนการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการเรียนการสอนในชั้นเรียน

โดยปกติแล้ว ครูมีการใช้สื่อดิจิทัลในการสอนเพศวิถีศึกษาในชั้นเรียน (ครู 72% และ เยาวชน 70% ตามลำดับ) ตามมาด้วยการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และการโต้ตอบระหว่างครูและนักเรียนในระหว่างการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจทั้งในกลุ่มเยาวชนและการสำรวจในกลุ่มครู

**“ในวิชาเพศวิถีศึกษา ครูใช้วิดีโอในการสอน
ซึ่งมันดีมากเลยเพราะ [มัน] เข้าใจง่ายมาก”**

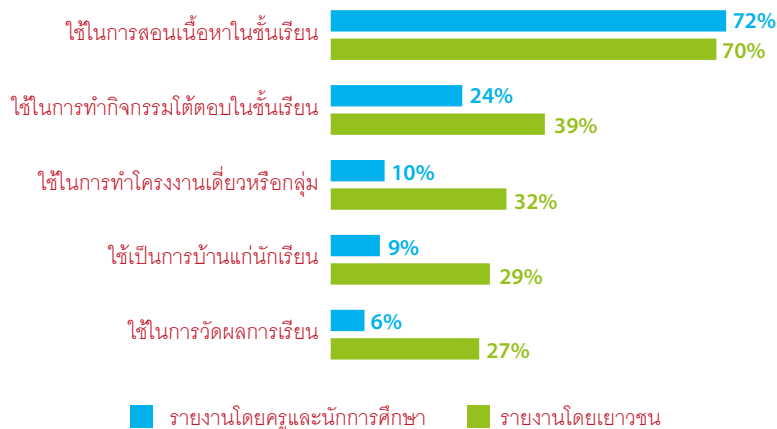
(เยาวชนหลากหลายทางเพศ, อายุ 19 ปี)

**“วิชาพลศึกษาควรมองเห็นภาพมากกว่านี้
จะได้เห็นจริง ๆ ว่ามันเป็นยังไง”**

(เยาวชนชาย, อายุ 18 ปี)

เหตุผลลำดับถัดมาในการใช้สื่อดิจิทัลในชั้นเรียนของครูคือเพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และการโต้ตอบ (ครู 24% และ เยาวชน 39%) ซึ่งอาจเป็นรูปแบบของกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น การอภิปรายกลุ่มหรือการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

การใช้สื่อดิจิทัลของครูในชั้นเรียน

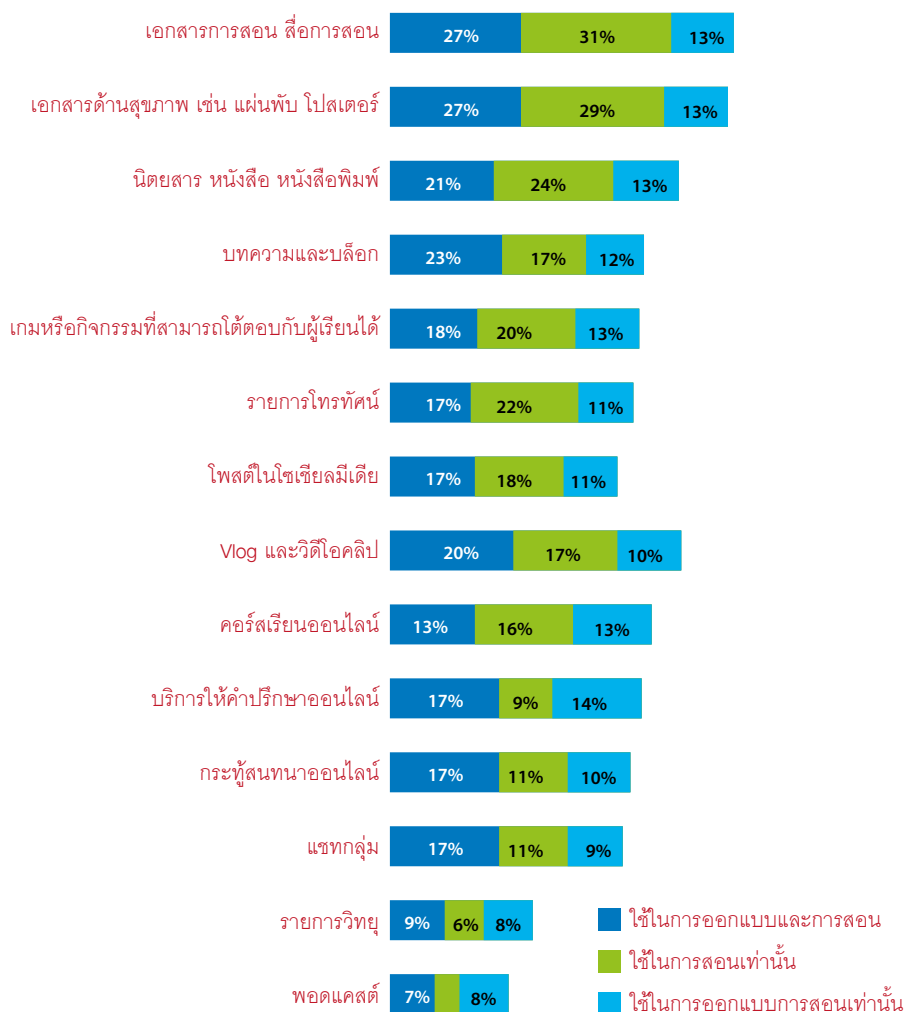

กล่องข้อความ 21: (ES) สื่อดิจิทัลที่ใช้ในชั้นเรียน (จากการรายงานของครู) (n=127)
และ (YS) สื่อดิจิทัลที่ใช้ในชั้นเรียน (จากการรายงานของนักเรียน) (n=471)

ข้อมูลจากการสำรวจและการสัมภาษณ์ชี้ว่า ครูใช้สื่อต่าง ๆ ผสมผสานกันในการออกแบบแผนการสอน และการสอนในชั้นเรียน แต่จากข้อสังเกตของครูที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้ การเข้าใจบทเรียนแบบมองเห็นภาพเป็นข้อได้เปรียบของการใช้เครื่องมือดิจิทัล ครูใช้ไลต์ทศนุปรกรณ์ในการออกแบบแผนการสอนและในการสอนเพศวิศึกษาน้อยกว่าสะท้อนให้เห็นว่าการพึ่งพาสื่อดั้งเดิมยังคงมีมากกว่าสื่อดิจิทัล

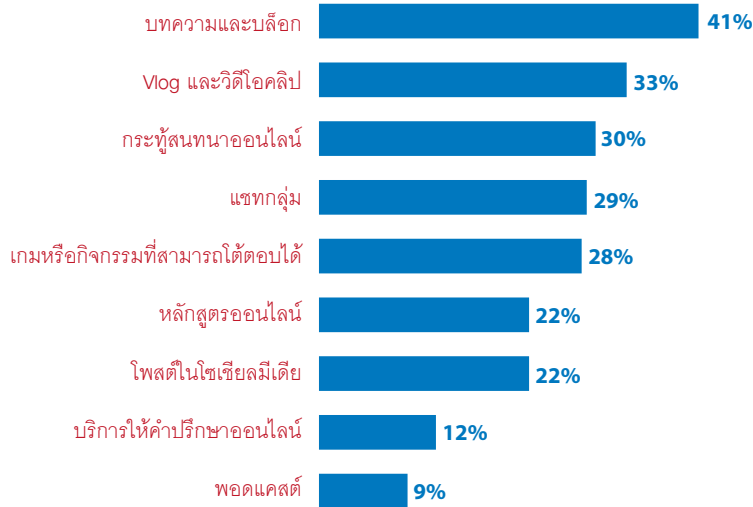
แม้ว่าครู 6 ใน 10 รายงานว่ามีทักษะและความสนใจ (ปานกลาง) ในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน แต่ครูกลับใช้สื่อดิจิทัลในการสอนน้อยกว่าที่รายงาน ครูส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาจากแบบเรียน เช่น สื่อการสอนของโรงเรียน เอกสารด้านสุขภาพ นิตยสาร หนังสือ หรือหนังสือพิมพ์ ตลอดจนบทความหรือบล็อกทั้งสำหรับการออกแบบและการสอนเพศวิศึกษามากกว่า (กล่องข้อความ 22) ซึ่งอาจเป็นเพราะทักษะที่มีต่อสื่อเหล่านี้ ความคุ้นเคยกับรูปแบบของสื่อ และเจตนาของครูที่ต้องการยึดเนื้อหาหลักสูตร นอกจากนี้ยังอาจเป็นเพราะเครื่องมือดิจิทัลที่มีอยู่ไม่เหมาะกับการสอนเพศวิศึกษาด้วย ประการสุดท้าย อาจเป็นเพราะครูประเมินทักษะของตนสูงเกินไปในการตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสอนก็เป็นได้

Q4. ท่านใช้สื่อใดต่อไปในการออกแบบการสอนหรือใช้สอนในวิชาเพศวิศึกษาของท่าน โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับท่าน

กล่องข้อความ 22: (ES) สื่อที่ใช้ในการกำแผนและประกอบการสอนเพศวิศึกษา (n=127)

Q17. ครูที่สอนวิชาเพศวิถีศึกษาของน้อง ๆ ใช้เครื่องมือดิจิทัลในรูปแบบใดต่อไปนี้ในการสอน

กล่องข้อความ 23: (YS) รูปแบบสื่อดิจิทัลที่ใช้ในชั้นเรียน (การรายงานของเยาวชน) (n=471)

แม้กระนั้นก็ตาม การใช้สื่อดิจิทัลในการสอนเพศวิถีศึกษาก็ยังขาดความสมบูรณ์อยู่มาก โดยเยาวชนมากกว่า 1 ใน 10 เล็กน้อย (13%) รายงานว่าไม่เคยเรียนวิชาเพศวิถีที่มีการใช้สื่อดิจิทัลในชั้นเรียนเลย

ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ต่างกันเกี่ยวกับสื่อดิจิทัลที่ครูใช้ในวิชาเพศวิถีศึกษา นักเรียนมีทัศนะว่าโดยมากแล้วครูมักใช้สื่อที่เป็นหนังสือ เช่น บทความและบล็อก (41%), วล็อกและวิดีโอ (33%) และกระตุ้และกระดานสนทนา (30%) ซึ่งสอดคล้องกับ *กล่องข้อความ 22* ที่แสดงให้เห็นว่าครูมักใช้สื่อที่เป็นตัวหนังสือในการทำแผน และการสอนเพศวิถีศึกษา

ส่วนในแง่ของแหล่งข้อมูลและสื่อดิจิทัล (*กล่องข้อความ 24*) ครูรายงานว่าใช้ยูทูปและวิดีโอในการทำแผนและประกอบการสอนมากที่สุด ครูและเจ้าหน้าที่การศึกษากล่าวว่า วิดีโอช่วยให้การสอนเพศวิถีเห็นภาพและเข้าใจง่ายสำหรับนักเรียน

จากการสังเกตของเยาวชน 30% และการรายงานของครูพบว่าครูใช้กระดานสนทนาออนไลน์ค่อนข้างมาก (24% ใช้กระดานสนทนาในการสอนออนไลน์เท่านั้น, 15% ใช้ในการทำแผนการสอนเท่านั้น, และ 20% ใช้สำหรับทั้งสองอย่าง) อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความกังวลว่ากระดานสนทนาออนไลน์อาจมีข้อมูลที่ผิดหรือข้อมูลที่ไม่ถูกต้องทางการแพทย์เนื่องจากเป็นแพลตฟอร์มแบบเปิดนั่นเอง

“กระดานสนทนาไม่มีการสรุปประเด็น ซึ่งความเข้าใจอาจเป็นความเห็นส่วนตัว ดังนั้น ผู้ที่ใช้กระดานสนทนาควรมีทักษะการคิดวิเคราะห์และมีความรู้พื้นฐานเพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลได้”

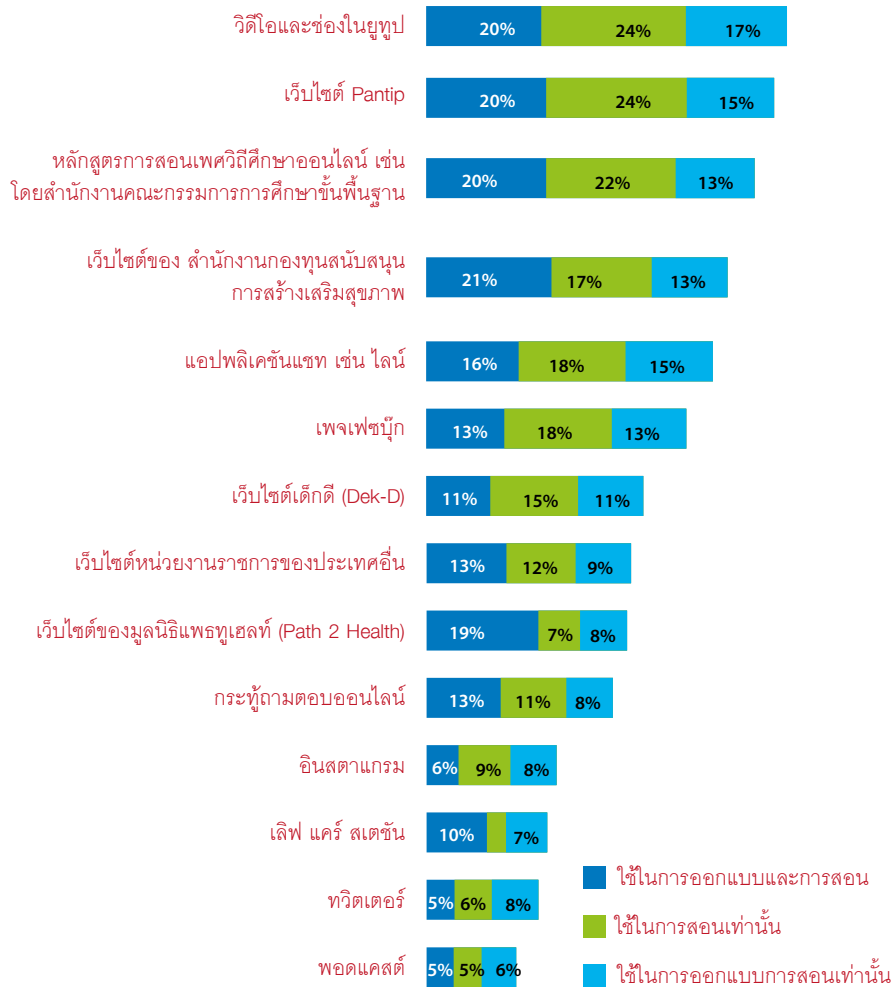
(เจ้าหน้าที่แพรทูลเฮลท์)

ครูรายงานว่าเคยใช้แพลตฟอร์มสำหรับเรียนรู้เกี่ยวกับเพศวิถีออนไลน์ (เช่น แพลตฟอร์มของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ในการทำแผนและการสอนชั้นเรียน (13-22%)⁴²

42 ครู 1 ใน 5 (20%) ใช้แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ทั้งในการทำแผนและการสอน

ส่วนแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือในประเทศ เช่น เว็บเพจของ สสส. หรือ มูลนิธิแพธทูเฮลท์ มีการใช้กันมากโดยครู (19-21% ทั้งสำหรับทำแผนและประกอบการสอน) ซึ่งสะท้อนถึงระดับความมั่นใจที่ครูมีต่อสื่อเหล่านี้

Q5. ท่านใช้สื่อออนไลน์ใดต่อไปนี้ในการออกแบบการสอนหรือประกอบการสอนวิชาเพศศึกษาของท่าน โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับท่าน

กล่องข้อความ 24: (ES) สื่อที่ใช้ในการทำแผนและประกอบการสอนเพศศึกษา (n=127)

ส่วนที่ 5:

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1 ใน 3 ของเยาวชนที่สำรวจไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “เพศวิถีศึกษาที่ได้รับในโรงเรียนนั้นเพียงพอแล้ว” สะท้อนให้เห็นว่าเราไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าสื่อดิจิทัลที่ให้ข้อมูลเพศวิถีเป็นทางเลือกหรือส่วนเสริมที่มีความสำคัญสำหรับเยาวชนในการตัดสินใจเกี่ยวกับเพศวิถีของตนอย่างมีเหตุผลได้ ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ยังแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ดิจิทัลเป็นหนึ่งในแหล่งข้อมูลที่เยาวชนส่วนใหญ่ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลและเพศวิถีศึกษามากที่สุด

ในขณะเดียวกัน ยังคงมีข้อวิจารณ์เกี่ยวกับความถูกต้องของสื่อดิจิทัล และระดับความเชื่อมั่นในข้อมูลออนไลน์ที่น้อยกว่า ซึ่งทั้งครูและเยาวชนต่างมีทัศนคติดังกล่าว การพึ่งพาการสอนเพศวิถีทางออนไลน์แต่เพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาสำหรับเยาวชนได้ เยาวชนที่เข้าถึงยากและเปราะบางอาจเผชิญกับอุปสรรคของการเชื่อมโยงสัญญาณอินเทอร์เน็ตและขาดทักษะความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Jolly et al. 2020; UNESCO 2020a)

งานวิจัยหลายชิ้นแนะนำการผสมผสานเพศวิถีศึกษาทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ในการศึกษาในระบบและนอกระบบ (เช่น McCarthy et al. 2012; Arnab et al. 2013; Aragão et al. 2018; Briñez et al. 2019) เพราะช่วยให้เยาวชนเข้าถึงเพศวิถีศึกษาที่ถูกต้อง, เพียงพอต่อความต้องการ, ไม่ตัดสินเชิงคุณค่า และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้

หนึ่งในวัตถุประสงค์ของการสำรวจนี้คือเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างศักยภาพการศึกษาในระบบและภาคีหลักที่ทำงานในประเด็นเพศวิถีศึกษา สุขภาพ และสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ของเยาวชน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงนวัตกรรมการเรียนการสอนเพศวิถีโดยใช้พื้นที่ดิจิทัล

การประเมินนี้ประกอบด้วยข้อเสนอแนะสำหรับภาคีต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และองค์กรหรือหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนสุขภาพและสุขภาวะของเยาวชน ข้อเสนอแนะส่วนหนึ่งได้มาจากทัศนคติในการประชุมหารือระหว่างผู้แทนจาก UNESCO, UNFPA, UNICEF, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และเว็บไซต์เด็กดี นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมและทีมวิจัยยังได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคตในท้ายบทนี้ด้วยเช่นกัน

ทั้งครูและเยาวชนสะท้อนว่าเวลาในการสอนเพศวิถีศึกษาที่ไม่เพียงพออาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน ดังนั้น **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ควรพิจารณาการกำหนดให้เพศวิถีศึกษาเป็นวิชาเอกเทศ** เพราะจะช่วยเพิ่มความลึกซึ้งของเนื้อหาวิชานี้ได้ นอกจากนี้ ครูและนักเรียนมองว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ที่สามารถโต้ตอบได้ เนื่องจากเป็นวิธีที่นิยมมากกว่าทั้งในกลุ่มของผู้เรียนและผู้สอน นอกจากนี้เพศวิถีศึกษา โรงเรียนควรพิจารณาให้การสนับสนุนด้านอื่น ๆ ที่เยาวชนต้องการ เช่น ข้อมูลเพศวิถี **บริการให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครู และการแนะนำแหล่งข้อมูลเพศวิถีทางออนไลน์** เป็นต้น ทั้งครูและนักเรียนสะท้อนอีกว่าการช่วยให้ครูมีทักษะ **ความรู้ และทัศนคติที่จำเป็นในการสอนและการให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่นักเรียนก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน**

ด้วยการเข้าถึงและศักยภาพของหลักสูตรออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ควรพิจารณาการบูรณาการและจัดให้มีการฝึกอบรมการสอนเพศวิถีในด้านอื่น ๆ ในหลักสูตรออนไลน์ดังกล่าวเพื่อช่วยเสริมทักษะของครูให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและสนับสนุนนักเรียนได้ดีขึ้น เช่น

- การสร้างทักษะเชิงบวกต่อข้อมูลสุขภาพทางเพศและเพศวิถี เช่น มุมมองเชิงบวกด้านเพศหรือการสอนเพศวิถีศึกษาโดยปราศจากการตัดสินเชิงคุณค่า
- การบริหารชั้นเรียนและการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา

- ประเด็นความหลากหลายที่รวมถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ
- ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มทักษะให้ครูสามารถรับมือกับข้อกังวลของนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยบนโลกออนไลน์ได้ดีขึ้น
- ทักษะการบูรณาการเครื่องมือดิจิทัลในการสอน
- ทักษะการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเพชวิศึกษาและการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุยเกี่ยวกับเพชวิทักกับนักเรียน

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานของรัฐควรใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ในการ**ทบทวนและสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักสูตรเพชวิทักศึกษา** ตลอดจนการสอนและรูปแบบการสอนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนให้ดียิ่งขึ้น งานวิจัยนี้พบว่ามิติทางสังคมของเพชวิทักศึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเพชวิทักเป็นสิ่งที่เยาวชนมีความต้องการน้อยกว่า เช่น อัตลักษณ์ทางเพศ บทบาททางเพศ การเลือกปฏิบัติ และการให้ความยินยอมทางเพศ ซึ่งอาจเป็นเพราะเยาวชนยังขาดความตระหนักในมิติเหล่านี้ก็เป็นได้ ดังนั้น การเน้นในมิติเหล่านี้และการปรับปรุงให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของเยาวชนมากขึ้นจะช่วยให้เยาวชนเข้าถึงข้อมูลเพชวิทักที่เพียงพอนอกเหนือจากด้านชีววิทยาและสรีรวิทยาได้

ดังที่ได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ พื้นที่ดิจิทัลช่วยหนุนเสริมเพชวิทักศึกษาในโรงเรียนได้ เช่น **การใช้แหล่งข้อมูลดิจิทัลและสื่อปฏิสัมพันธ์** อาจช่วยให้เยาวชนสนใจในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น การฝึกอบรมการเลือกสื่อดิจิทัลที่เหมาะสมและวิธีการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับครูจึงมีความจำเป็นเพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากข้อมูลเพชวิทักจากแหล่งข้อมูลดิจิทัลที่หลากหลายได้ อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัลยังคงจำกัดในพื้นที่ห่างไกล การมีโครงสร้างดิจิทัลพื้นฐานที่ดีจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลดิจิทัลได้

ความร่วมมือกับแพลตฟอร์มและผู้ให้บริการข้อมูลด้านเพชวิทัก อาจช่วยให้แหล่งข้อมูลดิจิทัลสามารถให้ข้อมูลเพชวิทักที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยเนื้อหาที่มีความถูกต้องและน่าสนใจได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรพิจารณา**ความร่วมมือกับแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ** เนื่องจากบทเรียนจากแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์สามารถช่วยปรับปรุงสื่อการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในอนาคตให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้นสำหรับเยาวชนได้

การสร้างแพลตฟอร์มแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้และให้คำปรึกษาออนไลน์ ที่ผนวกลักษณะเด่นจากองค์กรหรือหน่วยงานที่ทำงานด้านสุขภาพที่น่าเชื่อถือขึ้นมาใหม่เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเพชวิทักศึกษา อาจเป็นอีกหนึ่งทางเลือกหนึ่งที่เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ การทำให้แพลตฟอร์มดังกล่าวสามารถเข้าถึงได้โดยไม่ต้องใช้อินเทอร์เน็ตจะช่วยให้สามารถเข้าถึงได้มากยิ่งขึ้น ที่สำคัญแพลตฟอร์มที่ว่านี้ไม่ควรนำเสนอเนื้อหาที่ซ้ำกับแพลตฟอร์มอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว

การจัดให้มี **“คู่มือ” การบูรณาการแหล่งข้อมูลดิจิทัลในการสอนเพชวิทักศึกษาและรายการแหล่งข้อมูลดิจิทัลที่ครบถ้วน** เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์สำหรับครูในการเตรียมและการสอนเพชวิทักศึกษา ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อกังวลเกี่ยวกับความท้าทายในการเลือกข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับชั้นเรียนให้กับครูได้

ความเข้าใจใน **“ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล”** และประโยชน์ของทักษะดังกล่าวในช่วยให้ครูและเยาวชนปกป้องและเสริมสร้างศักยภาพของตนเองในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดิจิทัลเป็นสิ่งที่ยังคงอยู่ **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม** จึงควรพิจารณาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อช่วยให้ครูและเยาวชนมี**ทักษะความเข้าใจดังกล่าว** ทั้งโดยการฝึกอบรมและการบูรณาการเข้ากับ**หลักสูตร**

องค์กรหรือหน่วยงานที่ทำงานในประเด็นสุขภาพและสุขภาพของเยาวชน เช่น สสส. มูลนิธิแพธทูเฮลท์ เป็นองค์กรที่เป็นที่รู้จักเนื่องจากความเป็นที่ยอมรับในสังคม ทั้งสององค์กรอาจพิจารณา**เพิ่มการมองเห็นสื่อสังคมของตนเอง** และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เป็นมิตร สร้างสรรค์ และให้ความบันเทิงเพื่อดึงดูดเยาวชนในเฟซบุ๊ก, ทวิตเตอร์ และติ๊กต็อก ให้มากขึ้น

การให้คำปรึกษาแบบเป็นความลับหรือบริการให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ ช่วยให้เยาวชนเกิดความรู้สึกสบายใจ ซึ่งอาจเป็นบริการในรูปแบบการตอบกระทู้ในเว็บไซต์พันทิปหรือเด็กดี ห้องสนทนาลับ โปรแกรมตอบแชทอัตโนมัติ เพื่อให้ข้อมูลที่นำเชื่อถือกับเยาวชนโดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนในรูปแบบที่สามารถขยายการเข้าถึงในวงกว้างได้ ส่วนองค์กรที่จัดทำสื่อการเรียนการสอนเพชวิทักที่มีคุณภาพอาจใช้ **SEO** (เครื่องมือทางการตลาดเพื่อทำให้เว็บไซต์ขึ้นหน้าแรกในเครื่องมือค้นหา) เพื่อเพิ่มการเข้าถึงเว็บไซต์ขององค์กรในกลุ่มเยาวชนให้มากขึ้น นอกจากนี้ การ**ซื้อโฆษณาทางสื่อสังคม**เพื่อโปรโมทเนื้อหาที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มการเข้าถึงของเยาวชนได้เช่นกัน

ข้อจำกัดและคำแนะนำสำหรับการวิจัยในอนาคต

เนื่องจากการประเมินสถานการณ์นี้เป็นประเมินแบบรวดเร็ว การเก็บข้อมูลเกือบทั้งหมดเกิดขึ้นในช่องทางออนไลน์ ส่งผลให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของครูและเยาวชนที่อาจไม่มีอินเทอร์เน็ตอย่างจำกัด นอกจากนี้ ด้วยข้อจำกัดของแพลตฟอร์มและความพยายามในการหลีกเลี่ยงความยุ่งยากในการได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง การสำรวจนี้จึงมุ่งไปที่กลุ่มเยาวชนอายุ 16-19 ปีเป็นหลัก งานวิจัยในอนาคตอาจพิจารณาการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนอ้างอิงในระดับประเทศเพื่อช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

แม้การช่วยเหลือของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งต่อแบบสำรวจให้กับครู จะช่วยให้เข้าใจทัศนะของครูและเจ้าหน้าที่การศึกษาเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาและพื้นที่ดิจิทัลในการศึกษาค่อนข้างมากขึ้น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในอนาคตอาจเพิ่มตัวอย่างประชากรให้ครอบคลุมตัวอย่างของครูให้มากขึ้น เช่น ครูในโรงเรียนเอกชน โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนภายใต้สังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนการศึกษานอกระบบ เป็นต้น

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เข้าร่วมในการประชุมหรือท่านหนึ่งน่าจะยังมีความจำเป็นในการเข้าใจทัศนะและพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศวิถีที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาของเยาวชน ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้เครื่องมือช่วยฟังในสื่อสังคมในการสังเกต เพื่อให้ครูเจ้าหน้าที่การศึกษา และผู้ให้บริการสุขภาพสามารถเข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Aragão, J.M.N., Gubert, F.A., Torres, R.A.M., Silva, A.S.R. and Vieira, N.F.C. 2018. The Use of Facebook in Health Education: Perceptions of Adolescent Students. *Revista Brasileira de Enfermagem* [Internet] 71 (2): 265–71. DOI: <http://dx.doi.org/10.1590/0034-7167-2016-0604>
- Arnab, S., Brown, K., Clarke, S., Dunwell, I., Lim, T., Suttie, N., Sandy, L., Hendrix, M., and de Freitas, S. 2013. The Development Approach of a Pedagogically-driven Serious Game to Support Relationship and Sex Education (RSE) within a Classroom Setting. *Computers & Education*, Vol. 69, pp. 15–30. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2013.06.013>
- Asian Pacific Resource & Research Centre for Women (ARROW). 2012. *Reclaiming and Redefining Rights. Thematic Study Series 1: Sexuality and Rights in Asia*. Malaysia, ARROW https://arrow.org.my/wp-content/uploads/2015/04/Reclaiming-Redefining-Rights_-Thematic-Study_Sexuality-and-Rights-in-Asia_2012.pdf
- Briñez, D. K. R., Panqueva, A. H. G., and Flores Hinojos, I. A. 2019. How Should I Teach Sex Education in Middle School? An Action Research Study on an ICT-based Intervention. *The Qualitative Report*, Vol 24 (2), Article 16, pp. 405–28. https://arrow.org.my/wp-content/uploads/2015/04/Reclaiming-Redefining-Rights_-Thematic-Study_Sexuality-and-Rights-in-Asia_2012.pdf
- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์, กรมอนามัย. 2563. *สถิติการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น, ประเทศไทย 2561*. http://rh.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=3311
- Chaiwongroj, C. and Khajornsak B. 2020. Development and Effectiveness Assessment of a Sex Education Learning Unit for Thai Primary Students. *Journal of Health Research*, Vol 34 (3), pp. 183–93 https://arrow.org.my/wp-content/uploads/2015/04/Reclaiming-Redefining-Rights_-Thematic-Study_Sexuality-and-Rights-in-Asia_2012.pdf
- Chatprapa, S., Pumpaibool, T. and Phupong, V. 2015. Knowledge Attitude and Intention of Preventing Unwanted Pregnancy among Female Undergraduate Students in Bangkok, Thailand. *Journal of Health Research*, Vol. 29. <https://doi.org/10.14456/JHR.2015.68>
- Chokprajakchad, M., Rutja P. and Sieving R. E. 2018. Sexual Health Interventions among Early Adolescents: An Integrative Review. *Journal of Health Research*, Vol 32 (6), pp. 467–77 <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JHR-04-2018-0004/full/html>
- สำนักอนามัย, กระทรวงศึกษาธิการ. 2563. *สถานการณ์สุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นและเยาวชน พ.ศ. 2563*. http://rh.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=86.
- การออกแบบระบบนวัตกรรมและภาวะผู้นำ (DISIL) และ UNICEF. 2018. *เทคนิคการออกแบบโดยมีผู้ใช้เป็นศูนย์กลางเป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนา: ออกแบบการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างสร้างสรรค์*. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://www.sexualitytalkthailand.com/>
- Elia, G., Fernandez-Luque, L., Schopf, T. R., Lau, A. Y. S., Armayones, M., Wynn, R and Serrano, J. A. 2017. Impact of Facebook Ads for Sexual Health Promotion Via an Educational Web App: A Case Study. *International Journal of E-Health and Medical Communications*, Vol. 8 (2), pp. 18–32 <https://www.ecdc.europa.eu/sites/portal/files/documents/Impact-of-Facebook-Ads-for-Sexual-Health-Promotion-Via-an-Educational-Web-App-A-Case-Study.pdf>

Fongkaew, W., Settheekul, S., Fongkaew, K. and Surapagdee, N. 2011. Effectiveness of a Youth-Led Educational Program on Sexual and Reproductive Health for Thai Early Adolescents. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, Vol. 15 (2). <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/PRIJNR/article/view/6516>

Fongkaew, W., Cupp P. K., Miller, B. A., Atwood, K. A., Apichat Chamratrithirong, A., Rhucharoenpornpanich, O., Rosati, M. J., Chookhare, W. and Byrnes, H. F. 2012. Do Thai Parents Really Know about the Sexual Risk Taking of Their Children? A Qualitative Study in Bangkok. *Nursing & Health Science*, Vol. 14 (3) 391–97. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3467006/>

รัฐบาลไทย. 2559. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม. 113, ตอน 30 ก, หน้า 1. <http://law.m-society.go.th/law2016/uploads/lawfile/5906c45567a77.pdf>

Jolly, S., Oosterhoff, P., Faith B., Braeken, D. and Shepherd, K. 2020. A Review of the Evidence: Sexuality Education for Young People in Digital Spaces. Background Paper. Available at: <https://hivhealthclearinghouse.unesco.org/library/documents/review-evidence-sexuality-education-young-people-digital-spaces>

Kasatpibal, N., Nongkran, V., Srikantha, W., Fongkaew, W., Natthakarn, S. and Grimes, R.M. 2014. Effects of Internet-Based Instruction on HIV Prevention Knowledge and Practices among Men Who Have Sex with Men. *Nursing & Health Science*, Vol. 16 (4). <https://doi.org/10.1111/nhs.12135>

Kunyanin, S. and Yamarat, K. 2014. Exposure in Sex Education through Mass and Personal Media among Secondary School. *Journal of Health Research*, Vol. 28 (supplement). <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/jhealthres/article/view/94073/73581>

Love Frankie. 2018. *Initiative Mapping for Digital CSE*. (Author's unpublished raw data).

McCarthy, O., Carswell, K., Murray, E., Free, C., Stevenson, F., and Baily, J. V. 2012. What Young People Want From a Sexual Health Website: Design and Development of Sexunzipped. *Journal of Medical Internet Research*, Vol. 14(5): e127 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3467006/>

กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ไม่ปรากฏวันที่. *หลักสูตรการสอนเพศวิถีศึกษา*. [ระบบออนไลน์]. <http://cse-elearning.obec.go.th/dashboard>

Nutchanart, K., Lertpiriyasawat, C. and Klumwijit, K. 2012. Attitude and Concept of AIDS, Sex Education and Life Skills Management Learning for Youth in Academic Institute. *Disease Control Journal*, Vol. 38, (4) https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi7pob218_wAhXR6XMBHd6xBbMQFjABegQIAhAD&url=https%3A%2F%2Fhe01.tci-thaijo.org%2Findex.php%2FDCJ%2Farticle%2Fdownload%2F155352%2F112872%2F&usg=AOvWaw26qLL9yiBoL_JLX1iUGqDB

Pailin, S., Sripunchopong, S., Nansunanon, N., Chuem-chit, M., Zongram, O., Sindhuphak, R. and Dusitsin, N. 2004. Sex Education in Secondary Schools via CD-ROMs in Thailand. *Journal of Health Research*, Vol. 18 (1) https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiRvrHY2M_wAhWLH7cAHeE9DZgQFjAAegQIBBAD&url=https%3A%2F%2Fhe01.tci-thaijo.org%2Findex.php%2Fjhealthres%2Farticle%2Fdownload%2F187708%2F131832%2F&usg=AOvWaw2s311axlcahZ9U17t1HGdn

Sitanan, S., Sindhu, S., Ratinthorn, A. and Viwatwongkasem, C. 2017. Factors Influencing Sexual Behaviours among Thai Adolescents. *Journal of Probability and Statistical Science*, Vol. 25 (3), pp. 171–93 <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jpss/article/view/102395>

Tawima, S., Yoelao, D., Mohan, K. P. and Limkhunthummo, S. 2018. The Relationships between Sexual Risk Behaviours and General Health Risk Behaviours among Unmarried Youth in Thailand. *SAGE Open Medicine* 6 (January): 2050312118813284 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3467006/>

ทินแพธ. 2561. คณะกรรมการวิชาการโครงการพัฒนาการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาแบบ E-Learning โปรแกรมพัฒนาการสอนเพศวิถีศึกษาสำหรับครู. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.teenpath.net/content.asp?ID=21478#.X17mRWgzZPY>

UNESCO. 2018. Global Framework of Reference on Digital Literacy Skills for SDG Indicator 4.4.2. <http://gaml.uis.unesco.org/wp-content/uploads/sites/2/2018/12/ip51-global-framework-reference-digital-literacy-skills-2018-en.pdf>

UNESCO. 2020a. *Information. Support. Connection: How are young people engaging with digital spaces to learn about bodies, sex and relationships?* Background Paper. Available at: <https://hivhealthclearinghouse.unesco.org/library/documents/information-support-connection-how-are-young-people-engaging-digital-spaces-learn>

UNESCO. 2020b. Switched on: Sexuality education in the digital space – Technical Brief. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3467006/>

UNESCO, UNFPA, UNICEF, and Love Frankie. 2020. *Sexuality Education in Digital Spaces in Asia*. Bangkok, UNESCO Bangkok. Available at: <https://bangkok.unesco.org/content/sexuality-education-digital-spaces-asia-insight-report>

UNFPA. 2020. *My Body is My Body, My Life is My Life. Sexual and Reproductive health and rights of young people in Asia and the Pacific. Sexuality Education in Digital Spaces in Asia*. Unpublished.

UNICEF. 2016. *Review of Comprehensive Sexuality Education in Thailand*. Bangkok, UNICEF Thailand. Available at: <https://www.unicef.org/thailand/reports/review-comprehensive-sexuality-education-thailand>

UNICEF. 2019. *The Opportunity for Digital Sexuality Education in East Asia and the Pacific*. Bangkok, UNICEF East Asia and the Pacific Regional Office (EAPRO). Available at: <https://www.unicef.org/eap/reports/opportunity-digital-sexuality-education-east-asia-and-pacific>

UNICEF. 2020. *Formative Evaluation of the Innovative Online Platform 'lovecaresation.com in Thailand*. Funded by UNICEF Country Office (2015-2019). UNICEF Thailand.

Vuttanont, Uraiwan, Trisha Greenhalgh, Mark Griffin, and Petra Boynton. 2006. Smart Boys' and 'sweet Girls'—sex Education Needs in Thai Teenagers: A Mixed-Method Study. *The Lancet*. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(06\)69836-x](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(06)69836-x)

Wanlaya, T. and Olanratmanee, B. 2018. Sex Education for Adolescents in School: A Case Study in Bangkok. *Thai Journal of Nursing Council*, Vol. 33 (3) <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/TJONC/article/view/116063>

Worawan, T., Powwattana, A., Lapvongwatana, P. and Crosby, R. A. 2011. Effectiveness of a Model of Risky Sexual Behaviour Prevention among Adolescent Boys in Thailand. *The Southeast Asian Journal of Tropical Medicine and Public Health*, Vol 42 (3), pp. 726–36 https://www.researchgate.net/publication/51251491_Effectiveness_of_a_model_of_risky_sexual_behavior_prevention_among_adolescent_boys_in_Thailand

ภาคผนวก 1:

วิธีดำเนินการวิจัย⁴³

การประเมินสถานการณ์เรื่องเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลและโอกาสสำหรับการศึกษาในระบบในประเทศไทยใช้วิธีการวิจัยและการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย โดยประกอบไปด้วยขั้นตอนการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ผลทั้งหมดสี่ระยะ และมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ

- 1 ระบุช่องโหว่การมีส่วนร่วมของเยาวชนในวิชาเพศวิถีศึกษาและข้อมูลบนพื้นที่ดิจิทัลที่ยังคงมีอยู่ในประเทศไทย
- 2 สร้างข้อมูลใหม่สำหรับครู นักการศึกษา และเยาวชน
- 3 ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างศักยภาพในภาคการศึกษาในระบบ ภาคที่ขับเคลื่อนประเด็นเพศวิถีศึกษา และสิทธิสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ของเยาวชน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงนวัตกรรมการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาโดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดิจิทัล

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลมีดังต่อไปนี้

- **ระยะที่ 1: การเตรียมการและการทบทวนเอกสาร**
 - กิจกรรม 1.1: การประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเปิดตัวโครงการ
 - กิจกรรม 1.2: การทบทวนเอกสาร
- **ระยะที่ 2: การวิจัยเชิงปริมาณ**
 - กิจกรรม 2.1: การสำรวจทางออนไลน์ (เยาวชน)
 - กิจกรรม 2.2: การสำรวจทางออนไลน์ (ครู)
- **ระยะที่ 3: การวิจัยเชิงคุณภาพ**
 - กิจกรรม 3.1: การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก
 - กิจกรรม 3.2: การสำรวจทางชุมชนออนไลน์

- **ระยะที่ 4: การเขียนรายงาน นำเสนอผล และสรุปข้อเสนอแนะ**

- กิจกรรม 4.1: นำเสนอผลและประชุมระดมความคิดกับ UNESCO
- กิจกรรม 4.2: ร่างรายงานและตรวจสอบเนื้อหา
- กิจกรรม 4.3: นำเสนอรายงานประเมินสถานการณ์ฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 1: การเตรียมการและการทบทวนวรรณกรรม

กิจกรรม 1.1: การประชุมหารือกับผู้ว่าจ้างและเปิดตัวโครงการ

โครงการนี้เริ่มต้นด้วยการประชุมระหว่างทีมวิจัยจากบริษัท เลิฟแพรงก์ และตัวแทนจากยูเนสโก กรุงเทพฯ เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธิดำเนินการวิจัย การบริหารโครงการ รั้งมอบงานวิจัยก่อนหน้านี้ ตอบคำถามจากยูเนสโก และพูดคุยเกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัย

กิจกรรม 1.2: การทบทวนเอกสาร

ด้วยประสบการณ์การทำงานในประเทศไทยในประเด็นสุขภาพทางเพศและสื่อเพศวิถีศึกษาเป็นระยะเวลาหลายปี ทีมวิจัยของ เลิฟแพรงก์ได้สรุปรายการเอกสารหลักเพื่อช่วยให้ทีมวิจัยเข้าใจรายละเอียดข้อค้นพบที่เกี่ยวข้องที่สุดสำหรับคำถามการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าทีมวิจัยจะสามารถต่อยอดจากองค์ความรู้ที่มีอยู่และเชื่อมโยงกับแนวทางการวิจัยที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องในประเทศ ทีมวิจัยต้องการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยของเราก่อนหน้านี้ในหัวข้อ เพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลในทวีปเอเชีย (2018) ที่ได้จัดทำสำหรับ UNESCO/UNFPA/UNICEF และเอกสารหลัก เช่น แนวปฏิบัติสากลทางวิชาการเรื่องเพศวิถีศึกษา, แผนผังหลักสูตรที่จัดทำโดย UNICEF, และงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่ระบุโดยยูเนสโกและทีมวิจัยเอง

ในขั้นตอนนี้ ทีมวิจัยได้จัดทำร่างเครื่องมือเก็บข้อมูล ที่คาดว่าจะใช้รูปแบบการสำรวจเชิงปริมาณและแนวทางสำรวจในชุมชนออนไลน์สำหรับเยาวชน การสำรวจเชิงปริมาณในกลุ่มครู และแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก

ระยะที่ 2: การวิจัยเชิงปริมาณ

กิจกรรม 2.1: การสำรวจทางออนไลน์แบบรวดเร็ว

สำหรับการวิจัยในกลุ่มเยาวชน ทีมวิจัยได้ทำการสำรวจทางออนไลน์กับเยาวชนไทยที่มีอายุในเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน (อย่างน้อย) n=600 คนจากทั่วประเทศ และเก็บข้อมูลประชากรเพื่อประเมินการเข้าถึงเพศวิดิศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลจากโปรไฟล์ เพื่อตอบคำถามว่า: เยาวชนเข้าถึงข้อมูลเพศวิดิออนไลน์จากที่ใด; รู้จักพื้นที่ดังกล่าวได้อย่างไร; แรงจูงใจเบื้องต้นและเหตุผลที่ยังกลับมาใช้พื้นที่ดังกล่าว; ต้องการหาข้อมูลอะไร; ต้องการให้พื้นที่ดังกล่าวมีรูปแบบอย่างไร; และทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระบบที่ใช้แหล่งข้อมูลเหล่านี้ในการสอนทั้งโดยบุคคลและการเรียนรู้ออนไลน์

ทีมวิจัยได้ใช้แพลตฟอร์มที่เหมาะสมในการสำรวจออนไลน์แบบรวดเร็วและไม่เปิดเผยตัวตนที่เรียกว่า Pollfish เพื่อเข้าถึงเยาวชนจากทั่วประเทศ และได้ใช้คำถามคัดกรองบุคคลที่นิยามตัวตนว่าเป็นผู้กลุ่มหลากหลายทางเพศ เพื่อช่วยให้สามารถพิจารณาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมกับเยาวชนกลุ่มคนนี้ได้ โดยรายละเอียดของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมดแบ่งออกเป็นดังนี้

เพศโดยกำเนิด:	ชาย (n=265) หญิง (n=335)
กลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ:	ชาย (n=262) หญิง (n=306) หญิงข้ามเพศ (n=4) ชายข้ามเพศ (n=2) ไม่ระบุเพศ (n=23) นิยามตัวเองเป็นอย่างอื่น (n=3)
อายุ:	16-17 (n=300) 18-19 (n=300)
ภูมิภาค:	กรุงเทพฯ (n=208) นอกเขตกรุงเทพฯ (n=392)

กิจกรรม 2.2: การสำรวจเชิงปริมาณในครู (n=127)

เพื่อความเหมาะสมกับกลุ่มประชากรในการสำรวจ ซึ่งได้แก่ “นักการศึกษาชาวไทย และครูและ/หรือผู้ให้ข้อมูลหลักในกระทรวงศึกษาธิการ” ทีมวิจัยจึงได้พัฒนาแบบสำรวจออนไลน์แบบเจาะจงที่สามารถส่งต่อด้วยความช่วยเหลือของ UNESCO ไปยังกลุ่มเป้าหมายในกระทรวงศึกษาธิการ, นักการศึกษา และครู ซึ่งแบบสอบถามสั้น ๆ นี้สามารถให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ (คำตอบที่เป็นตัวอักษร) ที่นอกเหนือจากข้อมูลเชิงปริมาณได้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาและทำความเข้าใจโอกาสสำหรับครูในการใช้ประโยชน์จากเนื้อหาเพศวิดิศึกษาออนไลน์, แพลตฟอร์ม, และแนวการสอนเพศวิดิในชั้นเรียน ตลอดจนวิธีการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้

การสำรวจนี้ทำบนแพลตฟอร์มที่ผ่านการเข้ารหัสเพื่อความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว (SurveyCTO) โดยการส่งลิงก์ผ่านทางผู้ประสานงานของ UNESCO และกระทรวงศึกษาธิการ

ระยะที่ 3: การวิจัยเชิงคุณภาพ

กิจกรรม 3.1: การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (KIs) (n=12)

ทีมวิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวทั้งหมด c. 12 ท่านกับครู เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแพชทูเฮลท์ที่นำเชื่อถือตามคำแนะนำของ UNESCO โดยทำการนัดหมายสัมภาษณ์แบบยืดหยุ่นเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านมากที่สุด และเพื่อให้สามารถทำการสัมภาษณ์แบบเห็นหน้าหรือผ่านระบบประชุมทางไกลตามความเหมาะสมของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านและข้อจำกัดในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้ การสัมภาษณ์ทั้งหมดเป็นภาษาไทยและบันทึกเสียงเพื่อการถอดเทปโดยคำยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ โดยทีมวิจัยจะทำการลบไฟล์เสียงหลังจบโครงการ

จากนั้นทีมวิจัยได้ทำการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ที่ถอดเทปโดยใช้ซอฟต์แวร์วิเคราะห์เชิงคุณภาพชื่อ nVivo

กิจกรรม 3.2: การสำรวจเชิงคุณภาพทางชุมชนออนไลน์ (n=18)

ทีมวิจัยของเลิฟแพรงก็ได้ทำการสำรวจเชิงคุณภาพในกลุ่มเยาวชนจากชุมชนออนไลน์ (อายุ 16-19 ปี เพื่อหลีกเลี่ยงการสัมภาษณ์เยาวชนที่อายุน้อยจนเกินไป) โดยได้ถามคำถามเกี่ยวกับช่องโหว่ในโรงเรียนชั้นประถมด้วยเพื่อชดเชยการที่ไม่สามารถสัมภาษณ์เยาวชนกลุ่มอายุ 12-15 ปีในงานวิจัยนี้ได้ อีกทั้งเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความยุ่งยากในการขออนุญาตความยินยอมจากผู้ปกครองสำหรับเยาวชนที่อายุไม่ถึงเกณฑ์ในการสัมภาษณ์ด้วย เยาวชนที่ร่วมตอบแบบสอบถามคัดเลือกมาจากกลุ่มเฟซบุ๊กที่มีการพูดคุยเรื่องเพศวิดิในกลุ่มเยาวชน เครือข่ายของมูลนิธิแพชทูเฮลท์ และสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ส่วนการเก็บข้อมูลใช้โปรแกรม Recollective ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มสำหรับการวิจัยในชุมชนออนไลน์โดยเฉพาะ เพื่อทำความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติของเยาวชนต่อเพศวิดิศึกษาและการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการสรรหาผู้เข้าร่วมการวิจัย ทีมวิจัยได้กระจายทั้งบริบทที่อยู่อาศัยและความหลากหลายทางเพศอย่างเท่าเทียมกัน ผู้นำกระบวนการที่มีทักษะในการพูดคุยประเด็นที่ละเอียดอ่อนเป็นผู้ทำหน้าที่นำการสนทนาจากคำตอบของผู้ร่วมสนทนาโดยใช้แพลตฟอร์มชุมชนออนไลน์ ในการสำรวจเชิงคุณภาพในชุมชนออนไลน์นี้ เยาวชนทั้งหมดสามารถทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสร็จในแต่ละวัน

แพลตฟอร์ม Recollective ที่ทีมวิจัยใช้นั้นมีการเข้ารหัสเพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และป้องกันการเข้าถึงโดยสมาชิกในชุมชนออนไลน์คนอื่น ๆ

ระยะที่ 4: การเขียนรายงาน นำเสนอผล และสรุปข้อเสนอแนะ

กิจกรรม 4.1: การนำเสนอผลและประชุมระดมความคิด

หลังจากที่ได้สรุปผลการเก็บข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นแล้ว ตัวแทนจาก UNESCO, UNFPA, UNICEF, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และเว็บไซต์เด็กดี ได้ประชุมกันเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อค้นพบเบื้องต้นพร้อมทั้งกำหนดข้อเสนอแนะร่วมกัน

กิจกรรม 4.2: จัดทำร่างและบทกวางรายงาน

หลังจากนั้น ทีมวิจัยของเลิฟแพรงก็ได้ตรวจสอบสมมติฐานและผลของการสื่อสารโดยละเอียด โดยทำการตรวจสอบแบบสามเส้ากับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ จากระยะที่ 1, 2 และ 3 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบและข้อเสนอแนะในภาพรวมได้ ทีมวิจัยจะส่งร่างรายงานฉบับนี้เพื่อให้ทาง UNESCO ได้ตรวจสอบก่อนสรุปผลฉบับสุดท้าย

กิจกรรม 4.3: รายงานการประเมินสถานการณ์ฉบับสมบูรณ์และการนำเสนอ

ทีมวิจัยจะทำการจัดทำไฟล์นำเสนอเพื่อเสนอข้อค้นพบในเชิงลึกต่อทีมวิจัยและเจ้าหน้าที่ท่านอื่น ๆ ของเลิฟแพรงที่ซึ่งไฟล์นำเสนอนี้สามารถนำไปปรับใช้โดยทีมอื่น ๆ ของยูเนสโกเพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากงานวิจัยนี้ต่อไป

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

ทีมวิจัยปฏิบัติตามหลักการไม่กระทำให้เกิดอันตรายตลอดทั้งกระบวนการอย่างเคร่งครัด และสำหรับเด็กและผู้เข้าร่วมงานวิจัยที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ทุกคนที่อายุต่ำกว่า 20 ปีในงานวิจัยนี้ภายใต้กฎหมายไทย) ทีมวิจัยได้ปฏิบัติตามหลักการตามคำแนะนำของ UNICEF และ ESOMAR ดังต่อไปนี้

- มาตรฐานที่ชัดเจนในการคุ้มครองเด็ก (ตามข้อกำหนดการวิจัยในเด็กของ UNICEF (2018) และมาตรฐาน IASC AAP (2011))
- ระเบียบการให้ความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าวตามรายละเอียดข้างล่างนี้
- ความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับ
- การเคารพผู้เข้าร่วมการวิจัยอย่างสูงสุด

การให้ความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าว

ผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนจะได้รับการอธิบายเกี่ยวกับการให้ความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าวก่อนเข้าร่วมการวิจัย ตามแนวทางการดำเนินการวิจัยของ UNICEF การให้ความยินยอมนี้ประกอบไปด้วย

- ลักษณะและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย รวมถึงรายละเอียดการติดต่อเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติม
- ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยบนพื้นฐานของความสมัครใจและสามารถถอนออกได้ ตลอดจนคำตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย
- การปกป้องความเป็นส่วนตัวในการเก็บและรักษาข้อมูล (ดูข้างล่าง)
- การใช้ข้อมูลในการออกแบบโครงการที่เกี่ยวข้อง
- การให้ความยินยอมในการบันทึกเทปคำตอบในชุมชนออนไลน์ และผู้ให้ข้อมูลหลักเท่าที่จำเป็น
- การอนุมัติให้ใช้ข้อมูลแบบไม่สามารถระบุตัวตนได้ในอนาคต (UNICEF 2015)

นอกจากนี้ จากแนวทางของ ESOMAR ในการเก็บข้อมูลในเด็กและเยาวชน ในกรณีที่มีการเก็บข้อมูลกับเด็กที่อายุต่ำกว่า 16 ปี จะต้องได้รับ “ความยินยอมจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองตามกฎหมายก่อนทำการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมงานวิจัยเสมอ” ในการขอความยินยอม [ทีมวิจัย] ต้องให้ข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยเพื่อให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองสามารถตัดสินใจว่าจะอนุญาตให้เข้าร่วมได้หรือไม่ ข้อมูลดังกล่าวประกอบไปด้วย

- ชื่อและที่อยู่ติดต่อของนักวิจัยและองค์กรที่ดำเนินการวิจัย
- ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการเก็บจากเจ้าของข้อมูล
- คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการปกป้องและการนำข้อมูลไปใช้
- คำอธิบายเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องการขอให้เจ้าของข้อมูลมีส่วนร่วม รวมทั้งประโยชน์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- คำอธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนการให้และตรวจสอบความยินยอม
- ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์สำหรับติดต่อของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเพื่อรับรองการให้ความยินยอม โดยผู้วิจัยควรบันทึกหมายเลขประจำตัวของผู้ใหญ่และความสัมพันธ์กับเจ้าของข้อมูลด้วย (ESOMAR 2018)

การจัดการข้อมูล

ตามแนวทางการวิจัยของเลิฟแพรงและ ESOMAR ข้อมูลทั้งหมดในงานวิจัยจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะใช้เพื่อการวิเคราะห์และรายงานในภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลทั้งหมดจะได้รับการปกป้องโดยเข้ารหัส และสามารถเข้าถึงได้โดยสมาชิกทีมวิจัยที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์และชุมชนออนไลน์ทั้งหมดจะเก็บไว้ในแฟ้มบน Google Drive โดยไม่มีข้อมูลระบุตัวบุคคลที่เชื่อมโยงกับไฟล์ พร้อมรหัสเพื่อป้องกันการเข้าถึง

ภาคผนวก 2:

เครื่องมือเก็บข้อมูล

แบบสำรวจออนไลน์แบบรวดเร็วในกลุ่มเยาวชน

ขอบคุณน้อง ๆ ที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยศึกษาพฤติกรรม ความต้องการ และอุปสรรคของเยาวชน (อายุ 16-19 ปี) เกี่ยวกับการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ในประเทศไทย คำตอบทั้งหมดจะไม่สามารถระบุตัวตนได้ จึงขอความร่วมมือน้อง ๆ ตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง โดยจะใช้เวลาประมาณ 5 นาที และน้อง ๆ สามารถถอนตัวออกจากการตอบแบบสอบถามได้ทุกเมื่อ น้องยินดีที่จะเข้าร่วมงานวิจัยนี้หรือไม่?

- ยินดี
- ไม่ยินดี

หากไม่ยินดี กรุณายุติแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1: เพศวิถีศึกษา

ในส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับ “เพศวิถีศึกษา” ซึ่งในงานวิจัยนี้ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์ที่เข้าถึงได้จากแหล่งข้อมูลที่เป็นทางการ (เช่น หลักสูตรของโรงเรียน) หรือที่ไม่เป็นทางการ (เช่น ครอบครัว เพื่อน และแหล่งข้อมูลออนไลน์)

1 จากข้อความด้านล่าง โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของน้องที่สุด

	ไม่เห็นด้วย ปานกลาง เห็นด้วย				
ฉันสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นทางการสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับเพศวิถีได้	1	2	3	4	5
ฉันคิดว่าเพศวิถีศึกษาที่ฉันเรียนจากโรงเรียนนั้นเพียงพอสำหรับฉัน	1	2	3	4	5
ฉันรู้สึกสบายใจและปลอดภัยในการการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในชั้นเรียน	1	2	3	4	5

	ไม่เห็นด้วย ปานกลาง เห็นด้วย				
ฉันรู้สึกสบายใจและปลอดภัยในการพูดคุยกับผู้ปกครอง หรือญาติสนิทเกี่ยวกับเพศวิถี	1	2	3	4	5
ฉันเชื่อถือข้อมูลเพศวิถีศึกษาจากสื่อออนไลน์	1	2	3	4	5
ฉันคิดว่าฉันมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเพศวิถีศึกษาเป็นอย่างดี	1	2	3	4	5

2 น้อง ๆ อยากเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาเพศวิถีศึกษาจากในโรงเรียนในหัวข้อใดมากขึ้น โปรดเลือกทุกข้อที่อยากเรียน

- ร่างกาย การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ (เช่น อวัยวะสืบพันธุ์ วัยเจริญพันธุ์กลไก การเกิดรอบเดือน การตั้งครรภ์ ฯลฯ)
- ความสัมพันธ์ส่วนตัว (ความสัมพันธ์แบบเพื่อน แบบครอบครัว และแบบคนรัก)
- อิทธิพลทางสังคม วัฒนธรรมต่อเพศวิถี (เช่น ทศนคติของสังคมในเรื่องเพศ ข้อจำกัดด้านวัฒนธรรมต่อพฤติกรรมทางเพศ)
- อัตลักษณ์ทางเพศ บทบาททางเพศ และการเลือกปฏิบัติทางเพศ
- ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชนเพศวิถี
- การยินยอมพร้อมใจทางเพศ
- เพศสัมพันธ์แบบสอดใส่
- ความสุขทางเพศ
- เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
- โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอชไอวี

การตั้งครุฑ และการป้องกันการตั้งครุฑ

การคุกคาม ล่วงละเมิด และความรุนแรงทางเพศ

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

3 น้อง ๆ ใช้แหล่งข้อมูลใดต่อไปนี้ในการเข้าถึงข้อมูลเพศวิถีมากที่สุด โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

- พื้นที่ดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ บล็อก โซเชียลมีเดีย
- ช่องวิดีโอต่าง ๆ แชนทอล์ก ห้องแชท
- แอปพลิเคชันมือถือ พอดแคสต์ ฯลฯ
- เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเร้าอารมณ์/เว็บโป๊
- วิทยุ
- โทรทัศน์
- นิตยสาร หนังสือ หนังสือพิมพ์
- แบบเรียน สื่อการเรียนการสอน
- เอกสารด้านสุขภาพ เช่น แผ่นพับ ไปสเตอร์
- แม่
- พ่อ
- พี่น้อง
- เพื่อน
- ญาติ
- ครู อาจารย์
- หมอมือหรือบุคลากรทางการแพทย์
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

4.1 อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้น้อง ๆ ไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

- ฉันไม่มีความจำเป็นต้องหาข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์
- ฉันใช้สื่ออื่น ๆ ในการหาข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์
- ฉันกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยบนพื้นที่ดิจิทัลของฉัน
- ฉันอยากใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเหล่านี้ แต่ฉันไม่มีพื้นที่ส่วนตัว หรือเวลาส่วนตัว
- ฉันคิดว่าพื้นที่ดิจิทัลไม่ใช่แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือสำหรับเรื่องเพศวิถี
- ฉันไม่เคยนึกถึงการใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี
- ฉันไม่รู้ว่าแหล่งข้อมูลดิจิทัลใดที่ให้ข้อมูลเรื่องเพศวิถีที่ถูกต้องและเชื่อถือได้
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

<ข้ามไปยังส่วนที่ 5: ปิดท้าย >

5 น้อง ๆ ใช้พื้นที่ดิจิทัลต่อไปนี้ในการเข้าถึงข้อมูลด้านเพศวิถีมากน้อยเพียงใด

	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่านั้น	2-3 ครั้งต่อเดือน	เดือนละครั้ง	น้อยกว่าเดือนละครั้ง	ไม่เคย
เว็บไซต์พันทิป	☐	☐	☐	☐	☐
เพจเฟซบุ๊ก	☐	☐	☐	☐	☐
อินสตาแกรม	☐	☐	☐	☐	☐
ทวิตเตอร์	☐	☐	☐	☐	☐
ช่องยูทูป	☐	☐	☐	☐	☐
พอดแคสต์	☐	☐	☐	☐	☐
เด็กดี (เว็บไซต์, เฟซบุ๊ก, ทวิตเตอร์, แอปพลิเคชันมือถือ, ไลน์)	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 2 เพศวิถีศึกษา และพื้นที่ดิจิทัล

4 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา น้อง ๆ ได้ใช้พื้นที่ดิจิทัลในการเข้าถึงข้อมูลด้านเพศวิถีหรือไม่

- ใช่ ฉันเคยใช้หรือกำลังใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์
- ไม่ใช่ ฉันไม่เคยใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์

<ถ้า ใช่ ถาม Q5-Q13>

<ถ้า ไม่ใช่, ถาม Q4.1>

	สัปดาห์ ละครั้ง หรือมาก กว่านั้น	2-3 ครั้งต่อ เดือน	เดือน ละครั้ง	น้อย กว่า เดือน ละครั้ง	ไม่ เคย
เว็บไซต์ สำนักงาน กองทุน สนับสนุนการ สร้างเสริมสุข ภาพ (สสส.)	☐	☐	☐	☐	☐
เว็บไซต์ที่มี เนื้อหาปลูก เร้าอารมณ์/ เว็บโป๊	☐	☐	☐	☐	☐
เว็บไซต์หน่วย งานราชการใน ประเทศไทย เช่น กองโรค เอดส์	☐	☐	☐	☐	☐
เว็บไซต์หน่วย งานราชการ ของต่าง ประเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
เว็บไซต์ สำหรับเฉพาะ กลุ่ม เช่น Adam's Love, Buddystation, TestBKK, Tangerine	☐	☐	☐	☐	☐
การค้นหาใน กูเกิ้ล	☐	☐	☐	☐	☐
ไลฟ์แคสเทชั่น (เว็บไซต์, เฟซบุ๊ก)	☐	☐	☐	☐	☐
แอปพลิเคชัน แชท (เช่น ไลน์)	☐	☐	☐	☐	☐
แอปพลิเคชัน อื่น ๆ (เช่น Teen Club)	☐	☐	☐	☐	☐
กระตุ้ถาม ตอบออนไลน์	☐	☐	☐	☐	☐

	สัปดาห์ ละครั้ง หรือมาก กว่านั้น	2-3 ครั้งต่อ เดือน	เดือน ละครั้ง	น้อย กว่า เดือน ละครั้ง	ไม่ เคย
อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

<หากคำตอบสำหรับ เฟซบุ๊ก, อินสตาแกรม, ทวิตเตอร์, ยูทูบ, พอดแคสต์ หรือ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาปลูกเร้าอารมณ์ คือ ไม่เคย, ให้ถาม 5.1>

5.1 โปรดยกตัวอย่างผู้มีอิทธิพลทางโซเชียลมีเดีย เพจ ช่อง พอดแคสต์ เว็บไซต์เกี่ยวกับเพศวิถีที่น้องติดตามมากที่สุด 3 อันดับแรก (คำถามปลายเปิด)

6 น้อง ๆ รู้จัก พื้นที่ดิจิทัลที่เกี่ยวกับเพศวิถีได้อย่างไร โปรดเลือก ทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

ค้นหาออนไลน์ด้วยคีย์เวิร์ดต่าง ๆ เช่น ในกูเกิ้ล

แนะนำโดยคนรู้จัก

เจอในโซเชียลมีเดีย เช่น “แนะนำสำหรับคุณ”

แนะนำโดยคนไม่รู้จัก

เจอจากสื่อออฟไลน์ก่อน เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ไปสเตอร์ โทรทัศน์

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ไม่มีข้อใดตรงกับฉัน

7 อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้น้อง ๆ ใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูล เพศวิถีศึกษา โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

ไม่มีวิชาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน

อายุหรือไม่กล้าที่จะพูดกับคนในครอบครัว

คนในครอบครัวปฏิเสธที่จะพูดถึงเรื่องนี้

ชอบที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วยตนเอง (เช่น ต้องการความเป็นส่วนตัว)

มีปัญหาเกี่ยวกับเพศวิถีและต้องการหาทางออก

เนื้อหาที่สอนในโรงเรียนไม่เกี่ยวข้องกับฉัน

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ไม่มีข้อใดตรงกับฉัน

ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ

8 น้อง ๆ ชอบเรียนรู้เกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาจากสื่อรูปแบบใด โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

- บทความและบล็อก
- กระดานสนทนาออนไลน์
- แชทกลุ่ม
- วล็อกและวิดีโอคลิป
- เกมหรือกิจกรรมที่สามารถโต้ตอบได้
- โพสต์ดีโนโซเซียลมีเดีย
- พอดแคสต์
- คอร์สเรียนออนไลน์
- บริการให้คำปรึกษาออนไลน์
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

9 น้อง ๆ ชื่นชอบหรือเชื่อมั่นแหล่งข้อมูลเหล่านี้มากเพียงใด โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

	ไม่ชอบและไม่เชื่อมั่น ชอบและเชื่อมั่น				
ผู้มีอิทธิพลทางโซเชียลมีเดีย	1	2	3	4	5
หน่วยงานด้านสุขภาพทางเพศ หรือหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพทางเพศ (เช่น คลินิก นิรนาม มูลนิธิเอ็มพลัส พัลซ์คลินิก แทนเจอร์น คลินิก แพทย์เฮลท์ บางกอกเฮลท์ฮับ)	1	2	3	4	5
กลุ่มเยาวชน	1	2	3	4	5
กลุ่มศาสนา	1	2	3	4	5
ภาครัฐ เช่น สสส. กองโรคเอดส์	1	2	3	4	5

	ไม่ชอบและไม่เชื่อมั่น ชอบและเชื่อมั่น				
หน่วยงานด้านสุขภาพหรือหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพทั่วไป เช่น โรงพยาบาลทั่วไป คลินิกวัยรุ่น	1	2	3	4	5
หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันการศึกษา	1	2	3	4	5
อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

10 เนื้อหาใดต่อไปนี้ที่น้อง ๆ สามารถเข้าถึงจากพื้นที่ดิจิทัลได้ โปรดเลือกทุกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

- ร่างกาย การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางร่างกาย
- ความสัมพันธ์ส่วนตัว รวมถึง ความสัมพันธ์แบบเพื่อน แบบครอบครัว และแบบคนรัก)
- อิทธิพลทางสังคมและวัฒนธรรมต่อเพศวิถี (เช่น ทศนคติเชิงวัฒนธรรมในเรื่องเพศ ข้อจำกัดด้านวัฒนธรรมต่อพฤติกรรมทางเพศ เป็นต้น)
- อัตลักษณ์ทางเพศ บทบาททางเพศ และการเลือกปฏิบัติทางเพศ
- ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชน
- เพศวิถี
- ความยินยอมพร้อมใจทางเพศ
- การมีเพศสัมพันธ์แบบสอดใส่
- ความสุขทางเพศ
- เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
- โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอชไอวี
- การตั้งครรรภ์ และการป้องกันการตั้งครรรภ์
- การคุกคาม ล่วงละเมิด และความรุนแรงทางเพศ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ส่วนที่ 3 สื่อดิจิทัลและชั้นเรียน

14 ในปัจจุบัน ครูใช้สื่อและเครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนเพื่อช่วยในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น โปรดเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของน้อง ๆ ที่สุด ในประเด็นเรื่องการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สื่อดิจิทัลและชั้นเรียน	ไม่เห็นด้วย					ปานกลาง					เห็นด้วย				
ฉันเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อครูใช้เทคโนโลยีในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ฉันมีทักษะที่เพียงพอในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ฉันสนใจในเนื้อหาและมีปฏิสัมพันธ์กับครูมากขึ้นเมื่อมีการใช้ เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ครูมีทักษะที่จำเป็นในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
โรงเรียนของฉันมีความพร้อมในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน เช่น ฮาร์ดแวร์ อินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ฉันอยากให้มีการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนมากขึ้น	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

15 ครูที่สอนวิชาเพศวิถีศึกษาของน้อง ๆ ใช้สื่อดิจิทัลในการสอนอย่างไร โปรดเลือกข้อที่ตรงกับน้อง ๆ

- ใช้ในการสอนเนื้อหาในชั้นเรียน
- ใช้ในการทำกิจกรรมโต้ตอบในชั้นเรียน
- ใช้ในการให้การบ้านแก่นักเรียน
- ใช้ในการทำโครงการเดี่ยวหรือกลุ่ม
- ใช้ในการวัดผลการเรียน หรือการสอบ
- ฉันไม่เคยเรียนเพศวิถีศึกษาที่มีการใช้เครื่องมือดิจิทัลเลย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

<ถ้า Q12 ตอบว่า ไม่เคย, ข้ามไปส่วนที่ 4>

16 ครูที่สอนวิชาเพศวิถีศึกษาของน้อง ๆ ใช้เครื่องมือดิจิทัลในรูปแบบใดต่อไปนี้ในการสอน?

- บทความและบล็อก
- กระทู้สนทนาออนไลน์
- แชทกลุ่ม
- บล็อกและวิดีโอคลิป
- เกมหรือกิจกรรมที่สามารถโต้ตอบได้
- โพสต์ในโซเชียลมีเดีย
- พอดแคสต์
- หลักสูตรออนไลน์
- บริการให้คำปรึกษาออนไลน์
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

17 น้อง ๆ คิดว่าการนำสื่อดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเรียนวิชาเพศวิถีศึกษามีประโยชน์เพียงใด?

- มีประโยชน์อย่างยิ่ง
- มีประโยชน์มาก
- มีประโยชน์ปานกลาง
- มีประโยชน์เล็กน้อย
- ไม่มีประโยชน์เลย
- ฉันไม่เคยเรียนวิชาเพศวิถีศึกษาที่มีการใช้เครื่องมือดิจิทัลเลย

ส่วนที่ 4: ข้อมูลส่วนบุคคล

18 เพศในข้อใดที่ตรงกับตัวน้องมากที่สุด?

- ชาย
- หญิง
- หญิงข้ามเพศ
- ชายข้ามเพศ
- นอน-ไบนารี (หมายถึงไม่ระบุตัวตนเป็นเพศหญิงหรือชาย)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

19 น้อง ๆ รู้สึกดึงดูดทางเพศกับเพศใด?

- เพศตรงข้าม
- เพศเดียวกัน
- ฉันรู้สึกดึงดูดทางเพศทั้งกับชายและหญิง
- ฉันไม่รู้สึกดึงดูดทั้งกับชายและหญิง
- ฉันไม่แน่ใจ
- ฉันต้องการที่จะระบุด้วยตนเอง _____

20 น้อง ๆ จะอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ของน้องอย่างไร?

- โสด แต่เคยมีแฟนหรือคนรักมาก่อน
- โสด และไม่เคยมีแฟนหรือคนรักมาก่อน
- กำลังเดท หรือมีความสัมพันธ์แบบไม่จริงจัง
- มีแฟนหรือคนรัก แต่ยังไม่แต่งงาน
- มีแฟนหรือคนรัก และแต่งงานแล้ว
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

21 น้อง ๆ เป็นผู้มีความพิการหรือไม่?

- ใช่
- ไม่ใช่
- ไม่ยินดีที่จะเปิดเผย

22 น้อง ๆ ใช้เวลาในโลกออนไลน์มากเท่าใดต่อวัน เช่น ใช้โซเชียลมีเดีย ดูหนังออนไลน์ ชมเว็บต่าง ๆ?

- น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง
- มากกว่าครึ่งชั่วโมง แต่ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง
- มากกว่าหนึ่งชั่วโมง แต่ไม่เกินสามชั่วโมง
- มากกว่าสามชั่วโมง แต่ไม่เกินห้าชั่วโมง
- มากกว่าห้าชั่วโมง แต่ไม่เกินแปดชั่วโมง
- มากกว่าแปดชั่วโมงขึ้นไป

23 น้อง ๆ เรียนในระดับชั้นใด?

- มัธยมศึกษาปีที่ 4
- มัธยมศึกษาปีที่ 5
- มัธยมศึกษาปีที่ 6
- ปวช. ปี 1
- ปวช. ปี 2
- ปวช. ปี 3
- ปัจจุบันไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ส่วนที่ 5: จบการทำแบบสอบถาม

คำถามของเราก็มีเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณน้อง ๆ ทุกคนที่ร่วมตอบแบบสอบถามของเรา

แบบสำรวจเชิงคุณภาพสำหรับครู

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยศึกษาพฤติกรรม ความต้องการ และอุปสรรคของเยาวชนและครูเกี่ยวกับการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในประเทศไทย คำตอบทั้งหมดจะไม่สามารถระบุตัวตนได้ จึงขอความร่วมมือในการตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง โดยจะใช้เวลาประมาณ 5 นาที และสามารถถอนตัวออกจากการตอบแบบสอบถามได้ทุกเมื่อ ท่านยินดีที่จะเข้าร่วมงานวิจัยนี้หรือไม่?

ยินดี

ไม่ยินดี

หากไม่ยินดี กรุณายติแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1: การสอนเพศวิถีศึกษาและทัศนคติของเยาวชนต่อการเข้าถึงข้อมูล

ในส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับ “เพศวิถีศึกษา” ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึงข้อมูลที่เข้าถึงได้ผ่านแหล่งข้อมูลที่เป็นทางการ (เช่น หลักสูตรของโรงเรียน) หรือที่ไม่เป็นทางการ (เช่น ครอบครัว เพื่อน และแหล่งข้อมูลออนไลน์) เกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์

1 ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนเพศวิถีศึกษาหรือไม่?

เคย

ไม่เคย

ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

2 ท่านคุ้นเคยกับ แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการเพียงใด?

คุ้นเคย และได้อบรมจากแพลตฟอร์มนี้มาก่อน

คุ้นเคย แต่ไม่เคยอบรมจากแพลตฟอร์มนี้มาก่อน

เคยได้ยินชื่อแต่ไม่คุ้นเคย

ไม่คุ้นเคยและไม่เคยรู้จักมาก่อน

<หากคำถามนี้ตอบ คุ้นเคย, ให้ถามคำถาม 3, หากไม่คุ้นเคยให้ข้ามไปคำถาม 4>

3 ท่านคิดว่าแพลตฟอร์มข้างต้นมีประโยชน์ (หรือไม่มีประโยชน์) ในการช่วยพัฒนาทักษะการสอนเพศวิถีศึกษาของท่านเพียงใด?

มากที่สุด

มาก

ปานกลาง

เล็กน้อย

ไม่มีประโยชน์

4 ท่านใช้สื่อใดต่อไปนี้ในการเตรียมหรือทำแผนการสอนเพศวิถีศึกษาในชั้นเรียน?

	สำหรับทำแผนเท่านั้น	สำหรับสอนเท่านั้น	ทั้งสอง
บทความและบล็อก	☐	☐	☐
กระทู้หรือกระดานสนทนา	☐	☐	☐
กลุ่มแชท	☐	☐	☐
วิดีโอละเมิดลิขสิทธิ์	☐	☐	☐
แบบทดสอบและเกมแบบโต้ตอบได้	☐	☐	☐
โพสต์และโซเชียลมีเดีย	☐	☐	☐
พอดแคสต์	☐	☐	☐
หลักสูตรออนไลน์	☐	☐	☐
บริการให้คำปรึกษาออนไลน์	☐	☐	☐
รายการวิทยุ (ออฟไลน์และออกอากาศ)	☐	☐	☐
รายการโทรทัศน์ (ออฟไลน์และออกอากาศ)	☐	☐	☐
นิตยสาร หนังสือ หรือหนังสือพิมพ์	☐	☐	☐
สื่อและการสอนในโรงเรียน	☐	☐	☐
เอกสารด้านสุขภาพ (เช่น แผ่นพับ ไปสเตอร์ ฯลฯ)	☐	☐	☐
ไม่ใช่ทั้งหมด	☐	☐	☐
อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____			

	ไม่เห็นด้วย	ปานกลาง	เห็นด้วย
ข้าพเจ้าต้องการเข้าถึงสื่อและข้อมูลดิจิทัลสำหรับเตรียมแผนการสอนเพศวิถีศึกษาในชั้นเรียนมากขึ้น	1	2	3 4 5
ข้าพเจ้าตระหนักในความต้องการด้านเพศวิถีศึกษาของเยาวชน (เช่น ข้าพเจ้ารู้ว่าเยาวชนต้องการเรียนรู้อะไร)	1	2	3 4 5
ความเชื่อของข้าพเจ้าส่งผลต่อวิธีการสอนเพศวิถีศึกษาของข้าพเจ้า	1	2	3 4 5

9 หากพิจารณานักเรียนและการสอนเพศวิถีศึกษาในชั้นเรียน ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้หรือไม่

ทักษะต่อเพศวิถีศึกษาในการศึกษาระบบ	ไม่เห็นด้วย	ปานกลาง	เห็นด้วย
นักเรียนได้เรียนเพศวิถีศึกษาที่ถูกต้องทางกายภาพในโรงเรียน	1	2	3 4 5
นักเรียนได้เรียนเพศวิถีศึกษาที่ปราศจากการตัดสินคุณค่าในโรงเรียน	1	2	3 4 5
นักเรียนได้เรียนเพศวิถีศึกษาในมิติเชิงบวกด้านเพศในโรงเรียน	1	2	3 4 5
นักเรียนได้เรียนเพศวิถีศึกษาที่เน้นการงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในโรงเรียน	1	2	3 4 5
นักเรียนหลากหลายทางเพศสามารถเรียนเนื้อหาเพศวิถีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตนเองในโรงเรียน	1	2	3 4 5
เยาวชนที่มีความบกพร่องทางร่างกายสามารถเรียนเนื้อหาเพศวิถีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตนเองในโรงเรียน	1	2	3 4 5

ส่วนที่ 2: ประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน

10 ท่านคิดว่าอะไรคือเครื่องมือดิจิทัลสำหรับการศึกษา? (คำถามปลายเปิด)

11 ในปัจจุบันครูใช้เครื่องมือและสื่อดิจิทัลเพื่อการสอนในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น ในแง่ของการใช้เทคโนโลยีในการสอนโดยทั่วไป ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้หรือไม่

ประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาแบบผสมผสาน	ไม่เห็นด้วย	ปานกลาง	เห็นด้วย
การใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนช่วยเพิ่มประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียน (พุทธิพิสัย, จิตพิสัย, ทักษะพิสัย และพฤติกรรม)	1	2	3 4 5
ทรัพยากรและเวลาต้องมีความเหมาะสมเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาทักษะในการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3 4 5
เครื่องมือดิจิทัลช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้	1	2	3 4 5
การใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนช่วยทำให้งานของครูง่ายขึ้น	1	2	3 4 5
ครูมีทักษะเชิงเทคนิคที่จำเป็นในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3 4 5
รัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการควรมีบทบาทในการส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3 4 5

12 ท่านเคยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบผสมผสาน หรือใช้เทคโนโลยี เช่น เครื่องมือดิจิทัล ในชั้นเรียนหรือไม่?

- เคย
- ไม่เคย
- ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

13 ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการเรียนการสอนเพชวดีศึกษา หรือใช้เทคโนโลยี เช่น เครื่องมือดิจิทัล ในชั้นเรียนหรือไม่?

- เคย
- ไม่เคย
- ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

<หากคำถาม Q14 ตอบ ไม่เคย หรือ ไม่ทราบ, ให้ข้ามไปคำถาม Q16>

หากเคย, การฝึกอบรมดังกล่าวมีชื่ออะไร?
(คำถามปลายเปิด)

14 ท่านเห็นว่าความท้าทายหลักในการบูรณาการเทคโนโลยี เช่น เครื่องมือดิจิทัล ในชั้นเรียนคืออะไร?

- ขาดความเข้าใจในเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอนออนไลน์
- ขาดทรัพยากรหรือการสนับสนุนด้านงบประมาณจากโรงเรียน (เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก จอ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต)
- เวลาในการสอนเพชวดีศึกษาไม่เพียงพอสำหรับการแนะนำเครื่องมือใหม่ในชั้นเรียน
- นักเรียนไม่มีทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพียงพอที่จะมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- การใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนอาจส่งผลให้นักเรียนสนใจในบทเรียนน้อยลง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

15 ท่านต้องการพัฒนาทักษะอื่นใดอีกหรือไม่เพื่อให้ท่านสามารถใช้วิธีการแบบผสมผสานและบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนได้? หากต้องการ โปรดระบุ

(คำถามปลายเปิด)

ส่วนที่ 3: พื้นที่ดิจิทัลสำหรับเพชวดีศึกษา

16 ในแง่ของแหล่งข้อมูลเพชวดีศึกษาดิจิทัลที่เยาวชนสามารถเข้าถึงได้ (แหล่งข้อมูลดิจิทัลในที่นี้หมายถึงแหล่งข้อมูลออนไลน์หรือสื่อดิจิทัล เว็บไซต์ แอปพลิเคชันมือถือ พอดแคสต์ บทความออนไลน์ โมดูลเรียนรู้ออนไลน์ ฯลฯ) ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้หรือไม่เพียงใด

	ไม่เห็นด้วย ปานกลาง เห็นด้วย				
เยาวชนเข้าถึงเพชวดีศึกษาออนไลน์ที่ถูกต้องทางการแพทย์	1	2	3	4	5
เยาวชนเข้าถึงเพชวดีศึกษาออนไลน์ที่ปราศจากการตัดสินเชิงคุณค่า	1	2	3	4	5
เยาวชนเข้าถึงเพชวดีศึกษาออนไลน์ในมิติเชิงบวกในโรงเรียน	1	2	3	4	5
เยาวชนเข้าถึงเพชวดีศึกษาออนไลน์ที่เน้นการงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์	1	2	3	4	5
เพชวดีศึกษาจากแหล่งออนไลน์ต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบ	1	2	3	4	5
เพชวดีศึกษาจากแหล่งออนไลน์อาจส่งผลเชิงลบต่อเยาวชน	1	2	3	4	5
ข้อมูลเพชวดีศึกษาจากแหล่งออนไลน์ช่วยให้เยาวชนตัดสินใจเกี่ยวกับเพชวดีได้	1	2	3	4	5
เยาวชนหลากหลายทางเพศสามารถเรียนรู้เพชวดีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตนเองจากแหล่งออนไลน์	1	2	3	4	5
เยาวชนที่มีความบกพร่องทางร่างกายสามารถเรียนรู้เพชวดีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตนเองจากแหล่งออนไลน์	1	2	3	4	5

	ไม่เห็นด้วย		ปานกลาง		เห็นด้วย	
เยาวชนอาจเจอข้อมูล เพศวิถีศึกษาที่ไม่เหมาะสม ทางออนไลน์ได้	1	2	3	4	5	
เยาวชนไม่ควรเข้าถึงเพศ วิถีศึกษาทางออนไลน์	1	2	3	4	5	
เพศวิถีศึกษาออนไลน์ ช่วยให้เยาวชนเข้าถึง ข้อมูลหรือทักษะที่ไม่มีใน ชั้นเรียนได้	1	2	3	4	5	

ส่วนที่ 4: ข้อมูลประชากร

17 เพศในข้อใดที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด?

- ชาย
- หญิง
- หญิงข้ามเพศ
- ชายข้ามเพศ
- นอน-ไบนารี (หมายถึง
ไม่ระบุตัวตนเป็นเพศหญิงหรือชาย)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

18 ท่านอายุเท่าไร?

- ต่ำกว่า 25
- 25-35
- 36-45
- 46-55
- 56 หรือมากกว่า

19 ท่านสอนในโรงเรียนแบบใด?

- โรงเรียนของรัฐ
- โรงเรียนอาชีวศึกษา
- โรงเรียนเอกชน
- โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
- โรงเรียนนานาชาติ
- อื่น ๆ _____

20 ท่านสอนในระดับชั้นใด?

- ม. 4 / ปวช. ปี 1
- ม. 5 / ปวช. ปี 2
- ม. 6 / ปวช. ปี 3
- ม. 1
- ม. 2
- ม. 3
- อื่น ๆ _____

21 ท่านสอนวิชาอะไร?

- เพศวิถีศึกษา
- พลศึกษา
- วิทยาศาสตร์ (เช่น ชีววิทยา, เคมี,
ฟิสิกส์, คณิตศาสตร์)
- สังคมวิทยา (รวมทั้งวิชาวัฒนธรรมและศาสนา)
- ภาษาไทย
- ภาษาต่างประเทศ (เช่น ภาษาอังกฤษ, ภาษาจีน)
- อื่น ๆ _____

ส่วนที่ 5: จบบการกำแบบสอบถาม

คำถามของเราก็มีเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณท่านที่ร่วมตอบแบบสอบถามของเรา

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

กล่าวต้อนรับและแนะนำตัว

ขอบคุณที่เข้าร่วมการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประเมินสถานการณ์ เพศวิดิศึกษานพื้นที่ดิจิทัลในประเทศไทย

ฉันชื่อ [XXXX], และมาพร้อมกับนักวิเคราะห์การวิจัย [XXXX], เรามาจากบริษัทเลิฟแพรงก์ ซึ่งเป็นบริษัทในกรุงเทพฯ ที่ทำงานด้านการเปลี่ยนแปลงสังคม เราได้รับการว่าจ้างจากยูเนสโกเพื่อดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

เรากำลังทำการสัมภาษณ์พร้อมกับผู้เชี่ยวชาญในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลเพศวิดิและเพศวิดิศึกษาของเยาวชนในการศึกษาในระบบและพื้นที่ดิจิทัล แหล่งเรียนรู้เพศวิดิศึกษาออนไลน์ ตลอดจนการเรียนการสอนและเพศวิดิศึกษาแบบผสมผสานใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์จะนำไปรวมกับข้อมูลอื่น ๆ ที่เก็บในงานวิจัยนี้เพื่อจัดทำรายงานสำหรับยูเนสโก และส่งให้กับภาคีที่ทำงานด้านการศึกษาในประเทศไทย เพื่อพัฒนาโอกาสในการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดิจิทัลสำหรับเพศวิดิศึกษาในโรงเรียน

การสัมภาษณ์นี้เป็นความลับ และข้อมูลหรือคำพูดทั้งหมดจะไม่สามารถระบุตัวตนได้ ดังนั้น ขอให้ตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมา หากคุณสามารถช่วยให้เราเข้าใจได้มากเท่าไร ก็จะช่วยให้เราสะท้อนข้อคิดเห็นของคุณได้อย่างถูกต้องในงานวิจัยนี้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ท่านไม่จำเป็นต้องตอบทุกคำถาม

ทีมวิจัยจะไม่อ้างชื่อของท่านสำหรับคำพูดใด ๆ ทั้งสิ้น และท่านสามารถขอให้งเว้นการอ้างถึงข้อมูลใด ๆ ที่ท่านได้ตอบแล้ว ในรายงานการวิจัยได้ อย่างไรก็ตาม ทีมวิจัยขออนุญาตต่อความเสี่ยงการสัมภาษณ์เพื่อใช้ในเพื่อการวิเคราะห์ ได้หรือไม่?

หากท่านต้องการหยุดการสัมภาษณ์ สามารถบอกเราได้ทุกเมื่อ และท่านจะมีเวลาถามคำถามเมื่อจบการสัมภาษณ์ด้วย

ท่านมีคำถามหรือข้อสงสัยก่อนเริ่มการสัมภาษณ์หรือไม่?

หากไม่มี เราจะเริ่มการสัมภาษณ์กันเลย

ส่วนที่ 1: แนะนำตัว

- 1 ขอให้ท่านบอกเกี่ยวกับองค์กรและบทบาทหน้าที่ของท่าน
- 2 ขอให้ท่านอธิบายเกี่ยวกับหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนและเพศวิดิศึกษาที่ท่านมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด

ส่วนที่ 2: มาตรการในการปรับปรุงเพศวิดิศึกษา

- 3 ตามความเข้าใจของท่าน อะไรคือแนวทางการสอนเพศวิดิศึกษาโดยทั่วไปในประเทศไทยในปัจจุบัน?
- 4 ที่ผ่านมามีมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเพศวิดิศึกษาที่มีคุณภาพการตลอดจนการสนับสนุนครูที่สอนวิชานี้ในประเทศไทย ขอให้ท่านอธิบายตัวอย่างมาตรการที่ท่านทราบ
- 5 ขอให้ท่านอธิบายว่ามาตรการดังกล่าวคืออะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร?
- 6 ท่านคิดเห็นอย่างไรต่อมาตรการดังกล่าว มาตรการดังกล่าวได้ผลหรือไม่?
- 7 (สำหรับเจ้าหน้าที่ สพฐ. และ แพรทยูเอสที) ครูให้การตอบรับแหล่งเรียนรู้ออนไลน์อย่างไร?
- 8 ประสบการณ์และบทเรียนที่ผ่านมามีเกี่ยวกับการพัฒนาและการนำหลักสูตรออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสอนเพศวิดิศึกษาสำหรับครูไปใช้เป็นอย่างไ?
- 9 (สำหรับครู) ท่านเคยได้ยินเกี่ยวกับหลักสูตรเรียนรู้เพศวิดิศึกษาออนไลน์สำหรับครูของ สพฐ. หรือไม่? ท่านมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรอย่างไร?
- 10 ท่านคิดว่าหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จในการช่วยให้ครูมีทักษะและความรู้ในการสอนเพศวิดิศึกษาหรือไม่?

ส่วนที่ 3: เยาวชน เพศวิดิศึกษา และโลกดิจิทัล

ในส่วนนี้ เราจะสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสานและการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับงานวิจัยนี้ เราให้คำนิยามของคำว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานว่า หมายถึงการใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์และแบบต่อหน้าระหว่างครูและนักเรียน ในขณะที่การสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอน เพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียน และการแลกเปลี่ยนระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้เครื่องมือดิจิทัล แหล่งข้อมูลดิจิทัล และข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลในการออกแบบและการสอน ตลอดจนเครื่องมือหรือสื่ออื่น ๆ ที่ไม่ใช่รูปแบบดิจิทัล เช่น วิทยูและโทรทัศน์ เป็นต้น

ท่านคิดว่า ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึงอะไร?

ท่านคิดว่า ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้การใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนประสบความสำเร็จได้อย่างไร?

เราจะเริ่มด้วยคำถามทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือดิจิทัล การเรียนการสอน แบบผสมผสานและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร

ท่านคิดว่าอะไรคือบทบาทของโรงเรียนในประเทศไทย / เอ็นจีโอ / กระทรวงศึกษาธิการ ในการส่งเสริมทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกลุ่มครูและเยาวชน?

ท่านคิดว่ามีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับครูและเยาวชนหรือไม่? การดำเนินการเหล่านั้นคืออะไรและบทเรียนจากการดำเนินการดังกล่าวคืออะไร?

11 ตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 สถาบันการศึกษาในประเทศไทยได้ใช้เครื่องมือและแหล่งข้อมูลดิจิทัลเพื่อช่วยในการสอนนักเรียนมากขึ้น ในแง่ของการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาโดยทั่วไป...

- a ท่านคิดเห็นอย่างไรต่อการเปลี่ยนผ่านระหว่างวิธีการสอนแบบเดิมและวิธีแบบผสมผสานและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร? ท่านคิดว่าโรงเรียนไทยรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างไร?
- b ท่านมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิธีการข้างต้นอย่างไร?
- c อะไรคือบทเรียนของท่านจากการใช้วิธีแบบผสมผสาน/ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและอุปกรณ์ดิจิทัลในชั้นเรียน?
- d โดยทั่วไป ท่านคิดว่าครูสะดวกใจในการใช้หรือบูรณาการเครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนหรือไม่?
- e ท่านรู้จักเครื่องมือที่ออกแบบมาเพื่อช่วยสร้างทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีในการใช้แหล่งข้อมูลดิจิทัลและเนื้อหาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบ้างหรือไม่ ได้แก่อะไรบ้าง?

12 ท่านคิดว่าอะไรคือข้อดีและข้อเสียในการใช้วิธีแบบผสมผสาน/ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียน?

13 จากทัศนะของนักเรียน

14 จากทัศนะของครู

15 จากทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน

16 อะไรคือทางออกในการอุดช่องโหว่ดังกล่าว?

ในส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ วิธีแบบผสมผสาน/เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (รวมถึงเครื่องมือดิจิทัล) โดยเฉพาะในการสอนเพศวิถีศึกษา

17 ในแง่ของการสอนเพศวิถีศึกษา ท่านคิดว่าอะไรคือข้อดีและข้อเสียในการใช้วิธีแบบผสมผสาน/เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร? มีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วหรือไม่?

a (หากไม่ได้รับคำตอบ ให้ถามต่อ) อะไรคือข้อดีของการใช้วิธีการดังกล่าวในการสอนเพศวิถีศึกษา? ท่านมองว่าวิธีดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนอย่างไร?

18 (หากไม่ได้รับคำตอบ ให้ถามต่อ) มีช่องโหว่หรือความท้าทายที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับการใช้วิธีแบบผสมผสาน/ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนหรือไม่? ท่านคิดว่าควรทำอย่างไรเพื่อหลีกเลี่ยงความท้าทายดังกล่าว?

19 ในความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าอะไรคือเครื่องมือดิจิทัลและแหล่งข้อมูลหรือสื่อเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา?

ในส่วนนี้เราจะทำการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับเครื่องมือและทรัพยากร

20 ในความคิดเห็นของท่าน เครื่องมือและทรัพยากรดิจิทัล (เช่น เพชบุ๊ก เว็บไซต์ อินสตาแกรม ยูทูป ฯลฯ) สำหรับข้อมูลและการสอนเพศวิถีศึกษา หนุนเสริมวิธีการสอนแบบดั้งเดิมอย่างไร? เครื่องมือและสื่อเหล่านี้มีข้อเสียหรือไม่?

a (หากไม่ได้รับคำตอบในข้อ 3.9 ให้ถามต่อ) ท่านคิดว่าเครื่องมือหรือสื่อดิจิทัลใดที่เป็นประโยชน์เพื่อเสริมวิธีการสอนเพศวิถีแบบดั้งเดิมได้? (ยกตัวอย่าง: เว็บไซต์ไลฟ์แคสต์เดชั่น, พันทิป, แพลตฟอร์มอื่น ๆ เช่น ยูทูป ฯลฯ)

b (หากไม่ได้รับคำตอบในข้อ 3.9 ให้ถามต่อ) ในทางตรงกันข้าม ท่านคิดว่าอะไรคือความท้าทายในการบูรณาการเครื่องมือและทรัพยากรดิจิทัลสำหรับการสอนเพศวิถีศึกษาในห้องเรียน?

c (หากไม่ได้รับคำตอบ ให้ถามต่อ) ท่านคิดว่าอะไรคืออุปสรรคที่ทำให้ครูไม่สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสอนเพศวิถีศึกษาได้?

สมมติว่าครูสามารถใช้เครื่องมือและทรัพยากรดิจิทัลในชั้นเรียนเพศวิถีศึกษาได้...

การสำรวจเชิงคุณภาพทางชุมชนออนไลน์

กล่าวต้อนรับ

สวัสดีครับ/ค่ะ [ชื่อผู้สัมภาษณ์/เก็บข้อมูล],

ขอบคุณที่สละเวลาในการเข้าร่วมงานวิจัยเกี่ยวกับชีวิตของวัยรุ่นไทย: การเรียนรู้เกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์!

พี่ชื่อพลอย ยินดีที่ได้รู้จักน้อง ๆ นะคะ พี่มีหน้าที่นำกระบวนการสนทนาในงานวิจัยนี้ และตอบคำถามที่น้องอาจสงสัยเพื่อให้น้องเข้าใจอย่างชัดเจน พี่มาจากบริษัทวิจัยอิสระที่มีชื่อว่า เลิฟแฟรงก์ และจะเป็นผู้เขียนรายงานเมื่อจบการสนทนาเพื่อให้แน่ใจว่าข้อคิดเห็นของน้องจะไม่สามารถระบุตัวตนได้ว่าเป็นความคิดของใคร

งานวิจัยนี้มีระยะเวลา 3 วัน ตั้งแต่วันที่ XXX ถึง XXX ในช่วงเวลานี้น้อง ๆ จะได้ทำงานและกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวัน

ก่อนอื่นพี่อยากจะบอกน้อง ๆ ว่า:

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่สนุกและน่าสนใจ ดังนั้น ขอให้น้องสนุกกับการมีส่วนร่วมให้มากที่สุด!

น้องจะได้รับมอบหมายงานและกิจกรรมใหม่ในแต่ละวัน ดังนั้นขอให้น้องพยายามลือกอินทุกวันเพื่อที่จะตามทันว่ากิจกรรมของเราไปถึงไหนแล้วบ้าง การลือกอินในแต่ละวันน้องจะได้มีโอกาสพูดคุยเกี่ยวกับหัวข้อเดียวกันกับผู้เข้าร่วมงานวิจัยคนอื่น ๆ

ขอให้น้องคอยสังเกตคำถามต่อเรื่องที่พี่อาจจะถาม ซึ่งไม่ใช่คำถามที่เป็นแบบทดสอบ แต่พี่อยากรู้เกี่ยวกับความคิดเห็นของน้อง ๆ (เพิ่มเติมเท่านั้น:) หากน้องสามารถทำการลือกอินสองครั้งภายในวันเดียวเพื่อตรวจสอบคอมเมนต์ของพี่ก็จะดีมาก! หรือน้องสามารถตรวจสอบคอมเมนต์จากวันที่แล้วก่อนเริ่มงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันได้

ขอให้น้องพยายามสังเกตหัวข้อสนทนาให้ดี - น้องสามารถเริ่มการสนทนาหรือเสนอความคิดเห็นเท่าที่น้องต้องการ

เช่นเดียวกัน หากน้องมีข้อกังวลหรือต้องการหยุดการมีส่วนร่วม น้องสามารถแจ้งให้พี่ทราบและยุติการมีส่วนร่วมได้ตลอดเวลา

สำหรับน้องที่ตอบคำถามทั้งหมดในช่วงระยะเวลาที่กำหนดจะได้รับค่าตอบแทน

หากน้องไม่แน่ใจเกี่ยวกับเรื่องใดก็ตาม สามารถส่งข้อความถึงพี่ได้ตลอดเวลา แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด ขอให้น้องสนุกกับการมีส่วนร่วม! พี่ ๆ หวังว่าน้อง ๆ จะสนุกในช่วงที่เข้าร่วมการวิจัยในสัปดาห์นี้

วันที่ 1: กล่าวต้อนรับ (รวม)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยในวันนี้:

เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามรู้สึกสบายใจกับแพลตฟอร์มและการตอบคำถาม “ต่อหน้า” คนแปลกหน้า โดยมีเป้าหมายเพื่อทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันให้เร็วที่สุด ผู้ดำเนินการสนทนาระหว่างผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าถึงเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน

สวัสดีค่ะน้อง ๆ ทุกคน,

ยินดีที่ได้รู้จักน้อง ๆ ทุกคน เราจะมาเริ่มกันเลยนะคะ! ขอให้น้อง ๆ ทุกคนแนะนำตัวและบอก

- “นามแฝง” ของน้อง - หรือจะใช้ชื่อเล่นก็ได้! - และน้อง ๆ มาจากที่ไหน
- ปัจจุบันน้องเรียนชั้นอะไร? น้องเคยเรียนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนมัธยม? ที่เคยเรียนเป็นยังไงบ้าง? เพศวิถีศึกษาเป็นวิชาเอกพิเศษหรือรวมเข้ากับวิชาอื่น?

ทีมวิจัยให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวของน้อง ๆ ทุกคน ดังนั้น ขอให้น้องใช้ชื่อเล่นหรือนามแฝงในการสนทนาขอให้น้อง ๆ มั่นใจได้ว่าคำตอบของน้องและการสนทนาทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับและจะไม่ถูกนำไปเปิดเผยกับบุคคลภายนอกองค์กร ข้อมูลระบุตัวบุคคลของน้องจะไม่ถูกเชื่อมโยงกับคำตอบของน้องไม่ว่าจะทางใดก็ตาม ดังนั้น ขอให้น้องตอบทุกคำถามตามความจริงได้อย่างสบายใจ

พี่ขอเริ่มเลยนะคะ

สวัสดีค่ะ! พี่ชื่อพลอย เป็นคนกรุงเทพฯ

พี่จบมัธยมปลายมาสองสามปีแล้ว ตอนที่พี่เรียนอยู่มัธยม พี่ไม่เคยได้เรียนวิชาเพศวิถีศึกษาโดยเฉพาะ แต่วิชานี้ถูกนำไปรวมกับพลศึกษาหรือบางครั้งก็รวมกับชีววิทยา พี่จำได้ว่าเนื้อหาเน้นวิชานี้เกี่ยวกับมิติทางชีววิทยามากกว่า

ขอให้น้องทุกคนบอกว่าชอบหรือเห็นด้วยกับคำตอบของเพื่อน ๆ คนอื่นหรือไม่!

วันที่ 1: วิชาเกี่ยวกับร่างกาย เพศ

และความสัมพันธ์ (ทุกคนจะสามารถมองเห็น

ได้เมื่อตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว)

ตอนนี้ น้อง ๆ น่าจะเริ่มคุ้นเคยกับแพลตฟอร์มนี้แล้ว! เราจะมาเริ่มคำถามเกี่ยวกับความต้องการด้านข้อมูลด้านร่างกาย เพศ ความสัมพันธ์ และเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน และความรู้สึกของน้องต่อวิชานี้กันนะคะ

- น้องมีความคิดเห็นอย่างไรต่อเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนในปัจจุบัน? ขอให้น้องเลือกอีโมจิที่ตรงกับความรู้สึกของน้องมากที่สุด พร้อมทั้งอธิบายเหตุผล (อีโมจิและคำตอบแบบข้อความ)
 - จากคะแนน 1 ถึง 5 น้องรู้สึกสบายใจกับการเรียนรู้เกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์ในโรงเรียนเพียงใด? ขอให้อธิบายเหตุผล (คะแนน: 1 อึดอัดมาก, 3 เฉย ๆ, 5 สบายใจมาก) (คำตอบแบบข้อความ)
 - น้องชอบอะไรมากที่สุดเกี่ยวกับวิชาเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน? เหตุผลที่ชอบเพราะอะไร? (คำตอบแบบข้อความ)
 - ในทางตรงกันข้าม สิ่งที่น้องไม่ชอบที่สุดเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนคืออะไร? เหตุผลที่ไม่ชอบเพราะอะไร? (คำตอบแบบข้อความ)
 - ในแง่ของเพศวิถีศึกษาที่มีการสอนในโรงเรียน ข้อใดต่อไปนี้นี่ที่น้องคิดว่าควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? สามารถเลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อพร้อมแสดงเหตุผลประกอบ (คำตอบปรนัยและตัวหนังสือ)
สื่อที่ใช้ในชั้นเรียนไม่เพียงพอและล้าสมัย	☐
สื่อที่ใช้ในชั้นเรียนไม่น่าสนใจ	☐
ครูอึดอัดในการสอนวิชานี้	☐
เนื้อหาไม่มีความเกี่ยวข้องกับพวกเรา	☐
วิธีการสอนไม่น่าสนใจ	☐
เพื่อนร่วมชั้นไม่ใส่ใจเรียนวิชานี้	☐
วิชานี้ในโรงเรียนคืออยู่แล้ว	☐
- (คำตอบแบบข้อความ)

- ตอนที่น้องอายุ 12-15 ปี (ป. 6 และ ม. 1-3) วิชาเพศวิถีศึกษาเป็นยังไง? เหมือนหรือแตกต่างจากปัจจุบัน? และอย่างไร? (คำตอบแบบข้อความ)
 - นอกจากประเด็นข้างต้นน้องคิดว่าโรงเรียนสามารถปรับปรุงการสอนเพศวิถีศึกษาให้ดีขึ้นได้อย่างไร? (คำตอบแบบข้อความ)
 - ถามเจาะ: น้องคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร?
 - ตอนที่น้องอายุ 12-15 ปี (ป. 6 และ ม. 1-3) การสอนเพศวิถีศึกษาในตอนนั้นเป็นอย่างไร? คิดว่าจะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้มั้ย และอย่างไร? (คำตอบแบบข้อความ)
 - น้องคิดว่าหลักสูตร (หรือบทเรียน) เป็นประโยชน์สำหรับตัวน้องเองและเพื่อน ๆ หรือไม่? จากคะแนน 1 ถึง 10 น้องคิดว่าหลักสูตรเพศวิถีศึกษาของไทยมีประโยชน์เพียงใด? ขอให้ใช้กล่องข้อความในการอธิบายเหตุผล (คะแนน: 1 ไม่มีประโยชน์เลย, 5 ปานกลาง, 10 มีประโยชน์มาก)
 - ตอนที่น้องอายุ 12-15 ปี (ป. 6 และ ม. 1-3) น้องคิดว่าหลักสูตรนี้มีประโยชน์กับน้องหรือไม่? (คำตอบแบบข้อความ)
 - ในแง่ของเพศภาวะ (อัตลักษณ์และการแสดงออก) น้องคิดว่าหลักสูตรนี้มีประโยชน์กับน้องหรือไม่? (คำตอบแบบข้อความ)
 - หัวข้อใดเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาที่น้องต้องการเรียนรู้มากที่สุด? น้องอยากให้มีการสอนเรื่องอะไรในโรงเรียนเพื่อช่วยให้น้องตัดสินใจเกี่ยวกับเพศ เพศวิถี และอนามัยเจริญพันธุ์ได้? ขอให้เลือกคำตอบจากข้างล่างพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ
 - ร่างกายมนุษย์ การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการ (รวมทั้งอวัยวะสืบพันธุ์ วัยเจริญพันธุ์)
 - กลไกการเกิดรอบเดือน การตั้งครรรภ์ ฯลฯ
 - ความสัมพันธ์ส่วนตัว (รวมถึงความสัมพันธ์กับเพื่อน ครอบครัว และคนรัก)
 - อิทธิพลของวัฒนธรรมและสังคมต่อเพศวิถี (รวมถึงทัศนคติเชิงวัฒนธรรมต่อเรื่องเพศข้อจำกัดด้านวัฒนธรรมต่อพฤติกรรมทางเพศ ฯลฯ)
 - อัตลักษณ์ บทบาท และการเลือกปฏิบัติทางเพศ
 - ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชน
 - เพศวิถี
- ความยินยอมทางเพศ
 - เพศสัมพันธ์แบบสอดใส่
 - ความสุขทางเพศ
 - เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
 - โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี
 - การตั้งครรรภ์และการป้องกันการตั้งครรรภ์
 - การคุกคาม ล่วงละเมิด และความรุนแรงทางเพศอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
- หากน้องต้องการเรียนเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์ (หรือข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี) ที่ไม่มีสอนในโรงเรียนน้องทำอย่างไรเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการเรียนรู้? (คำตอบแบบข้อความ)

ถามเจาะ: นอกจากบทเรียนในโรงเรียน หากน้องมีคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเพศวิถี หรือร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์น้องหาคำตอบจากที่ใด? จากเพื่อน ครอบครัว อินเทอร์เน็ต ฯลฯ?
 - นอกจากบทเรียนเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์น้องคิดว่าโรงเรียนควรสอนเรื่องใดอีกเพื่อช่วยให้นักเรียนตัดสินใจเกี่ยวกับเพศวิถี สุขภาพทางเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์ได้? โปรดเลือกจากคำตอบข้างล่างและอธิบายเหตุผลประกอบ
 - การปรึกษาเป็นการส่วนตัวกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ
 - การปรึกษาเป็นการส่วนตัวกับครู
 - คาบพิเศษโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ
 - แผ่นพับหรือสื่อเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษาในโรงเรียน
 - การแนะนำแหล่งข้อมูลออนไลน์
 - การส่งต่อไปรับบริการด้านสุขภาพ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

(คำตอบแบบข้อความ)
- ขอบคุณสำหรับคำตอบของน้อง ๆ และขอจบการสนทนาสำหรับวันนี้! น้องสามารถทบทวนคำตอบของเพื่อนและแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย :) ขอให้น้องคอยสังเกตเพื่อที่มีคำถามเพิ่มเติมในกล่องแจ้งข้อความ! แล้วพบกันวันพรุ่งนี้พร้อมกับกิจกรรมต่อไปค่ะ

วันที่ 2: แหล่งข้อมูลเพชวิ

(ทุกคนจะสามารถมองเห็นได้เมื่อ

ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยในวันนี้:

วัตถุประสงค์สำหรับวันนี้คือเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลเพชวิ นอกห้องเรียน แรงจูงใจในการเข้าถึง แหล่งข้อมูลดังกล่าว ความคิดเห็นว่าแหล่งข้อมูลนั้นดีหรือไม่ และแหล่งข้อมูลที่เป็นที่ต้องการสำหรับเยาวชนเป็นอย่างไร

สวัสดิ์คะทุกคน ยินดีต้อนรับสู่วันที่สองของการวิจัย! สำหรับวันนี้ที่มีคำถามเกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์นอกห้องเรียนมาตามน้อง ๆ ทุกคน เพื่อน ๆ ของน้องจะสามารถมองเห็นและแสดงความเห็นต่อคำตอบของน้องได้ (และน้องก็สามารถแสดงว่าเห็นด้วยกับคำตอบของเพื่อนหรือไม่ก็ได้เช่นกัน) และเช่นเดียวกับเมื่อวาน คำตอบของน้องทุกคนจะไม่สามารถระบุตัวตนได้ และไม่มีเชื่อมโยงกับข้อมูลระบุตัวบุคคลของน้องไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น ขอให้น้องแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ต้องกังวล!

หากน้อง ๆ พร้อมแล้วเราจะมาเริ่มกันเลย!

จากงานวิจัยที่ผ่านมา ทำให้ทราบว่าเพชวิศึกษาในชั้นเรียนไม่เพียงพอสำหรับน้อง ๆ และน้องอาจมีวิธีอื่นในการได้มาซึ่งข้อมูลที่น่าสนใจ

- น้องพิจารณาอะไรเมื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ ความสัมพันธ์จากแหล่งอื่น? น้องมีเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกแหล่งข้อมูลหรือไม่?
(คำตอบแบบข้อความ)

คำถามเจาะลึก: ทำไม xxxx จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการมองหาข้อมูลที่น่าสนใจ? รูปแบบ? ค่าใช้จ่าย? เนื้อหา? ความเหมาะสมกับความต้องการและเพชวิ?

- น้องมักเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์จากที่ใด? โปรดเลือก 3 ข้อจากตัวเลือกต่อไปนี้ที่น้องใช้มากที่สุด

พื้นที่ดิจิทัล (เช่น เว็บไซต์, บล็อก, โซเชียลมีเดีย,

ช่องวิดีโอ, กลุ่มข้อความหรือกลุ่มแชท,

แอปพลิเคชัน, พอดแคสต์, ฯลฯ)

เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาปลูกเร้า/เว็บโป๊

วิทยุ (ออฟไลน์/ออกอากาศ)

โทรทัศน์ (ออฟไลน์/ออกอากาศ)

นิตยสาร, หนังสือหรือหนังสือพิมพ์

บทเรียนหรือสื่อในโรงเรียน

เอกสารด้านสุขภาพ (แผ่นพับ ไปสเตอร์ ฯลฯ)

แม่

พ่อ

พี่น้อง

เพื่อน/คนรุ่นราวคราวเดียวกัน

ญาติ

ครู

แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

คำถามเจาะลึก: ทำไมน้องจึงเข้าถึงข้อมูลจากแหล่งเหล่านี้? มีเหตุผลอะไรที่ทำให้น้องใช้แหล่งข้อมูลดังกล่าวในหาข้อมูลบ่อย ๆ?

- จากงานวิจัยที่ผ่านมาทำให้ทราบว่าแหล่งข้อมูลออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลหลักในการหาข้อมูลสำหรับเยาวชนไทยเกี่ยวกับเรื่องร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์ โปรดเลือกแหล่งข้อมูล 3 ข้อที่น้องใช้ในการหาข้อมูลมากที่สุด

เพชวิ

อินสตาแกรม

ทวิตเตอร์

เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาปลูกเร้า/เว็บโป๊

เว็บไซต์ของหน่วยราชการไทย (เช่น กระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงศึกษาธิการ)

เว็บไซต์ของรัฐบาลต่างประเทศ

ยูทูป

ยูทูป

ช่องดีทีเอช

แอปพลิเคชันข้อความ (เช่น ไลน์)

พอดแคสต์

กระดานถามตอบออนไลน์

แอปพลิเคชันมือถือ

หลักสูตรเรียนรู้ออนไลน์ หรือ MOOC (หลักสูตรออนไลน์ที่ให้บริการฟรีโดยมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ)

- สำหรับแหล่งข้อมูลเพศวิถีศึกษา น้องใช้ข้อมูลจากแหล่งใดต่อไปนี้?
 - เนื้อหาจากเว็บเพจเด็กดี
 - กระทู้สนทนาในเว็บไซด์เด็กดี
 - เนื้อหาจากเว็บเพจเลิฟแคร์สเตชั่น
 - กระทู้สนทนาในเว็บเลิฟแคร์สเตชั่น
 - ห้องแชทของเลิฟแคร์สเตชั่น
 - กระทู้สนทนาในเว็บไซด์พันทิป
 - เว็บเพจของ สสส.
 - เว็บเพจของแพทรูเฮลท์
 - เพจเฉพาะของกลุ่มในเฟซบุ๊ก (โปรดระบุ)
 - เพจเฉพาะของกลุ่มในอินสตาแกรม (โปรดระบุ)
 - เพจเฉพาะของกลุ่มในทวิตเตอร์ (โปรดระบุ)
 - ช่องเฉพาะกลุ่มในยูทูบ (โปรดระบุ)
 - เว็บเพจหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุใน Q5)
 - โปรดใช้กล่องข้อความนี้ระบุเพจ, แอดเคาท์, ช่อง และเว็บไซต์ที่น้องติดตามเกี่ยวกับข้อมูลเพศวิถี
 - เช่น น้องอาจจะตามเพจ XXXXX ในเฟซบุ๊ก, เว็บไซต์ XXXXX, ช่อง XXXXX ในยูทูบ, และแอดเคาท์ทวิตเตอร์ XXXX, XXXX, และ XXXX สำหรับเนื้อหาเพศวิถี

(คำตอบแบบข้อความ)
 - น้องสามารถระบุลิงก์ 3 ลิงก์สำหรับเข้าถึงเนื้อหาจากแหล่งข้อมูลข้างต้นได้หรือไม่?

(คำตอบแบบข้อความ)
 - น้องชอบอะไรเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลที่ระบุข้างต้น? คุณสมบัติอะไรของแหล่งข้อมูลข้างต้นที่ทำให้น้องกลับมาใช้ซ้ำ?

(คำตอบแบบข้อความ)
 - ทำไมน้องจึงเลือกเข้าถึงข้อมูลจากแหล่งดังกล่าว (ในข้อ Q4 และ Q5) มากกว่าจากแหล่งอื่น ๆ?

(คำตอบแบบข้อความ)
 - น้องจะแนะนำแหล่งข้อมูลเหล่านี้ (ใน Q4 และ Q5) ให้เพื่อนหรือไม่? เพราะเหตุใด?

(คำตอบแบบข้อความ)
 - มีแหล่งข้อมูลใดที่น้องชอบนอกเหนือจากลิสต์ในข้อ 4 หรือไม่?

(คำตอบแบบข้อความ)
 - จากตัวเลือกต่อไปนี้ ขอให้น้องเลือกสี่หรือแปดทพฟอร์มที่น้องไม่แนะนำให้กับเพื่อน สามารถเลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อและอธิบายเหตุผลประกอบในกล่องข้อความ
- เฟซบุ๊ก
 - อินสตาแกรม
 - ทวิตเตอร์
 - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาปลูกเร้า/เว็บโป๊
 - เว็บไซต์ของรัฐบาลต่างประเทศ
 - กูเกิ้ล
 - ยูทูบ
 - ดักด็อก
 - แอปพลิเคชันข้อความ (เช่น ไลน์)
 - พอดแคสต์
 - กระดานถามตอบออนไลน์
 - แอปพลิเคชันมือถือ
 - หลักสูตรเรียนรู้ออนไลน์ หรือ MOOC (หลักสูตรออนไลน์ให้บริการฟรีโดยมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ)
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
- (คำตอบแบบข้อความ)
- จากตัวเลือกต่อไปนี้ ขอให้น้องเลือกแหล่งข้อมูลที่น้องไม่แนะนำให้เพื่อน สามารถเลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ และอธิบายเหตุผลประกอบในกล่องข้อความ
 - เนื้อหาจากเว็บเพจเด็กดี
 - กระทู้สนทนาในเว็บไซด์เด็กดี
 - เนื้อหาจากเว็บเพจเลิฟแคร์สเตชั่น
 - กระทู้สนทนาในเว็บเลิฟแคร์สเตชั่น
 - ห้องแชทของเลิฟแคร์สเตชั่น
 - กระทู้สนทนาในเว็บไซด์พันทิป
 - เว็บเพจของ สสส.
 - เว็บเพจของแพทรูเฮลท์
 - เพจเฉพาะของกลุ่มในเฟซบุ๊ก (โปรดระบุในกล่องข้อความ)
 - เพจเฉพาะของกลุ่มในอินสตาแกรม (โปรดระบุในกล่องข้อความ)
 - เพจเฉพาะของกลุ่มในทวิตเตอร์ (โปรดระบุในกล่องข้อความ)
 - ช่องเฉพาะกลุ่มในยูทูบ (โปรดระบุในกล่องข้อความ)

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

(คำตอบแบบข้อความ)

- ในความเห็นของน้อง น้องคิดว่าอะไรคือเหตุผลที่เยาวชน (และตัวน้องเอง) ใช้พื้นที่ดิจิทัลในการเข้าถึงข้อมูลเพชวิ? พื้นที่ดังกล่าวมีประโยชน์อย่างไร? (คำตอบแบบข้อความ)

คำถามเจาะลึก: พื้นที่ดิจิทัลสำหรับข้อมูล เพชวิช่วยอุดช่องโหว่ด้านความรู้หรือทักษะที่น้องมีได้อย่างไร? และเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากชั้นเรียนเป็นอย่างไร?

- การใช้พื้นที่ดิจิทัลในการหาข้อมูลเพชวิมีข้อเสียหรือไม่? อะไรบ้าง? (คำตอบแบบข้อความ)

คำถามเจาะลึก: น้องมีขั้นตอนในการหลีกเลี่ยงข้อเสียดังกล่าวหรือไม่?

- น้องมีความกังวลในการเข้าถึงข้อมูลเพชวิออนไลน์หรือไม่? ความกังวลนั้นได้แก่อะไร? (คำตอบแบบข้อความ)

คำถามเจาะลึก: มีสิ่งที่จะช่วยจัดการกับความกังวลของน้องได้ดีและทำให้น้องพึงพอใจหรือไม่?

- สมมติว่าน้องมีพลังวิเศษที่จะเสกอะไรก็ได้ และน้องมีโอกาสที่จะออกแบบแหล่งข้อมูลออนไลน์เพื่อให้น้องและเพื่อนของน้องได้มีข้อมูลเพชวิที่เพียงพอ น้องอยากให้สิ่งนั้นเป็นอะไร?
 - > แพลตฟอร์มที่น้องอยากจะมีคืออะไร? โปรดเลือก 3 ที่ต้องการมากที่สุดพร้อมให้เหตุผลประกอบในกล่องข้อความ

<ul style="list-style-type: none"> แอปพลิเคชันมือถือ ☐ เพจเฟซบุ๊ก/อินสตาแกรม ☐ ช่องยูทูบ/ติ๊กต็อก ☐ เว็บไซต์ ☐ พอดแคสต์ ☐ หลักสูตรเรียนรู้ออนไลน์ หรือ MOOC (หลักสูตรออนไลน์ให้บริการฟรีโดยมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ) ☐ แอปพลิเคชันส่งข้อความ เช่น ไลน์ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ☐ 	<ul style="list-style-type: none"> ห้องแชท ☐ เกม ☐ วิดีโอ ☐ ซีรีส์ออนไลน์ ☐ ห้องเรียนออนไลน์ ☐ ทอล์คโชว์ ☐ แพลตฟอร์มเรียนรู้แบบโต้ตอบ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ☐
---	---

- > หัวข้อใดที่น้องอยากให้นับบนแพลตฟอร์ม? สามารถเลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อพร้อมให้เหตุผลประกอบในกล่องข้อความ
 - ร่างกายมนุษย์ การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการ (รวมถึง อวัยวะสืบพันธุ์ วัยเจริญพันธุ์ กลไกการเกิดรอบเดือน การตั้งครรภ์ ฯลฯ)
 - ความสัมพันธ์ส่วนตัว (รวมถึงกับเพื่อน ครอบครัว และคนรัก)
 - อิทธิพลของวัฒนธรรม สังคมต่อเพชวิ (รวมถึงทัศนคติเชิงวัฒนธรรมต่อเรื่องเพศ ข้อจำกัดด้านวัฒนธรรมต่อพฤติกรรมทางเพศ ฯลฯ)
 - อัตลักษณ์ บทบาท และการเลือกปฏิบัติทางเพศ
 - ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชน เพชวิ
 - ความยินยอมทางเพศ
 - เพศสัมพันธ์แบบสอดใส่
 - ความสุขทางเพศ
 - เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
 - โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี
 - การตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์
 - การคุกคาม ล่วงละเมิด และความรุนแรงทางเพศ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
- > น้องคิดว่าสิ่งที่แพลตฟอร์มเหล่านี้ “ต้องมี” เพื่อดึงดูดสำหรับน้องและเพื่อน ๆ คืออะไร? เช่น แพลตฟอร์มดังกล่าวจะสามารถดึงดูดเยาวชนให้เข้าไปใช้งานได้อย่างไร? (คำตอบแบบข้อความ)

ขอบคุณสำหรับคำตอบของน้อง ๆ และขอจบการสนทนาสำหรับวันนี้! น้องสามารถทบทวนคำตอบของเพื่อนและแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย :) ขอให้กำลังใจและขอบคุณที่ตอบคำถามเพิ่มเติมในกล่องแจ้งข้อความ! แล้วพบกันวันพรุ่งนี้ค่ะ :)

วันที่ 3: การศึกษาบนโลกดิจิทัลและในโรงเรียน
(ทุกคนจะสามารถมองเห็นได้เมื่อตอบเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยในวันนี้:

จุดประสงค์ของวันนี้คือเพื่อประเมินทัศนคติและประสบการณ์ของเยาวชนต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่มีการใช้เทคโนโลยี (โดยทั่วไปและโดยเฉพาะในวิชาเพศวิถีศึกษา) และเทคโนโลยีดังกล่าวจะช่วยให้การเรียนรู้เพศวิถีดีขึ้นได้อย่างไร

ยินดีต้อนรับผู้ร่วมสุดท้ายของงานวิจัยชุมชนของเรา! หวังว่าน้องจะสนุกกับสองวันที่ผ่านมาจะนะ! วันนี้เราจะเปลี่ยนหัวข้อมาพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่น้อง ๆ ได้เรียนในโรงเรียนที่ผ่านมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 วันนี้ที่มีคำถามสองสามคำถาม ขอให้ น้อง ๆ ตอบคำถามตามความเป็นจริง คำตอบของน้อง ๆ จะไม่สามารถระบุตัวตนได้ หากมีข้อสงสัยอะไรขอให้แจ้งพี่ได้ตลอดเวลาจะนะ!

- ตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของโควิด-19 มีการใช้เทคโนโลยีและพื้นที่ดิจิทัลในการเรียนการสอนในโรงเรียนมากขึ้น ขอให้น้อง ๆ เลือกอีโมจิที่ตรงกับประสบการณ์การเรียนในชั้นเรียนที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัล เช่น เครื่องมือที่ครูใช้คืออะไร? ในวิชาใด? ครูใช้เครื่องมือดังกล่าวอย่างไร?
(อีโมจิและคำตอบแบบข้อความ)
- น้องเคยเรียนวิชาเพศวิถีศึกษาที่ครูใช้หรือแนะนำเครื่องมือและสื่อดิจิทัลในชั้นเรียนหรือไม่? ขอให้น้อง ๆ เลือกอีโมจิที่ตรงกับประสบการณ์ของน้อง ๆ พร้อมอธิบายว่าเป็นอย่างไร เช่น เครื่องมือที่ครูใช้คืออะไร? ครูใช้เครื่องมือดังกล่าวอย่างไร?
(อีโมจิและคำตอบแบบข้อความ)
- สิ่งที่น่าชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่มีการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลคืออะไร?
(คำตอบแบบข้อความ)
- มีสิ่งที่น่าชอบในชั้นเรียนที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนเพศวิถีศึกษาด้วยหรือไม่? หากไม่ สิ่งที่แตกต่างกันในวิชาเพศวิถีศึกษาที่น้องชอบคืออะไร?
(คำตอบแบบข้อความ)
- อะไรคือสิ่งที่ไม่ชอบเป็นพิเศษ ในชั้นเรียนที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัล?
(คำตอบแบบข้อความ)

คำถามเจาะลึก: เป็นเพราะวิธีการสอนหรือเพราะเหตุผลอื่น?

- มีสิ่งที่ไม่ชอบไม่ชอบในชั้นเรียนที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนเพศวิถีศึกษาด้วยหรือไม่? หากมี สิ่งที่แตกต่างกันในวิชาเพศวิถีศึกษาที่น้องไม่ชอบคืออะไร?
(คำตอบแบบข้อความ)
 - น้องรู้สึกถึงความลำบากในชั้นเรียนที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือดิจิทัลหรือไม่? ความลำบากนั้นคืออะไร? และน้องหรือครูเอาชนะความลำบากนั้นอย่างไร?
(คำตอบแบบข้อความ)
- คำถามเจาะลึก: น้อง เพื่อน ๆ และครู เอาชนะความท้าทายในชั้นเรียนอย่างไร?**
- หากน้องเคยประสบกับความลำบากในชั้นเรียนอื่น ๆ ในชั้นเรียนเพศวิถีศึกษามีความลำบากดังกล่าวหรือไม่? หากไม่เหมือนกัน ความลำบากที่น้องเจอในชั้นเรียนเพศวิถีศึกษาที่มีการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลคืออะไร?
(คำตอบแบบข้อความ)
 - สำหรับข้อความต่อไปนี้ ขอให้น้องบอกว่าเห็นด้วยหรือไม่เพียงใด พร้อมแสดงเหตุผล

	ไม่เห็นด้วย					ปานกลาง					เห็นด้วย				
ฉันเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อครูใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ฉันมีทักษะที่จำเป็นในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ฉันสนใจในชั้นเรียนและมีส่วนร่วมในการสอนของครูมากขึ้นเมื่อครูใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ครูมีทักษะที่จำเป็นในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ฉันอยากให้มีการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียนมากขึ้น	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

	ไม่เห็นด้วย ปานกลาง เห็นด้วย				
โรงเรียนของฉันมีความพร้อมในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน (เช่น ฮาร์ดแวร์ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต)	1	2	3	4	5
ฉันเรียนรู้อะไรได้มากขึ้นเมื่อครูใช้เครื่องมือดิจิทัลในชั้นเรียน	1	2	3	4	5

(คำตอบแบบข้อความได้ข้อความแต่ละข้อความ)

คำถามเจาะลึก: ทำไมน้องจึงเห็นด้วยกับ XXXX?

กิจกรรมของเราเสร็จสมบูรณ์แล้ว! ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือของน้อง ๆ:) ก่อนจบ เรามีคำถามปิดท้ายสำหรับน้อง ๆ ขอให้ น้อง ๆ ไปวันที่ 3: ปิดท้าย!

วันที่ 3: ปิดท้าย (ทุกคนสามารถมองเห็นได้)

วัตถุประสงค์สำหรับงานวิจัย:

เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนทบทวนคำตอบของตัวเอง และมีเวลาตอบคำถามหรือคำถามเจาะลึก.

ขอบคุณสำหรับความร่วมมือของน้อง ๆ ทุกคน!

ขออนุญาตย้ว่าน้อง ๆ จะต้องตอบคำถามให้ครบทุกข้อจึงจะได้รับคำตอบแทนนะค่ะ)

เพื่อให้แน่ใจว่าเราไม่ลืมอะไร ก่อนที่เราจะแยกจากกัน ขอให้ น้อง ๆ

- ทบทวนในแต่ละวันเพื่อตรวจสอบว่าน้องได้ตอบคำถามครบทุกข้อหรือไม่ รวมถึงข้อคิดเห็นหรือคำถามจากเพื่อนคนอื่น
- ทบทวนคำตอบของเพื่อนในข้อเดียวกันและแสดงความเห็นของน้องต่อคำตอบนั้น ๆ เช่น หากน้องเห็นด้วย ขอขอบคุณดังกล่าว หรือมีความเห็นต่าง
- น้องมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการวิจัยนี้? มีคำถามใดที่น้องคิดว่าพี่ควรถามเพิ่มเติมหรือไม่?
- น้องรู้สึกอย่างไรต่อการเข้าร่วมงานวิจัยนี้โดยภาพรวม?

ขอบคุณน้อง ๆ ทุกคนอีกครั้งที่สละเวลาและการมีส่วนร่วม และหวังว่าน้องจะสนุกกับงานวิจัยนี้นะค่ะ!

ภาคผนวก 3:

การประชุมหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

วาระการประชุม

การประชุมหารือ การสำรวจสถานการณ์การเข้าถึงวิชาเพศวิถีศึกษา และข้อมูลด้านเพศวิถีในพื้นที่ดิจิทัลในประเทศไทย: ผลการวิจัยและโอกาสสำหรับการศึกษาระบบ

สถานที่: สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ 920 ถนนสุขุมวิท พระโขนง คลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110

วันที่: 18 ธันวาคม พ.ศ. 2563

เวลา: 9:00 – 12:30 น. (เวลากรุงเทพฯ)

จุดประสงค์ของงานประชุม:

- เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยเบื้องต้น และรวบรวมความคิดเห็นและมุมมองที่มีต่อผลงานวิจัยจากพันธมิตรด้านเพศวิถีศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในประเด็นเพศวิถี
- เพื่อเปรียบเทียบผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายในงานวิจัย และหารือเพิ่มเติมถึงความสำคัญหรือประโยชน์ของผลงานวิจัย
- เพื่อสะท้อนถึงผลงานวิจัยที่อาจเป็นที่น่าแปลกใจ หรือขัดแย้งกับงานศึกษาอื่น ๆ ในมุมมองของกลุ่มบุคคลอื่น ๆ เช่น ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย สื่อมวลชน ประชาชนทั่วไป และผู้เข้าร่วมในงานวิจัย
- เพื่อชี้ให้เห็นถึงผลงานวิจัยที่อาจจะยังไม่ชัดเจนหรืออาจมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์เพิ่มเติม
- เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและถกเถียงถึงข้อเสนอแนะทางนโยบายหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่จำเพาะเจาะจงเพื่อนำมาสรุปรวมในตัวรายงานการวิจัยฉบับเต็ม

กระบวนการไลฟ์แฟรงก์:

คุณเกเลน แลมเพียร์ อิงค์ลุนด์ ผู้อำนวยการแผนกวิจัย
คุณไมค์ วิลสัน ผู้จัดการฝ่ายวิจัยอาวุโส
คุณปริธดา คงคะจันทร์ (พลอย) นักวิจัยอาวุโส

วาระการประชุม:

- 9:00 – 9:10 น. ยินดีต้อนรับ และกล่าวเปิดประชุม
โดย Jenelle Babb Regional Advisor, Education for Health and Wellbeing, UNESCO Bangkok
- 9:10 – 9:25 น. ภาพรวมของการทำงานวิจัย: จุดประสงค์ของงานวิจัย วิธีการวิจัย และข้อมูลที่ใช้
ภาพรวมของกิจกรรมการประชุมหารือ: จุดประสงค์ และรูปแบบการประชุม โดย เลิฟแฟรงก์
- 9:25 – 10:30 น. การนำเสนอผลงานวิจัย และหารือเกี่ยวกับผลงานวิจัย โดย เลิฟแฟรงก์
- 10:30 – 10:40 น. พักรับประทานอาหาร 10 นาที
- 10:40 – 11:40 น. (ต่อ) การนำเสนอผลงานวิจัย และหารือเกี่ยวกับผลงานวิจัย โดย เลิฟแฟรงก์
- 11:40 – 12:20 น. การหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะทางนโยบายหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดย เลิฟแฟรงก์
- 12:20 – 12:30 pm สรุปผลการประชุม และปิดการประชุม
โดย Jenelle Babb Regional Advisor, Education for Health and Wellbeing, UNESCO Bangkok

การประเมินสถานการณ์

เพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลและ โอกาสสำหรับการศึกษาในระบบ ในประเทศไทย

การประเมินสถานการณ์อย่างรวดเร็วเรื่องเพศวิถีศึกษาบนพื้นที่ดิจิทัลในประเทศไทยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจโอกาสในการใช้พื้นที่ดิจิทัล และเนื้อหาเพศวิถีศึกษาในการศึกษาในระบบ รายงานจะวิเคราะห์ข้อมูลดั้งเดิมที่ได้จากคนหนุ่มสาว ครู เจ้าหน้าที่การศึกษา และตัวแทนจากองค์กรที่ขับเคลื่อนประเด็นสุขภาพและสุขภาวะของเยาวชน และรวบรวมสิ่งเหล่านี้เข้ากับการเรียนรู้จากการศึกษาก่อนหน้านี้ทั้งในประเทศและในที่ห่างไกล โดยเสนอคำแนะนำ สำหรับการเสริมสร้างศักยภาพและความพยายามอื่น ๆ ในการขยายการเข้าถึงการสอน และการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่เกี่ยวกับเพศศึกษาโดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดิจิทัลทั้งในและนอกห้องเรียน

ติดต่อสอบถาม

สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ

แผนกการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคน
อาคาร 100 ปีหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล
920 ถนนสุขุมวิท แขวงพระโขนง
เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ประเทศไทย

✉ iqe.bgk@unesco.org

☎ +66 2 391 0577

🌐 <https://bangkok.unesco.org>

📱 @unesco bangkok